

વિપક્ષ જેહાદ ચલાવે છે, હિંદુઓમાં ભાગલા પાડે છે : મોદી

સરદાર પટેલ જલદી જતા રહ્યા તેનાથી દેશને મોટું નુકસાન થયું: વડા પ્રધાન

આણંદમાં સભા: આણંદમાં ગુરુવારે લોકસભાની ચૂંટણી માટે યોજાયેલી એક જાહેરસભા દરમિયાન વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ભાજપના નેતાઓ સાથે ટેકેદારોની પાછ કદર કરી હતી. (એજન્સી)

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ગુરુવારે આશ્પે કાર્યો હતો કે વિપક્ષો મુસલમાનોને 'લવ જેહાદ'ની જેમ 'મત મોટે જેહાદ' ચલાવવા અપીલ કરે છે અને હિંદુઓમાં ભાગલા પડાવે છે.
વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી બે દિવસ ગુજરાત પ્રવાસે છે. આજે બીજા દિવસે વડા પ્રધાને આણંદના શાસ્ત્રી મેદાનમાં જનસભાને સંબોધી હતી. વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ જણાવ્યું કે એક ચાવળા ગુજરાતીએ અર્થતંત્રને પાંચમા ક્રમે પહોંચાડ્યું છે.
સરદાર પટેલ જલદી જતા રહ્યા તેનાથી દેશને મોટું નુકસાન થયું છે. મારો પ્રયત્ન છે કે સરદાર સાહેબના સપનાં પૂર્ણ કરું. કોંગ્રેસના શરૂઆતના બંધારણ માથા પર મૂકી નાચી રહ્યા છે. આતંકના આકા દેશને પણ આપણે બરાબર પાઠ ભણાવ્યો છે. એ દેશ આજે લોટ માટે દર દર ભટકી રહ્યો છે. જેના હાથમાં બોમ્બ ગોળો હતો, તેના હાથમાં ભીખનો કટોરો છે. કોંગ્રેસની સરકાર આતંકના આકાઓને ડોઝિયર આપતી હતી.
અમે આતંકીઓને ઘરમાં ઘૂસીને મારીએ છીએ. કલમ ૩૭૦ હટાવી સરદારને શ્રદ્ધાંજલિ આપી છે. દેશમાં કોંગ્રેસ મરી રહી છે, પાકિસ્તાન રહે છે. પાકિસ્તાન શરૂઆતને પીએમ બનાવવા ઉત્થાવળી બની છે. કોંગ્રેસ તો પાકિસ્તાનની તરફેણમાં છે જ. દેશના દુશ્મનોને ભારતમાં મજબૂત સરકાર નથી જોઈતી. દેશના દુશ્મનોને નબળી સરકાર જોઈએ છે. એમને એવી સરકાર જોઈએ જેમાં ૨૬ - ૧૧ જેવા હુમલા થઈ શકે. આજે ભારતની મજબૂત સરકારને દેશ ઓળખે છે. વિશ્વમાં જહાડા થાય તો ભારતને ઉકેલ લાવનારો દેશ (જુઓ પાનું ૨) ►►

કોંગ્રેસનું અસ્તિત્વ જોખમમાં આવી પડશે: અમિત શાહ

બરેલી /બદાયુન: કેન્દ્રના ગૃહપ્રધાન અમિત શાહે ગુરુવારે રાહુલ ગાંધી પર પ્રહારો કરતાં કહ્યું હતું કે લોકસભાની ચૂંટણીમાં તેમના પક્ષને એટલી મોટી પછડાટ મળશે કે ચાર જૂન પછી તેમણે 'કોંગ્રેસ ઢુંબો યાત્રા' શરૂ કરવી પડશે. બરેલીમાં એક જાહેરસભાને સંબોધતાં તેમણે કહ્યું હતું કે રાહુલ, કોંગ્રેસનાં મહામંત્રી પ્રિયંકા ગાંધી અને સમાજવાદી પાર્ટીના અધિવેશ યાદવે તેમની વોટ બેન્ક નારાજ થશે એવા ડરથી અયોધ્યાના રામમંદિરના પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા સમારોહમાં હાજરી આપી નહોતી.
શાહે કહ્યું હતું કે ધર્મડીવા ઈન્ડિ ગઠબંધનના શાહજાદાએ તેમની ચૂંટણી ગુંબેશ 'ભારત જોડો યાત્રા' વડે કરી હતી, પરંતુ યોધી જૂને (ગણતરીના દિને) એનું સમાપન 'કોંગ્રેસ ઢુંબો યાત્રા'માં કરવું પડશે. પહેલા બે તબક્કામાં કોંગ્રેસ ક્યાંય નથી, જ્યારે નરેન્દ્ર મોદીએ સેન્ચ્યુરી મારી છે અને ૪૦૦ની રેસમાં સરસારી હાંસલ કરી છે. અમિત શાહે કહ્યું હતું કે આ ચૂંટણી આતંકવાદ અને (જુઓ પાનું ૨) ►►

સૌરાષ્ટ્રના ૪૫ રાજવીઓએ ભાજપને સમર્થન આપ્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી ગુજરાતમાં બે દિવસ ચૂંટણી પ્રચારે આવ્યા હતા. વડા પ્રધાને સૌરાષ્ટ્રમાં ત્રણ સ્થળે જાહેર સભા સંબોધી હતી. સૌરાષ્ટ્ર ગુજરાતના ૪૫ જેટલા રાજવીઓએ વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીનું સમર્થન કર્યું હતું. રાજકોટના રણજીત વિલાસ ખાતે રાજવીઓની પ્રેસ કોન્ફરન્સ યોજાઈ હતી. જેમાં ભાજપને સમર્થન જાહેર કરાયું હતું.
રાજકોટના રણજીત વિલાસ પેલેસ ખાતે ચિંતન શિબિર મળી હતી. રાષ્ટ્રવાદ મુદ્દે ચિંતન બેઠકનું આયોજન કરાયું હતું જેમાં સૌરાષ્ટ્રના ૪૫ જેટલા રાજવીઓ એકઠા થયા હતા. કચ્છના રાજમાતા, ભાવનગરના રાજવી, ગોંડલના હિમાંશુસિંહ સહિતના રાજવીઓએ પોતાના મંતવ્ય રજૂ કરાયા હતા. આ ચિંતન શિબિરના અંતે પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને સમર્થન આપવાની જાહેરાત કરાઈ હતી.
પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં કહેવાયું હતું કે, આપણા રાજવીઓ જે પ્રમાણે જે વિગ્નથી કાર્ય કરતા હતા તે જ પ્રમાણે મોદી કરી રહ્યા છે. રાષ્ટ્રી મોટું કંઈ નથી. કચ્છના મહારાણી પણ તરફેણમાં છે. રાષ્ટ્રસિતને ધ્યાનમાં રાખી કોઈપણ વાદ (જુઓ પાનું ૨) ►►

કલ્યાણ યોજના માટે મતદારોનો સર્વે ભ્રષ્ટાચાર ગણાશે: ચૂંટણી પંચ

નવી દિલ્હી: રાજકીય પક્ષ અને ઉમેદવારો દ્વારા મતદારોની માહિતી મેળવવા તેમની પ્રસ્તાવિત યોજનાઓ માટે હાથ ધરવામાં આવતા વિવિધ સર્વેની ગંભીરતાથી નોંધ લેતાં ચૂંટણી પંચે ગુરુવારે કહ્યું હતું કે કલ્યાણ યોજના માટે મતદારોનો સર્વે ચૂંટણીના કાયદા અંતર્ગત ભ્રષ્ટાચાર ગણાશે.
અમુક રાજકીય પક્ષ અને ઉમેદવારો ચૂંટણી બાદ અમલમાં મૂકનારી કલ્યાણ યોજનાઓ માટે કાયદેસર સર્વે અને વ્યક્તિગત નામ નોંધવા પક્ષપાતી પ્રયાસ કરી બંને વચ્ચેની રેખા ભૂંસવાની પ્રવૃત્તિઓમાં રોકાયેલા છે એ બાબતની ચૂંટણી પંચે નોંધ લીધી હતી.
ચૂંટણી પંચે તમામ રાષ્ટ્રીય અને રાજ્ય સ્તરના પક્ષોને માર્ગદર્શિકા પાઠવી કોઈપણ પ્રકારની જાહેરાત, સર્વેક્ષણ કે મોબાઈલ એપની મારફતે આ પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓથી દૂર રહેવા જણાવ્યું છે. ચૂંટણી બાદ યોજનાનો લાભ આપવા માટે નામની નોંધણી કરવી એ પ્રસ્તાવિત લાભ માટે મતદાર સાથે સીધો સંપર્ક સાધવા બરાબર છે અને એ બાબત ચોક્કસ પ્રકારે મતદાન કરવા મતદારને પ્રેરવાની વ્યવસ્થા કરવા તેમ જ તેને લલચાવવા બરાબર હોવાનું પંચે કહ્યું હતું. (એજન્સી) ►►

પદ્મ પુરસ્કારો ૨૦૨૫ માટે ઓનલાઇન નામાંકન શરૂ

નવી દિલ્હી: પ્રજાસત્તાક દિન, ૨૦૨૫ના પ્રસંગે જાહેર થનારા પદ્મ પુરસ્કારો માટે ગુરુવારથી ઓનલાઇન નામાંકન / ભલામણો શરૂ કરવામાં આવી હતી.
પદ્મ વિભૂષણ, પદ્મ ભૂષણ અને પદ્મશ્રી નામના પદ્મ પુરસ્કારો દેશના સર્વોચ્ચ નાગરિક પુરસ્કારોમાંના એક છે.
પદ્મ પુરસ્કારો માટે નામાંકનની છેલ્લી તારીખ ૧૫ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪ છે.
૧૯૫૪માં શરૂ કરાયેલા આ પુરસ્કારોની જાહેરાત દર વર્ષે પ્રજાસત્તાક દિન નિમિત્તે કરવામાં આવે છે.
પદ્મ પુરસ્કાર માટેના નામાંકનો/ભલામણો રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર પોર્ટલ (<https://awards.gov.in>) પર ઓનલાઇન કરી શકાશે.
આ પુરસ્કાર વર્ક ઓફ ડિસ્ટિંક્શન ને માન્યતા (જુઓ પાનું ૨) ►►

સુરતે ભાજપના વિજયના શ્રી ગણેશ કર્યા છે: રાજનાથ

સુરત (બિહાર): સંરક્ષણ પ્રધાન રાજનાથ સિંહે ગુરુવારે દાવો કર્યો હતો કે સુરત અને ઈન્દોરમાં આકાર લઈ રહેલી પરિસ્થિતિ લોકસભાની ચૂંટણીમાં ભાજપના વડપણ હેઠળનો એનડીએ ૪૦૦ કરતા પણ વધુ બેઠક મેળવશે એવા સંકેત આપે છે.
ઉમેદવારીપત્રકની ચકાસણી દરમિયાન મોટાભાગના ઉમેદવારના ઉમેદવારીપત્રક રદ કરવામાં આવ્યા હોવા ઉપરાંત બાકીના ઉમેદવાર સ્પર્ધામાંથી બસી જવાને પગલે ભાજપના ઉમેદવાર મૂકેશ દલાલ બિહારીક ચૂંટાઈ આવ્યા હોવાનો ઉલ્લેખ કરતા રાજનાથ સિંહે કહ્યું હતું કે સુરતે ભાજપના વિજયના શ્રી ગણેશ કર્યા છે.
મધ્ય પ્રદેશના વર્તમાન સાંસદ અને ભૂતપૂર્વ (જુઓ પાનું ૨) ►►

રાયબરેલીની બેઠક પર ભાજપના ઉમેદવાર દિનેશ પ્રતાપ સિંહ

નવી દિલ્હી: ભારતીય જનતા પાર્ટીએ ૨૦૧૯માં કોંગ્રેસનાં નેતા સોનિયા ગાંધીએ જીતેલી રાયબરેલી બેઠક પર ઉમેદવાર તરીકે દિનેશ પ્રતાપ સિંહનું નામ જાહેર કર્યું છે. સોનિયા ગાંધી હવે રાજ્યસભામાં સભ્ય છે અને કોંગ્રેસે હજી આ બેઠક પરથી ઉમેદવાર જાહેર કર્યો નથી. જોકે ભાજપે અઠવાડિયાથી ચાલતી અટકળોને અંત લાવીને કેસરગંજ બેઠક પર કરણ ભુષણ સિંહને ઉમેદવાર તરીકે જાહેર કર્યા હતા. ભાજપે તેમના પિતા અને વિદ્યમાન સાંસદ બ્રિજ ભુષણ શરણસિંહની ટિકિટ કાપી હતી.
બ્રિજભુષણ પર મહિલા કુસ્તાબાજોની જાતીય કનડગત કરવાના ફોજદારી આક્ષેપો છે. જોકે તેમના પુત્રને આપાયેલી ટિકિટ બતાડે છે કે તેઓ આ પ્રદેશમાં અને પક્ષમાં કેટલા મોટા વગદાર શ્રિય નેતા છે. તેઓ છ વખતના સંસદસભ્ય છે.
દરમિયાન નાસિકના સંદેશાનુસાર શિવસેનાના હેમંત ગોડસેએ ઉત્તર મહારાષ્ટ્રના નાશિકમાંથી અને કેન્દ્ર નાં પ્રધાન ડેક્ટર ભારતી પવારે ડિંડોરી બેઠક પરથી ઉમેદવારીપત્ર ભર્યું હતું. શિવસેનાના ઉમેદવાર અને મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેના પુત્ર શ્રીકાંત શિંદેએ મુંબઈની નજીકના કલ્યાણ મતદારક્ષેત્રમાંથી ઉમેદવારીપત્ર ભર્યું હતું. મહાચુલ્તિના ઘટકપક્ષો ભાજપ, શિવસેના અને એનસીપીએ ગોડસે અને ડે. પવારે ફોર્મ ભર્યું ત્યારે મોટું સરઘસ કાઢ્યું હતું, જેમાં મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે, નાયબ મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર કણ્ણવીસ, જિલ્લા (જુઓ પાનું ૨) ►►

ચારધામ યાત્રા માટે નવી માર્ગદર્શિકા જાહેર

દેહરાદૂન: ૧૦ મેથી ચારધામ યાત્રા શરૂ થઈ રહી છે અને ઉત્તરાખંડ સરકારે વીવીઆઈપી ભક્તોને ૨૫ મે સુધી ચારધામ યાત્રા પર ન આવવા વિનંતી કરી છે.
ઉત્તરાખંડ સરકારે ભુધવારે કહ્યું કે પ્રથમ ૧૫ દિવસ દરમિયાન વીવીઆઈપી ભક્તોએ યાત્રામાં ન આવવું જોઈએ જેથી સામાન્ય શ્રદ્ધાળુઓને તેમના દર્શનમાં કોઈ મુશ્કેલી ન પડે.
આ અંગે તમામ રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના મુખ્ય સચિવોને પત્ર લખીને ઉત્તરાખંડ સરકારના મુખ્ય સચિવ રાધા રાતુરીએ જણાવ્યું છે કે છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં રાજ્યમાં ચારધામમાં જનારા શ્રદ્ધાળુઓની સંખ્યામાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે અને આ વર્ષે પણ પ્રથમ ૧૫ દિવસમાં ૧૦ લાખથી વધુ શ્રદ્ધાળુઓ આવવાની આશા છે. 'ભક્તોના (જુઓ પાનું ૨) ►►

જીએસટીના અધિકારીઓની આજે મહત્વની બેઠક

નવી દિલ્હી: મહેસૂલ સચિવ સંજય મલહોત્રાના વડપણ હેઠળ શુક્રવારે મળનારી કેન્દ્ર અને રાજ્યના જીએસટી અધિકારીઓની બેઠકમાં બનાવટી કંપનીઓ દ્વારા કરચોરી કરવા ઊભી કરવામાં આવેલી ચંત્રણા પર અંકુશ આણવા જીએસટી અંતર્ગત રજિસ્ટ્રેશનના કડક નિયમો સહિતના જ સેન્ટ્રલ એન્ડ સ્ટેટ ટેક્સ એડમિનિસ્ટ્રેશનના વરિષ્ઠ અધિકારીઓની ત્રીજી નેશનલ કો-ઓર્ડિનેટિંગ મિટિંગ સહિતના મુદ્દા આ બેઠકમાં ચર્ચા કરવામાં આવે એવી અપેક્ષા મહિનામાં જીએસટી કલેક્શનને ટ્રેક રૂ. ૨.૧૦ લાખ કરોડના વિક્રમી આંકને સ્પર્શના ગણતરીના દિવસોમાં (જુઓ પાનું ૨) ►►

દુબઈમાં ફરી મુશળધાર વરસાદ બાદ એડવાઈઝરી જારી ફ્લાઈટ્સનું સમયપત્રક ખોરવાયું

દુબઈ: ગયા મહિને સંયુક્ત આરબ અમીરાત (યુએઈ)માં આવેલા ભયંકર પૂરના થોડા દિવસો પછી, ગુરુવારે વહેલી સવારે અબુધાબી અને દુબઈમાં ભારે વરસાદ અને તોફાને ફરી તબાહી મચાવી છે. ભારે વરસાદને કારણે ઘણી ફ્લાઈટ્સ રદ કરવામાં આવી હતી અને દુબઈમાં બસ સેવાઓ સ્થગિત કરવામાં આવી હતી. એક અહેવાલ મુજબ, દુબઈ આવતી પાંચ ફ્લાઈટને રાતોરાત ડાયવર્ટ કરવામાં આવી હતી, જ્યારે નવ ઇનકમિંગ અને ચાર આઉટગોઈંગ ફ્લાઈટ્સ રદ કરવામાં આવી હતી. રિપોર્ટમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે અમીરાતની ઘણી ફ્લાઈટ્સ પણ રદ કરવામાં આવી છે.
સ્થાનિક મીડિયાના અહેવાલમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે દુબઈના નાગરિકો ગુરુવારે સવારે લગભગ ૩ વાગ્યે જોરદાર પવન, વાદળોનો ગડગડાટ અને વીજળીના કારણે જાગી ગયા હતા. વરસાદના લગભગ એક કલાક પછી, સાંજે ૪ વાગ્યાની આસપાસ, દેશના હવામાન વિભાગે એલર્ટ જારી કર્યું હતું, જે દર્શાવે છે કે વરસાદના વાદળોએ દેશના મોટા ભાગને આવરી લીધો છે. દેશમાં પ્રતિકૂળ હવામાન ૩ મે સુધી ચાલુ રહેવાની ધારણા છે. સ્થાનિક મીડિયાના અહેવાલો અનુસાર, અબુધાબીના કેટલાક વિસ્તારોમાં રસ્તાઓ પર પાણી ભરાઈ જવાના અહેવાલ છે, જ્યારે જેબેલ અલી, અલ મકતુમ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ, દુબઈ ઈન્ડસ્ટ્રિયલ સિટી, દુબઈ ઈન્ટરનેટ પાર્ક અને જુમેરાહ વિલેજ ટ્રાયેંગલમાં જોરદાર પવન ફૂંકવાના અહેવાલ છે.
બુધવારે, દુબઈ એરપોર્ટ અને બે સ્થાનિક એરલાઈન્સે મુસાફરોને એડવાઈઝરી જારી કરી હતી અને દુબઈ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પર (જુઓ પાનું ૨) ►►

સીબીઆઈ પર અમારું કોઈ નિયંત્રણ નહિ: કેન્દ્ર

નવી દિલ્હી: કેન્દ્ર સરકારે ગુરુવારે સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન (સીબીઆઈ)ને લઈને સુપ્રીમ કોર્ટમાં મહત્વપૂર્ણ જવાબ આપ્યો હતો. બંગાળ સરકાર દ્વારા કરાયેલી અરજીના જવાબમાં કેન્દ્ર સરકારે સુપ્રીમ કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે, સીબીઆઈ એક સ્વતંત્ર કાનૂની સંસ્થા છે અને તેના પર અમારું કોઈ નિયંત્રણ નથી.
જેના પ્રતિભાવમાં, કેન્દ્ર સરકારે સુપ્રીમ કોર્ટને બંગાળ સરકારની અરજીને ફગાવી દેવા વિનંતી કરી હતી જેમાં સીબીઆઈ પર એફઆઈઆર નોંધવા અને રાજ્યની સંમતિ વિના તપાસ શરૂ કરવાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો.
બંગાળ સરકારે સુપ્રીમ કોર્ટમાં અરજ દાખલ કરીને દાવો કર્યો છે કે, રાજ્યમાં ૧૨ કેસોની સુનાવણીમાંથી સીબીઆઈને હટાવવામાં આવે. રાજ્યએ કહ્યું છે કે, રાજ્ય સરકારના અધિકારક્ષેત્રમાં આવતા કોઈપણ કેસની તપાસ માટે રાજ્યની સંમતિ ફરજિયાત છે. આમ છતાં (જુઓ પાનું ૨) ►►

એકસ્ટ્રા અફેર

ભરત ભારદ્વાજ
feedback@bombaysamachar.com

મણિપુરમાં ગેંગ રેપ-નગ્ન પરેડ, પોલીસને શું સજા થઈ?

મણિપુરમાં ગયા વર્ષે થયેલી હિંસામાં ડુકો-જો સમુદાયની બે યુવતીઓ પર ગેંગ રેપ કર્યા પછી તેમને નિર્વજ્જ કરીને જાહેરમાં પરેડ કરાવવામાં આવી હતી. મણિપુરમાં મે મહિનામાં બનેલી આ ઘટનાનો વીડિયો જુલાઈમાં સોશિયલ મીડિયા પર વાયરલ થયો ત્યારે આખા દેશનું માથું શરમથી ઝૂકી ગયું હતું. શકિતની પૂજા કરનારા દેશમાં કોઈ સ્ત્રીનું આ હદે અપમાન થાય એ ઘટના જ ઢાંકણીમાં પાણી લઈને ડૂબી મરવા જેવી હતી પણ ના તો મણિપુરની સરકારમાં બેઠેલા લોકોના પેટનું પાણી હાલ્યું કે ના કેન્દ્રની સરકારમાં બેઠેલા લોકોને કોઈ અસર થઈ હતી.

મહિલાઓના સન્માનની વાતો કરનારા નેતાઓ ને નેત્રીઓ જાણે કશું ના બન્યું હોય એ રીતે વર્તીને બેસી રહ્યાં હતાં. મણિપુરની સરકારમાં તો આ કલંક કથા રોકવાની તાકાત નહોતી તેથી સીબીઆઈને તપાસ સોંપીને હાથ ખંભેરી નાંખેલા.

સીબીઆઈને તપાસ સોંપાઈ ત્યારે સત્ય બહાર આવવાની આશા નહોતી કેમ કે સીબીઆઈ પાળેલો પોપટ છે. સત્યામાં બેઠેલા લોકોના ઈશારે બોલવા ને વર્તવા સિવાય સીબીઆઈ પાસે બીજું કોઈ કામ નથી એવી છાપ છે. આ કારણે સીબીઆઈ બે લાચાર મહિલાઓને ન્યાય અપાવશે એવી આશા નહોતી પણ હવે આ કેસમાં સીબીઆઈએ ચાર્જશીટ દાખલ કરી છે ત્યારે લાગે છે કે, સીબીઆઈ પણ ધારે તો સારું કામ કરી શકે છે ને રાજકારણીઓનો પાળેલો પોપટ બનીને વર્તવાના બદલે સ્વતંત્ર રીતે વર્તી શકે છે. તેની સામે રાજકારણીઓમાં નફકટાઈ સિવાય કંઈ નથી ને એ લોકો કોઈ પણ મુદ્દાનો ઉપયોગ રાજકીય ફાયદા માટે જ કરવામાં માને છે.

સીબીઆઈના ચાર્જશીટમાં દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે, મણિપુરના પોલીસ અધિકારીઓએ જ આ યુવતીઓને ટોલાને સોંપીને તેમની પર ગેંગ રેપ કરાવ્યો હતો અને પછી નિર્વજ્જ ફેરવવા દઈને જાહેરમાં તેમની બેઈજજતી કરાવી હતી. સીબીઆઈએ તેની ચાર્જશીટમાં આ શરમજનક ઘટનાનો આખો ઘટનાક્રમ વર્ણવ્યો છે.

આ ઘટનાક્રમ પ્રમાણે, મેઈટેઈ સમુદાયનાં હજારથી વધારે લોકોનું ટોળું કાંગપોકપી જિલ્લામાં આ યુવતીઓના ગામમાં

બળજબરીથી ઘૂસી ગયું હતું. ટોળાથી બચવા માટે આ બંને યુવતીઓ અનેક પીડિતો સાથે જંગલ તરફ દોડી હતી, પણ ટોળાએ તેમને જોઈ લીધી હતી. ભીડમાંના કેટલાક લોકોએ યુવતીઓને રોડ કિનારે પાર્ક કરેલી પોલીસની કાર પાસે જઈને મદદ માગવા કહેલું. યુવતીઓ પોલીસની કાર સુધી પહોંચી અને તેની અંદર બેસી ગઈ પછી પણ ડ્રાઈવર અને બે પોલીસ કારમાં શાંતિથી બેઠા રહ્યા હતા.

યુવતીઓને સલામત રીતે ખસેડવાના બદલે પોલીસ કશું ના બન્યું હોય એ રીતે જ વર્તતી રહી હતી. કારની બહાર ત્રણ-ચાર પોલીસવાળા ઊભા હતા એ પણ તમાણું જોતી હતી. યુવતીઓ સાથે પોલીસની કારમાં એક પીડિત પુરુષ પણ બેઠો હતો. તેણે હાથ જોડીને પોલીસને સલામત સ્થળે લઈ જવા કહ્યું પણ પોલીસે એવો જવાબ આપ્યો કે તેમની પાસે કારની ચાવી નથી.

યુવતીઓના આશ્ચર્ય વચ્ચે થોડા સમય પછી ડ્રાઈવરે જીપ સ્ટાર્ટ કરી અને ભીડ વચ્ચે જીપ ઊભી રાખી દીધી. ટોળું જીપને ઘેરી વળ્યું પછી પોલીસ શાંતિથી કશું ના બન્યું હોય તેમ ૧,૦૦૦ લોકોની ભીડને યુવતીઓને સોંપીને ચાલતી પકડી હતી. ટોળાએ મહિલાઓને નિર્વજ્જ કરીને પરેડ કરાવી અને પછી તેમના પર ગેંગ રેપ કર્યો. આ બે યુવતીઓમાંથી એક કારગિલ યુદ્ધમાં લડી ચૂકેલા સૈનિકની પત્ની હતી.

સીબીઆઈએ ચાર્જશીટમાં કરેલા દાવા પ્રમાણે, ટોળા પાસે એકે રાઇફલ્સ, એસએલઆર, ઇન્સાસ અને પોઈન્ટ ૩૦૩ રાઇફલ્સ પણ હતી. પોલીસે આ કેસમાં હુર્રિમને હિરોદાસ મેઈટી સહિત પાંચ લોકોને આરોપી ગણાવ્યા છે. પોલીસે ગયા વર્ષે જુલાઈમાં મણિપુર હુર્રિમને ઉઠાવીને જેલભેગો કર્યો હતો. આ સિવાય એક સગીર વિરુદ્ધ પણ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી છે. આરોપીઓ સામૂહિક બળાત્કાર, હત્યા, મહિલાઓની ગરિમાને નષ્ટ કરવા અને ગુનાહિત ષડયંત્ર સહિતની કલમો હેઠળ કેસ નોંધવામાં આવ્યો છે.

સીબીઆઈએ જે ઘટનાક્રમ વર્ણવ્યો છે એ આઘાતજનક છે પણ તેના કરતાં વધારે આઘાતજનક વર્તન સરકારનું છે.

સીબીઆઈએ કોર્ટમાં ચાર્જશીટ ગયા વરસના ઓક્ટોબરમાં દાખલ કર્યું હતું. એકઝેટ કહીએ તો સીબીઆઈએ ગયા વર્ષે ૧૬ ઓક્ટોબરે ગુવાહાટીની સીબીઆઈ કોર્ટમાં વિશેષ ન્યાયાધીશ સમક્ષ આ ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી. પણ આ ચાર્જશીટની વિગતો દબાવી રખાઈ હતી. તેનું કારણ તો સરકાર જ જાણે પણ અત્યારે હવે આ ચાર્જશીટની વિગતો અધ્યાનક જ ફરતી થઈ ગઈ છે તેનું કારણ સૌ જાણે છે.

અત્યારે લોકસભાની ચૂંટણીનો પ્રચાર જોરશોરથી ચાલી રહ્યો છે અને કણાંટકમાં ભાજપના સાથી પક્ષ જેડીએસના સાંસદ પ્રજ્વલ રેવન્શનું સેક્સ સ્કેમ જોરશોરથી ગાજી રહ્યું છે. રેવન્શનની હવસખોરીના કારણે ભાજપ સામે પણ સવાલો ઊઠી રહ્યા છે. તેના કારણે ભાજપ ભીંસમાં છે. સોશિયલ મીડિયા પર મણિપુરમાં મહિલાઓ પર થયેલા ગેંગ રેપ અને નગ્ન પરેડના મામલે પણ ભાજપ ચૂપ રહ્યો હતો એવી કોમેન્ટ્સ થઈ રહી છે. ભાજપ સરકારે પોતે ચૂપ નહોતો બેસી રહ્યો ને સીબીઆઈ તપાસમાં દૂધનું દૂધ ને પાણીનું પાણી કરીને આરોપીઓને જેલભેગા કરી દીધા છે એવું સાબિત કરવા આ વિગતો ફરતી કરાઈ છે. જો કે મુખ્ય સવાલ એ છે કે, જે પોલીસે બે યુવતીઓને સલામત સ્થળે ખસેડવાના બદલે તેમને ટોળાને હવાલે કરી દીધી, તેમની નગ્નાવસ્થામાં પરેડ કરાવી અને તેમની પર ગેંગ રેપ પણ થવા દીધો એ પોલીસને કંઈ થયું કે નહીં? આ સવાલનો જવાબ સીબીઆઈના ચાર્જશીટની ફરતી થયેલી વિગતોમાં મળતો નથી ને સરકારે તેની પણ સ્પષ્ટતા કરવી જોઈએ.

મણિપુરની ઘટનામાં ટોળાના લોકો જેટલા દોષિત છે એટલા જ દોષિત પોલીસ પણ છે. આ પોલીસ પોતાની ફરજ તો બજાવી નથી જ પણ ગેંગ રેપ અને મહિલાઓની નગ્ન પરેડ જેવા ઘણાસ્પદ અને ગંભીર અપરાધમાં પણ સાથ આપ્યો છે. આ પોલીસને છોડી ના શકાય. તેમને ઉઠાવીને જેલમાં નાંખવા જોઈએ ને એવી સજા થવી જોઈએ કે, એક દાખલો બેસે. સીબીઆઈએ અત્યાર સુધી તો એવું કશું કર્યું નથી. હવે પોલીસોને પણ સજા કરાવીને સીબીઆઈ સાબિત કરે કે એ સરકારનો પાળેલો પોપટ નથી પણ ન્યાય પણ કરાવે છે.

આજનું પંચાંગ

પંડિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

- (ઉત્તરાયણ સૌર ગ્રીષ્મઋતુ), શુક્રવાર, તા. ૩-૫-૨૦૨૪ પંચક
- ભારતીય દિનાંક ૧૩, માંહે વૈશાખ, શકે ૧૯૪૬
- વિક્રમ સંવત ૨૦૮૦, શા. શકે ૧૯૪૬, ચૈત્ર વદ-૧૦
- જૈન વીર સંવત ૨૫૫૦, માંહે ચૈત્ર, તિથિ વદ-૧૦
- પારસી શહેનશાહી રોજ ૨૨મો ગોવાદ, માંહે ૮મો આદર, સને ૧૩૮૩
- પારસી કદમી રોજ ૨૨મો ગોવાદ, માંહે ૧૦મો દએ સને ૧૩૮૩
- પારસી ફસલી રોજ ૧૪મો ગોશા, માંહે ૨જો અર્દાબહેષ્ટ, સને ૧૩૮૩
- મુસ્લિમ રોજ ૨૩મો, માંહે ૧૦મો શવ્વાલ, સને ૧૪૪૫
- મીસરી રોજ ૨૫મો, માંહે ૧૦મો શવ્વાલ, સને ૧૪૪૫
- નક્ષત્ર શતભિષા મધ્યરાત્રે ક. ૨૪-૦૫ સુદી, પછી પૂર્વાભાદ્રપદા.
- ચંદ્ર કુંભમાં, ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: કુંભ (ગ, સ, શ, પ)
- સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૧૧, અમદાવાદ ક. ૦૬ મિ. ૦૫, રટા.ટા.
- સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૫૮, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૦૮, રટા. ટા.
- : મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ :-
- ભરતી : સવારે ક.૦૭-૩૭,રાત્રે ક. ૨૦-૧૬
- ઓટ: બપોરે ક. ૧૩-૨૬, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૨-૪૨(તા.૪)
- વ્રત પર્વાદિ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૦, “રાક્ષસ” નામ સંવત્સર પ્રારંભ, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૬, “ક્રોધી” નામ સંવત્સર, ચૈત્ર કૃષ્ણ - દસમી. પંચક, વિષ્ટિ બપોરે ક. ૧૨-૪૨ થી રાત્રે ક.૨૩-૩૫.
- શુભાશુભ દિનશુદ્ધિ: શુભ દિવસ.
- મુહૂર્ત વિશેષ: વરુણ દેવતા, રાહુ દેવતાનું પૂજન, પરદેશનું પરતાનું, સર્વશાંતિ, શાંતિ પોષ્ટિક પુજા, મંટિલોમાં પાટ અભિષેક પૂજા, ઘજા કળશ પતાકા ચઢાવવી, આભૂષણ, માલ લેવો, દેવ દર્શન, અન્નપ્રાશન, નામકરણ, ગોકરી, વેપાર, દુકાન, વાહન, વૃક્ષ, ઘાંચ બરવું, પશુ લે-વેવ.
- આચમન: ચંદ્ર-શુક્ર યુતિ કળાનો શોખ
- ખગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-શુક્ર યુતિ (તા. ૪)
- ગ્રહગોચર: સૂર્ય-મેષ, મંગળ-મીન, માર્ગી બુધ-મીન, ગુરુ-વૃષભ, શુક્ર-મેષ, શનિ-કુંભ, રાહુ-મીન, કેતુ-કન્યા, હર્ષલ-મેષ, નેષ્ટયુગ-મીન, પ્લુટો-મકર.

કેનેડાના પીએમ જસ્ટિસ ટ્રુડોનું વિવાદિત નિવેદન, કહ્યું અમે ખાલિસ્તાન સાથે

ટ્રેનના ડ્રાઈવરનો જમવાનો સમય નક્કી કરાશે

ચાર્જશીટ એવી હોવી જોઈએ કે ગુનો સાબિત થાય: સુપ્રીમ કોર્ટ

ટોરોન્ટો: કેનેડાના પીએમ જસ્ટિસ ટ્રુડોએ ફરી એક વિવાદિત નિવેદન આપ્યું છે, જેમાં જસ્ટિસ ટ્રુડોએ કહ્યું છે કે ભારત અને કેનેડા વિશ્વની બે સૌથી મોટી લોકશાહી છે. આપણા બંને દેશોએ સાથે મળીને આગળ વધવું જોઈએ, પરંતુ આપણે હરદીપ સિંહ નિજ્જરની હત્યાને કેમ રૂબરૂ કરી શકીએ નહીં. ગયા વર્ષે ૧૮ જુને કેનેડામાં ખાલિસ્તાની નિજ્જરની હત્યા થઈ હતી. કેનેડાના પીએમ જસ્ટિસ ટ્રુડોએ આ માટે ભારતીય એજન્ટોને જવાબદાર ઠેરવ્યા હતા.

ખાલિસ્તાની તત્ત્વોએ ભારત વિરોધી સૂત્રોચ્ચાર પણ કર્યાં

એક પંજાબી ચેનલ સાથે વાત કરતા ટ્રુડોએ કહ્યું, ‘ભારત અને કેનેડા વિશ્વની બે મોટી લોકશાહી છે. આપણે બંનેએ સાથે મળીને ચાલવું જોઈએ. તેમણે કહ્યું કે અમારા સંબંધો સારા હોવા જોઈએ, પરંતુ હરદીપ સિંહ નિજ્જરની હત્યાએ એક સમસ્યા ઊભી કરી છે, જેને આપણે અવગણી શકીએ નહીં. થોડા દિવસ પહેલા જ ટ્રુડોએ ખાલસા દિવસના કાર્યક્રમમાં સંબોધન કર્યું હતું. આ કાર્યક્રમમાં મોટી સંખ્યામાં

ખાલિસ્તાન તરફી લોકો હાજર રહ્યા હતા. આટલું જ નહીં આ ઈવેન્ટમાં આ લોકોએ ભારત વિરોધી બેનર લગાવ્યા હતા. આ લોકોના હાથમાં ખાલિસ્તાની ઝંડા પણ હતા. જસ્ટિસ ટ્રુડો જ્યારે મંચ પર પહોંચ્યા ત્યારે ખાલિસ્તાની તત્ત્વોએ ભારત વિરોધી સૂત્રોચ્ચાર પણ કર્યાં હતા.

અમે ખાલિસ્તાનની સાથે છીએ એટલું જ નહીં, જસ્ટિસ ટ્રુડોએ એમ પણ કહ્યું કે અમે ખાલિસ્તાનની સાથે છીએ, પરંતુ શાંતિપૂર્ણ આંદોલન કરવું પડશે. અમે તેમને પ્રતિબંધિત નહીં કરીએ. કેનેડાના પીએમએ કહ્યું, ‘તમારો જે પણ અભિપ્રાય છે, અમે તેનું સમર્થન કરીએ છીએ. આ એટલા માટે છે કારણ કે કેનેડા એક મુક્ત દેશ છે, પરંતુ તમારે શાંતિપૂર્ણ વિરોધ કરવો પડશે. એટલું જ નહીં, ખાલિસ્તાની તત્ત્વો સામે ભારતના વાંધાને લઈને ટ્રુડોએ કહ્યું કે અમારું કામ રાજકીય આંદોલનને રોકવાનું નથી. તમને જણાવી દઈએ કે ભારતે પણ બૈસાખી પરેડમાં ખાલિસ્તાની સમર્થકોના એકત્ર થવાને લઈને કેનેડા સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે.

નવી દિલ્હી : કેન્દ્ર સરકાર ભોજન ખાવા અને હાજતે જવા માટે ચોક્કસ સમયગાળો રાખવાની ટ્રેન ડ્રાઈવરની લાંબા સમયની માગણીનો ઉકેલ શોધી કાઢવા સંમત થઈ છે. શ્રમ મંત્રાલયે ભારતીય રેલવેના લોકો રનિંગ સ્ટાફના જમવાના અને હાજતે જવાનો ચોક્કસ સમયગાળો નક્કી કરવાની કાર્યપદ્ધતિ નક્કી કરવા ઉચ્ચ સત્તાધારી સમિતિની રચના કરી છે. આ પહેલ ઈન્ટરનેશનલ લેબર ઓર્ગનાઈઝેશનના કામના કલાક (ઉદ્યોગ) કન્વેન્શન, ૧૯૧૮ પ્રમાણેની છે. ભારતે આ કન્વેન્શનને સ્વીકાર્યા છે. વિવિધ યુનિયનના હોદ્દદારોના જણાવ્યા પ્રમાણે જાગતિક સંસ્થાના કન્વેન્શન પ્રમાણે કામદારોને કાર્યના સમય દરમિયાન આરામના ઈન્ટરવેલ આપવા જોઈએ. આનો આંતરરાષ્ટ્રીય રીતે અમલ થાય છે.

નવી દિલ્હી : જસ્ટિસ સંજીવ ખન્ના અને જસ્ટિસ એસ. વીએન ભટ્ટની ખંડપીઠે પોતાના નિર્ણયમાં ચાર્જશીટ દાખલ કરવા સંબંધિત પ્રક્રિયાગત સ્પષ્ટતા જણાવતા કહ્યું કે, ચાર્જશીટની તમામ કોલમોમાં સ્પષ્ટ અને સંપૂર્ણ પ્રવેશ હોવો જોઈએ કે જેથી અદાલત સરળતાથી સમજી શકે કે ગુનેગારે શું અપરાધ કર્યો છે અને અપરાધમાં કોની ક્યા, કેટલી અને શું ભૂમિકા રહી છે. સુપ્રીમ કોર્ટે ફોજદારી કેસોમાં ચાર્જશીટ દાખલ કરવાની પ્રક્રિયા પર મહત્વનો યુક્તિ આપતાં કહ્યું છે કે તપાસ એજન્સીની ચાર્જશીટમાં પુરાવાની પ્રકૃતિ અને ધોરણો એટલા મજબૂત અને સ્પષ્ટ હોવા જોઈએ કે પુરાવાની ઉપસ્થિતિ થતા જ ગુનાની સાબિતી મળી જતી જોઈએ. જસ્ટિસ સંજીવ ખન્ના અને જસ્ટિસ એસ. વીએન ભટ્ટની ખંડપીઠે એક વિવાદિત સંપત્તિના કેસમાં વિવિધ પક્ષો દ્વારા કરાયેલી અરજીઓ બાદ આ મુદ્દાનું નિવારણ કાર્ય બાદ કોર્ટે આ મહત્વપૂર્ણ દિપ્તપણી કરી હતી.

ઉત્તર પ્રદેશમાં દાખલ કરવામાં આવેલી આ ફોજદારી ફરિયાદોમાં છેતરપિંડી, વિશ્વાસઘાત અને ગુનાહિત ષડયંત્રના આરોપો પણ હતા. અલ્ટ્રાબાદ હોદ્દ કોર્ટે કેસમાં એફઆઈઆર અને મેજિસ્ટ્રેટના સમન્સને રદ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો, પરંતુ સુપ્રીમ કોર્ટે આખરે જેની મિલકત પર લડાઈ ચાલી રહી હતી તે મુત્કના પુત્રો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને મંજૂરી આપી હતી. અન્ય આરોપીઓને પણ ધરપકડ પૂર્વ જામીન માટે અરજી કરવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી. તેના

માટે જારી કરાયેલ સમન્સ ઓર્ડરને નવા નિર્ણય માટે મેજિસ્ટ્રેટને મોકલવામાં આવ્યો હતો.

જસ્ટિસ સંજીવ ખન્ના અને જસ્ટિસ એસ. વીએન ભટ્ટની ખંડપીઠે પોતાના નિર્ણયમાં ચાર્જશીટ દાખલ કરવા સંબંધિત પ્રક્રિયાગત સ્પષ્ટતા જણાવતા કહ્યું કે, ચાર્જશીટની તમામ કોલમોમાં સ્પષ્ટ અને સંપૂર્ણ પ્રવેશ હોવો જોઈએ કે જેથી અદાલત સરળતાથી સમજી શકે કે ગુનેગારે શું અપરાધ કર્યો છે અને અપરાધમાં ગુનેગારની ક્યા, કેટલી અને શું ભૂમિકા રહી છે. આથી ગુનામાં ગુનેગારની ભૂમિકાને અલગથી, સ્પષ્ટ રૂપથી અને યોગ્ય માળખામાં દર્શાવવું ખૂબ જ જરૂરી બની જાય છે. તપાસ એજન્સી સમક્ષ આરોપીઓ અને સાક્ષીઓના નિવેદનો અને સંબંધિત દસ્તાવેજો સાક્ષીઓની યાદી સાથે જોડવામાં રહેશે.

તેમણે કહ્યું કે જ્યારે કેસ વધુ અથવા પાછળના પુરાવા પર નિર્ભર નથી ત્યારે ચાર્જશીટ પૂર્ણ છે. ટ્રાયલ પુરાવા અને ચાર્જશીટ સાથે રેકોર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી સામગ્રીના આધારે હાથ ધરવામાં આવી જોઈએ. આ ધોરણ અતિશય તકનિકી અથવા મૂર્ખતાપૂર્ણ નથી, પરંતુ વિલંબ તેમજ લાંબી કેદને કારણે નિર્દોષ લોકોને હેરાનગતિથી બચાવવા માટે વ્યવહારૂ માર્ગ પણ છે. ચાર્જશીટમાં તમામ કોલમમાં સ્પષ્ટ અને સંપૂર્ણ એન્ટ્રીઓ હોવી જોઈએ જેથી કોર્ટે સ્પષ્ટપણે સમજી શકે કે ક્યા આરોપીએ ક્યા ગુનો કર્યો છે.

પહેલા પાનાનું ચાલુ

વિપક્ષ જેઠાદ

મનાય છે. રશિયા - યુકેનના યુદ્ધમાં ભારતનો તિરંગો પાસપોર્ટ બન્યો છે. પાર્કિસ્ટાનીઓ પણ તિરંગો બતાડી ત્યાંથી નીકળતા હતા. કોંગ્રેસ દેશને બે ભાગમાં વહેંચવા માગે છે. કોંગ્રેસ મહોબતની દુકાનમાં ફેક સામાન વેચે છે. કોંગ્રેસ ખૂબ હતાશ થઇ ગઇ છે. કોંગ્રેસે મુસ્લિમ લીગ સાથે પોતાનો જોડી દીધી. ૬૦ વર્ષ સુધી જે લોકોની પરવાહ ન કરી તેમની હવે વાદ કરે છે. મોદીએ ૨૫ કરોડ ગરીબોને ગરીબીમાંથી બહાર નીકળ્યા છે. કોંગ્રેસ દરેક ચૂંટણીમાં એક જ મંત્ર બોલે છે, ગરીબ.. ગરીબ. મોદીએ ગરીબોના આંસૂ લુછ્યા, પાકા ઘર આપ્યા છે. મોદી ગરીબને ઘર આપે છે તો નવું જીવન આપે છે.

કોંગ્રેસ ગેરંટી આપે કે ધર્મના આધારે મુસ્લિમોને આરક્ષણ નહીં આપે. કોંગ્રેસ ગેરંટી આપે કે દેશને સંઘેયવાનું કામ ન કરે. કોંગ્રેસ ગેરંટી આપે કે તે અનામત સાથે છેડછાડ નહીં કરે. કોંગ્રેસની સરકારવાળા રાજ્યો વોટ બેંકની ગંદી રાજનીતિ ન કરે. અનામતનો કવોટા કાપીને મુસ્લિમોને અનામત ન આપે કોંગ્રેસ. શહજાદા આવી જાવ, મારા આ પડકારો સ્વીકારો. બંધારણ માથે મૂકીને નાયબથી કંઇ ન થાય. ઇન્ડી ગઠબંધનની પોલ તેમના જ નેતાએ ખોલી દીધી છે. ઇન્ડી ગઠબંધને લોકોને વોટ જેહાદ કરવાનું કહ્યું છે. ઇન્ડી ગઠબંધને મુસ્લિમોને તેમને માત આપવા કહ્યું છે. કોંગ્રેસના એક પણ નેતાએ આ વોટ જેહાદનો વિરોધ નથી કર્યો. વોટ જેહાદની વાત કોંગ્રેસની તુષ્ટીકરણની રાજનીતિ છે.

કોંગ્રેસનું અસ્તિત્વ

નક્ષલવાદનો અંત આણવા અને ભારતને વિશ્વનું ત્રીજું મોટી અર્થતંત્ર બનાવવા માટેની છે. શાહે ઈન્ડિ બ્લોકના પાર્ટનર સમાજવાદી પાર્ટીની ટીકા કરતાં કહ્યું હતું કે તે પરિવારવાદનું રાજકારણ રમે છે. અખિલેશ યાદવે હાલની ચૂંટણીમાં તેમના કુટુંબના પાંચ સભ્યોને ટિકિટ આપી છે. અખિલેશ કન્નોજથી, તેમની પત્ની ડિમ્પલ મૈનપુરીથી, તેમના કુટુંબના બીજા ત્રણ સભ્યો અક્ષય યાદવ ફિરોઝાબાદથી, આદિત્ય યાદવ બદાયુંથી અને ધર્મેન્દ્ર યાદવ આઝમગઢથી ચૂંટણી લડી રહ્યા છે. જો અખિલેશ યાદવના યુવાનોને ટિકિટ આપી હોત તો બહેતર હોત. શાહે કહ્યું હતું કે છેલ્લા ૭૦ વર્ષથી કોંગ્રેસ રામ મંદિરના બાંધકામને અટકાવતી હતી, પરંતુ ભાજપે એ કામ પૂરું કર્યું. શાહે કહ્યું હતું કે તમે મોદીને બીજી વાર વડા પ્રધાન બનાવ્યા અને અમે પાંચ વર્ષમાં કેસ જીતી ગયા, ભૂમિપૂજન કર્યું, અને ૨૨ જાન્યુઆરીએ પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરી. સમાજવાદી પાર્ટીના વડા અખિલેશ યાદવ, ડિમ્પલ, રાહુલ અને પ્રિયંકાને આપણાં અપાનું હતું, પરંતુ વોટ બેંકના ડરથી હાજરી આપી નહીં. તમને ખબર છે કે તેમની વોટ બેંક કોણ છે. (એજન્સી)

સૌરાષ્ટ્રના ઝપ

વિવાદમાં ન પડવું જોઈએ. સાથે જ, કચ્છ, ભાવનગર, વાંકાનેર, ગોંડલ, દેવગઢ બારીયા, બાલાસિનોર, દાંતા સ્ટેટ, પાલિતાણા, સાણંદ, જસદણ, વિરપુર, વલભીપુર, ઢાંક, બજાણા, દેવપુર, નલિયા, ચોટીલા, ગોરીદડ, ચોટીલા કોઠારીયા, રાજપરા, બાબરા, બીલાખા, કાનપુર, માખાવ, સાપર, મેંગણી અને પાળીયાદ સહિતના સ્ટેટના રાજવીઓએ પત્રના માધ્યમથી નરેન્દ્ર મોદીને સમર્થન આપ્યું હતું. બીજી તરફ, ગુજરાતની સૌથી ચર્ચિત રાજકોટ લોકસભા બેઠકના ઉમેદવાર પુરુષોત્તમ રૂપાલાએ લેઉઆ પાટીદાર અગ્રણીઓ સાથે બેઠક કરી હતી. તેઓએ પાટીદાર ઉદ્યોગપતિઓ અને વેપારી અગ્રણીઓ સાથે બેઠક કરી હતી. જાણીતા ઉદ્યોગપતિ ચંદુભાઈ ચિરાણીના ઘરે આ બેઠક હોજી હતી. જેમાં વિક્ટલ ભાઈ ધુડુક, વલ્લભભાઈ સતાણી , દુષ્યંતભાઈ ટીલાળા, આકાશ વેડરીયા, શંભુભાઈ પરસાણા, કિશોરભાઈ પાંબર, પરેશ ગજેરા સહિતના અનેક ઉદ્યોગપતિઓ હાજર રહ્યા હતા. જેમાં લોકસભાની ચૂંટણીને લઈને ચર્ચા થઈ હતી.

અને ઉલ્લેખનીય છે કે, રાજકોટ લોકસભાના કોંગ્રેસના ઉમેદવાર પરેશ ધાનાણી લેઉવા પટેલ સમાજમાંથી આવે છે. રાજકોટ લોકસભામાં લેઉવા પટેલ નિર્ણાયક મતદારો સાબિત થાય છે. લેઉવા પટેલ સમાજ સાથેની બેઠકમાં ક્ષત્રિય સમાજના અગ્રણીઓ પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. જેમાં વાંકાનેરના રાજવી અને સાંસદ કેસરીદેવસિંહ ઝાલા ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. રાજકોટ લોકીકા સંઘના ચેરમેન નરેન્દ્રસિંહ જોડજા ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ભાજપના લેઉવા પાટીદાર સમાજના અગ્રણી ધનસુખ ભરીરી ઉપસ્થિત રહ્યાં હતા.

સુરતે ભાજપના

કેન્દ્રીય પ્રધાન રાજીવ પ્રતાપ રુડીએ ઉમેદવારીપત્રક ભયાં બાદ તરત ભિહારમાં સરન લોકસભા મતદારસંઘમાં યોજવામાં આવેલી એક રેલીમાં ભાજપના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ રાજનાથ સિંહે ઉપરોકત નિવેદન કર્યું હતું. ઈન્દોરમાં કોંગ્રેસના ઉમેદવારે ભાજપના ઉમેદવારને સમર્થન આપતા અને વિપક્ષના ઉમેદવાર અક્ષય બામે ઉમેદવારીપત્રક પાછું ખેંચી લેતા સાંસદ શંકર લાલવાણી પણ બિનહરીફ ચૂંટાઈ આવ્યા હતા. (એજન્સી)

રાયબરેલીની બેઠક

પાલક પ્રધાન દાદાજી ભુસે, રાજ્યના પ્રધાનો ગિરિશ મહાજન, છગન ભુજબળ અને યુતીના બીજા નેતાઓ હાજર રહ્યા હતા. શિંદેએ કહ્યું હતું કે નાશિક અને ડિંડોરી શિવસેનાના ગઠ છે અને મહાયુતિના ઉમેદવારો મોટી સરસાઈથી અહીં જીતશે. દરમિયાન કલ્યાણમાં શિંદે અને ફડણવીસે શ્રીકાંત શિંદે માટે મોટો રોડ શો કર્યા બાદ કલ્યાણમાંથી શ્રીકાંતે ફોર્મ ભર્યું હતું. (એજન્સી)

ચારદામ યાત્રા

આગાધાર

શિંદેએ જમાવ્યો સિદ્ધકો

નાશિક અને દક્ષિણ મુંબઈની બેઠક પોતાના નામે કરી

બેઠક શિંદેના ભાગમાં આવી છે. અહીંથી વર્તમાન સાંસદ ઉમેદવારી આપવામાં આવી છે. હેમંત ગોડસે ગઈ ચૂંટણીમાં ભાજપ-શિવસેનાની યુતિ અને મોદીની લોકપ્રિયતાને લીધે જીત્યા હોવાનો દાવો થઈ (જુઓ પાનું ૪) ►►

શ્રીકાંત શિંદેનો થશે પાંચ લાખ મત સાથે વિજય: મુખ્ય પ્રધાનનો વિશ્વાસ

કલ્યાણ : કલ્યાણ ડોમ્બિવલી લોકસભા મતવિસ્તારના ઉમેદવાર ડો. શ્રીકાંત શિંદેએ ગુરુવારે ઉમેદવારી નોંધાવી હતી. એક વિશાળ રેલીમાં મુખ્ય પ્રધાન સાથે નાયબ મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ, પ્રધાન રવિન્દ્ર ચવ્હાણ, એમએનએસ ધારાસભ્ય રાજુ પાટીલ, એનસીપીના આનંદ પરાંજપે અને મહાગઠબંધનમાં સહયોગી પક્ષોના પદાધિકારીઓએ હાજરી આપી હતી. એકનાથ શિંદેએ કહ્યું હતું કે સમગ્ર રાજ્યમાં મહાગઠબંધનની હાલે સર્જાઈ છે. વિદર્ભની આકરી ગરમીમાં પણ કાર્યકરો મોટી સંખ્યામાં રસ્તા પર ઉતરી આવ્યા હતા. કલ્યાણ-ડોમ્બિવલી આજની રેલીમાં લોકોનો ધસારો તેની સાક્ષી છે. છેલ્લા ૧૦ વર્ષમાં શ્રીકાંત શિંદે દ્વારા કરવામાં આવેલી કામગીરીનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે. મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેએ ખાતરી આપી હતી કે આગામી પાંચ વર્ષ સુધી કલ્યાણ ડોમ્બિવલી માટે બંડોળ થઈશે (જુઓ પાનું ૪) ►►

મહાયુતિમાં સીટ-વહેંચણી લગભગ ફાઈનલ પણ પાલધર બેઠક માટે જાહેરાત બાકી

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં સત્તાધારી મહાયુતિ ગઠબંધને રાજ્યની ૪૮ લોકસભા બેઠકોમાંથી પાલધર સિવાયની ૪૭ સીટો માટે તેના ઉમેદવારોની જાહેરાત કરી દીધી છે. બાકીની બેઠક માટે ભાગે ભાજપ મેળવશે, એમ ભગવા પક્ષ અને શિવસેનાના આંતરિક સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેની આગેવાની હેઠળ શિવસેનાએ બુધવારે કલ્યાણ, થાણે અને નાસિક માટે તેના ઉમેદવારોની જાહેરાત કરતા તેના ઉમેદવારોની સંખ્યા ૧૫ થઈ છે. સીટ-વહેંચણી મુજબ, ભાજપ અત્યાર સુધીમાં ૨૭ બેઠકો પર લડવા માટે સંમત (જુઓ પાનું ૪) ►►

આખરે ફાઈર્ડ માર્કેટમાં પે એન્ડ પાર્કિંગ મુહૂર્ત થયું

મુંબઈ: શહેરમાં દિવસે ને દિવસે પાર્કિંગની સમસ્યા ગંભીર થતી હોવાથી પે એન્ડ પાર્કિંગના નામ પર ઉઘાડી લૂંટ ચલાવવામાં આવતી હોવાનું ધ્યાનમાં આવ્યું હતું. ત્યાર બાદ પાંચમી જાન્યુઆરીના રોજ સદાકુલનો કોન્ટ્રેક્ટ રદ કરીને અહીં પાર્કિંગને નિ:શુલ્ક કરવામાં આવ્યું હતું. આખરે ચાર મહિના બાદ આ જગ્યાએ પાર્કિંગને શ્રદ્ધા મહિલા બચત જૂથને કોન્ટ્રેક્ટ આપવામાં આવ્યો છે.

ફાઈર્ડ માર્કેટ ખાતે ફોર વ્હીલર વાહનો ઊભાં કરવા માટે પાર્કિંગને નક્કી કરેલા દરને જોતાં કારમાલિકો પ્રતિ કલાકના દાંડસોથી ત્રણસો રૂપિયા સુધી ચૂકવવા પડતા હતા. અહીં આખા દિવસ દરમિયાન ૫૦૦થી વધુ વાહનો ઊભાં કરવામાં આવતાં હતાં. એમાંથી દરરોજ રૂ. ૭૫ હજારથી લાખ રૂપિયાની કમાણી થતી હતી. કાર પાર્કિંગને નામે નાગરિકો સાથે ઉઘાડી લૂંટ અને પ્રશાસન સાથે છેતરપિંડી થતી હોવાનું બહાર આવ્યું હતું.

વધુ ને વધુ પૈસા માટે આ મંડળી પાર્કિંગને બદલે નો-પાર્કિંગમાં વાહનો ઊભી કરતી હતી. આ માટે ક્યારેક વાહનચાલકોએ ઈ-ચલણનો પણ દંડ ભરવો પડતો હતો. પૈસા આપવાનો જો વિરોધ કરો તો ચાલકો સાથે દાદાગીરી કરવામાં આવતી હતી. આ બાબત પર પડો ઊંચકાતાં હવે એ તમામ લૂંટ બંધ કરીને નવો કોન્ટ્રેક્ટ શ્રદ્ધા મહિલા બચત જૂથને આપ્યો છે. બુધવારથી ત્રણ મહિના માટે કોન્ટ્રેક્ટ આપવામાં આવ્યો છે. તે અનુસાર સવારથી શ્રદ્ધા મહિલા બચત જૂથના કર્મચારી દેખા દેવા લાગ્યા છે. પાર્કિંગને નક્કી કરેલા દર મુજબ જ ફી વસૂલવામાં આવી રહી છે. આને કારણે વાહનચાલકોને પણ ભારે પ્રમાણમાં રહત મળી છે. ■

બાન્દ્રા ગવર્નમેન્ટ કોલોનીના રહેવાસી કર્મચારીઓનો ચૂંટણીનો બહિષ્કાર

મુંબઈ: બાન્દ્રા (પૂર્વ)માં સરકારી વસાહત (ગવર્નમેન્ટ કોલોની)માં આવેલા ઘર જ્યાં સુધી રાહતના દરથી માલિકી હક સ્વરૂપે આપવાનો નિર્ણય જાહેર ન થાય ત્યાં સુધી લોકસભા ચૂંટણી તેમજ હવે પછી થનારી પ્રત્યેક ચૂંટણીનો બહિષ્કાર કરવાનો નિર્ણય વસાહતના કર્મચારીઓએ લીધો છે. આ સંદર્ભે પત્ર આ વસાહતમાં રહેતા કર્મચારીઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી સંગઠનોએ સંયુક્તપણે જારી કર્યો છે. છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી માલિકી હક તરીકે રાહતના દરે ઘર મેળવવા સરકારી વસાહતના કર્મચારીઓ સરકાર સમક્ષ સતત રજૂઆત કરતા હોય છે. જોકે, 'સકારાત્મક નિર્ણય લેવામાં આવશે' એવી સાંત્વના આપવાથી વિશેષ રાજ્ય સરકારે હજી સુધી કોઈ નિર્ણય નથી લીધો. વિવિધ ગૃહ નિર્માણ પ્રોજેક્ટ મારફત ઝૂંપડી ધારકોને, મિલ કામદાર, બીડીડી ચાલ, સફાઈ કામદાર, સંક્રમણ શિબિરના રહેવાસી વગેરેને વિનામૂલ્યે ઘર આપવામાં આવે છે.

લવાદના પૈસા જમા નહીં થાય તો પશ્ચિમ રેલવેની બિલ્ડિંગ પર 'ટાંચ': હાઈ કોર્ટ

મુંબઈ: બોમ્બે હાઈ કોર્ટે એક કોન્ટ્રાક્ટર કંપનીને આર્બિટ્રલ અવોર્ડ (લવાદનો નિકાલ આપવા બાદ) છતાં છેલ્લા ૧૩ વર્ષથી બાકી લેણાં મળ્યા ન હોવાથી તથા પશ્ચિમ રેલવે મોડું કરી રહી હોવાથી પશ્ચિમ રેલવેની ઇમારત પર ટાંચ મારવાની ચેતવણી આપી છે. જો વેસ્ટર્ન રેલવે ૨૭ મે સુધીમાં કોર્ટમાં ૩,૯૫,૮૪,૭૨૦ રૂપિયા જમા નહીં કરાવે તો ચર્ચિત ખાતેની વેસ્ટર્ન રેલવેની બિલ્ડિંગને ટાંચ મારવામાં આવશે. ઉપરાંત, જો ઇમારત માટે વોરંટ ઈશ્યુ કરવામાં આવે તો હાઈકોર્ટના પ્રોથોનોટરી અને સિનિયર માસ્ટરે સિવિલ પ્રોસિજર કોડની જોગવાઈઓ મુજબ તે ઇમારતના વેચાણ માટે વોરંટ ઈશ્યુ કરવું જોઈએ. કે.પી. ટ્રેડર્સ એન્ડ કંપનીના એડવ. ધુમિલ શાહ અને એડવો. રાહુલ ઓક મારફત વર્ષ ૨૦૧૬માં દાખલ કરાયેલી અરજીની સુનાવણી કર્યા બાદ જજ અબય આહુજાએ તાજેતરમાં આ આદેશ આપ્યો હતો. રેલવેએ આ કંપનીને સાબરમતી ખાતે ૧૧ ઓગસ્ટ ૧૯૯૮થી ૧૦ ઓગસ્ટ ૨૦૦૧ સુધીના સમયગાળા માટે માલસામાન અને માલસામાનની હેરફેર અને હેન્ડલિંગ માટે કોન્ટ્રાક્ટ આપ્યો હતો. ત્યારબાદ કોન્ટ્રાક્ટ ૧૫ જાન્યુઆરી ૨૦૦૨ સુધી લંબાવવામાં (જુઓ પાનું ૪) ►►

ચોમાસામાં ખાડામુક્ત રસ્તાઓ હોવાનો પાલિકાનો દાવો જવાબદારી સબ-એન્જિનિયરના માથે રહેશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: દર વર્ષની માફક આ વર્ષે પણ મુંબઈ મહાનગરપાલિકાએ ચોમાસામાં મુંબઈગરને ખાડામુક્ત રસ્તો આપવાનું વચન આપ્યું છે. રસ્તા પરના ખાડા તાત્કાલિક ધોરણે પૂરી નાખવામાં આવે તે માટે પાલિકા ખાસ સબ-એન્જિનિયરોની નિમણૂક કરવાની છે. આ સબ-એન્જિનિયરોએ સ્થળની મુલાકાત લેવી પડશે અને ખાતરી કરવી પડશે કે કોન્ટ્રેક્ટર ખાડાને મેસ્ટિક ડામરથી ભરે છે. ખાડા સંદર્ભની ફરિયાદ પર નજર રાખવા માટે પાલિકાએ ૨૨૭ વોર્ડમાં ૨૨૭ સબ-એન્જિનિયરોની નિમણૂક કરવાની છે. ચોમાસામાં દરમિયાન રસ્તા પર પડનારા ખાડાને શોધવાની અને તેનું સમારકામ યોગ્ય સમયે કોન્ટ્રેક્ટર પાસે કરાવી લેવાની જવાબદારી (જુઓ પાનું ૪) ►►

મોબાઇલ પાછો મેળવવાના પ્રયાસમાં જીવ ગયો

ગર્દુલાઓની ટોળકીએ ઝેરી ઇન્જેક્શન મારી દેતાં પોલીસ કોન્સ્ટેબલનું મૃત્યુ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: હાથ પર ફટકો વાગવાથી રેલવે ટ્રેક પર પડી ગયેલો મોબાઇલ પાછો મેળવવાના પ્રયાસમાં ૩૦ વર્ષના પોલીસ કોન્સ્ટેબલે જીવ ગુમાવ્યો હતો. ગર્દુલાઓની ટોળકીએ કોન્સ્ટેબલને ઘેરી લીધા બાદ તેના પીક પર ઝેરી ઇન્જેક્શન મારી તેનાં ત્રણ દિવસ બાદ તેનું મૃત્યુ થયું હતું. રેલવે પોલીસે આ પ્રકરણે હત્યાનો ગુનો દાખલ કરી તપાસ આદરી હતી. પોલીસ કોન્સ્ટેબલની ઓળખ વિશાલ પવાર તરીકે થઈ હોય તે થાણેનો રહેવાસી હતો અને મુંબઈ પોલીસના લોકલ આર્મ્સ વિભાગમાં કાર્યરત હતો. પવારને થાણેની હોસ્પિટલમાં સારવારાર્થે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યાં ત્રણ દિવસ બાદ ૧ મેના રોજ તેનું મૃત્યુ થયું હતું. અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે ૨૮ એપ્રિલે રાતે ૯.૩૦ વાગ્યે આ ઘટના બની હતી. પવાર રાતે જ્યૂટી પર જવા માટે ઘરેથી નીકળ્યો હતો. એ સમયે પવાર સાદા કપડાંમાં હતો અને ટ્રેનમાં દરવાજા નહીં ઊભા રહીને મોબાઇલ પર વાત કરી રહ્યો હતો. ટ્રેન સાથન અને મહુંગા સ્ટેશન વચ્ચે ધીમી પડતાં ટ્રેક પર ઊભેલા અજાણ્યા શખસે પવારના હાથ પર ફટકો માર્યો હતો, જેને કારણે તેનો મોબાઇલ નીચે પડી ગયો હતો. પવારનો મોબાઇલ લઇને શખસ ટ્રેક પર ભાગવા લાગ્યો હતો. ટ્રેન ધીમી ઊભાથી પવાર પણ નીચે ઊતર્યો હતો અને (જુઓ પાનું ૪) ►►

ત્રણ દિવસથી હાર્બર લાઈનના પ્રવાસીઓ બેહાલ પનવેલ-સીએસએમટી ટ્રેન વડાલા સ્ટેશન પર અચાનક રદ ટ્રેક પર પ્રવાસીઓ ઊતરી આવ્યા, બસ પકડવા લોકોની લાંબી લાઈન લાગી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મધ્ય રેલવેની હાર્બર લાઈનમાં અકવારિયાથી રોજ ટ્રેનસેવા ખોરવવાનું ચાલુ છે, તેનાથી પ્રવાસીઓની હાલાકીમાં વધારો થયા કરે છે. બુધવારે સીએસએમટીમાં ટ્રેનના ડિરેલમેન્ટ પછી ગુરુવારે ફરી એક વખત ટ્રેન વડાલામાં ખોટકાતા પ્રવાસીઓ વડાલામાં અટવાયા હતા. પનવેલ-સીએસએમટી ટ્રેનને વડાલા સ્ટેશન પર અચાનક રદ કરવામાં આવી હતી. રદ કરવા અંગે કોઈ જાહેરાત કરી નહોતી. આ અંગે નવી મુંબઈના રહેવાસી અમન પડોએ મુંબઈ સમાચારને જણાવ્યું હતું કે બપોરના ૧૨.૩૦ વાગ્યાના પનવેલ સીએસએમટી ટ્રેનને વડાલામાં રદ કરી હતી. રદ કરવામાં આવ્યા પછી કોઈ કારણ પણ આપવામાં આવ્યું નહોતું. વડાલાથી લોકો બસ પકડવા માટે દોડાદોડી કરી મૂકી હતી. લોકો રેલવે ટ્રેક કોસ કરીને પણ (જુઓ પાનું ૪) ►►

પ્રશિક્ષિત, પ્રમાણિત એજન્ટ દ્વારા જ મકાનોની ખરીદી-વેચાણ આદેશનું પાલન ન કરનારા પ્રોજેક્ટ્સ સામે કાર્યવાહી

મુંબઈ: પહેલી જાન્યુઆરી, ૨૦૨૪ થી રિયલ એસ્ટેટ ક્ષેત્રમાં મકાનની ખરીદી અને વેચાણ વ્યવહારો માત્ર પ્રશિક્ષિત અને મહારાષ્ટ્ર પ્રમાણિત બ્રોકર્સ દ્વારા જ કરવાનું ફરજિયાત કરવામાં આવ્યું છે. આમ છતાં આ નિર્દેશનું પાલન થતું ન હોવાનું ધ્યાનમાં આવતા મહારાષ્ટ્રએ આ નિર્દેશનું પાલન ન કરનારા પ્રમોટર્સ અને પ્રોજેક્ટ્સ સામે કડક કાર્યવાહી કરવાનો નિર્ણય લીધો છે. આ અંગે મહારાષ્ટ્ર દ્વારા આદેશ જારી કરવામાં આવ્યો છે. આ આદેશ અનુસાર, પ્રોજેક્ટ્સ, ડેવલપર્સની મહારાષ્ટ્ર નોંધણી રદ કરવાની ચેતવણી પણ આપવામાં આવી છે. ગ્રાહકો દલાલો દ્વારા મકાનો ખરીદવા અને વેચવા તરફ વધુ વલણ ધરાવે છે. જો કે આ દલાલો દ્વારા ગ્રાહકો સાથે મોટા પાયે છેતરપિંડી (જુઓ પાનું ૪) ►►

૨૦ વર્ષમાં આઈઆઈટીના ૧૧૫ વિદ્યાર્થીઓની આત્માહત્યા

મુંબઈ: ૨૦૦૫થી અત્યાર સુધીમાં ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજીમાં અભ્યાસ કરતા ૧૧૫ વિદ્યાર્થીઓએ આપઘાત કરી જીવન દૂંડવ્યું હોવાની જાણકારી ઉપલબ્ધ થઈ છે. આઈઆઈટી કાનપુરના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી અને જ્યોબલ આઈઆઈટી એલમની સપોર્ટ ગ્રૂપના સ્થાપક ધીરજ સિંહે દાખલ કરેલી માહિતી હક (રાઈટ ટુ ઇન્ફર્મેશન)ની અરજીના જવાબમાં આ જાણકારી મળી છે. આમાંથી ૯૮ મૃત્યુ સંસ્થાના કેમ્પસમાં થયા હતા જ્યાં ૫૬ (જુઓ પાનું ૪) ►►

યુવતી પર બળાત્કાર ગુજારી વીડિયો રેકોર્ડિંગ કરવાના કેસમાં બ્યુટિશિયનની ધરપકડ

મુંબઈ: વેન્યુક્ટ ઠંડું પીણું પીવાડાવ્યા પછી યુવતી પર કથિત બળાત્કાર ગુજારવાના કેસમાં પોલીસે બ્યુટિશિયનની ધરપકડ કરી હતી, જ્યારે તેના ફરાર પતિની શોધ હાથ ધરી હતી. બ્યુટિશિયનના પતિએ યુવતી સાથે દુષ્કર્મ કર્યું હતું અને બ્યુટિશિયનને એ ફૂલ્યનું વીડિયો રેકોર્ડિંગ કર્યા પછી ખંડણી માગી હોવાનો આક્ષેપ ફરિયાદમાં કરાયો હતો. માલવણી પોલીસે ધરપકડ કરેલી મહિલાની ઓળખ આયેશા અન્સારી (૩૬) તરીકે થઈ હતી. ઈવેન્ટ મેનેજમેન્ટના વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલી ૨૨ વર્ષની યુવતીની ફરિયાદને આધારે પોલીસે બ્યુટિશિયન આયેશા અને તેના પતિ સલમાન અન્સારી વિરુદ્ધ ગુનો નોંધ્યો હતો. પોલીસ ફરિયાદ અનુસાર આરોપી આયેશાએ

રવિવારે ફોન કરી યુવતીને માલવણી સ્થિત તેના ઘરે બોલાવી હતી. આયેશાના ઘરે ગયેલી ફરિયાદીને ઠંડું પીણું આપવામાં આવ્યું હતું, જે પીધા પછી તે અર્ધભેભાન અવસ્થામાં સરી પડી હતી. બાદમાં આયેશાના પતિ સલમાને તેની સાથે દુષ્કર્મ કર્યું હતું. થોડા સમય પછી યુવતી ભાનમાં આવી ત્યારે તેને સલમાને દુષ્કર્મ કર્યાની અને આયેશાએ તેનો અર્ધલીલ વીડિયો બનાવવાની જાણ થઈ હતી. આરોપી દંપતીએ વીડિયો વાયરલ કરવાની ધમકી આપી યુવતી પાસે ખંડણી માગી હતી. રૂપિયા આપવાનો યુવતીએ ઇનકાર કરતાં તેની મારપીટ કરવામાં આવી હતી. આ પ્રકરણે યુવતીએ નોંધાવેલી ફરિયાદને આધારે માલવણી પોલીસે મંગળવારે ગુનો નોંધી આયેશાની ધરપકડ કરી હતી. આયેશાનો પતિ ફરાર હોવાનું પોલીસનું કહેવું છે.

વાદળિયું: હાલમાં ગરમીમાં વધારો થયો છે ત્યારે ગુરુવારે ગરમી થોડી ઓછી હતી, પણ બહારો કાયમ હતો. સાંજના સમયે આકાશમાં વાદળોનું સુંદર દૃશ્ય સર્જાયું હતું. (અમચ ખરાડે)

હવે એલબીએસનું સીધું જોડાણ થશે ઈસ્ટર્ન એક્સપ્રેસ-વે સાથે પ્રોજેક્ટ પાછળ ₹ ૧૨૯ કરોડનો ખર્ચ થશે

મુંબઈ: આગામી ત્રણ વર્ષમાં ભાંડુપમાં નવો આરઓબી બનીને તૈયાર થઈ જશે. અહીં આરઓબી બનાવથી પશ્ચિમમાં એલબીએસ માર્ગ અને પૂર્વમાં વીર સાવરકર માર્ગ પર ભાંડુપ (ઈસ્ટર્ન એક્સપ્રેસ હાઈવે)નું સીધું જોડાણ થઈ શકશે. જોકે કોન્ટ્રાક્ટ કંપની વિસ્તારની અંદર જિજનું નિર્માણ શરૂ કરી દેવામાં આવ્યું છે. પૂર્વીય ઉપનગરમાં વિદ્યાવિહારથી લઈને મુલુંડ સુધી એકસાથે પાંચ બ્રિજ બનાવવામાં કાર્ય ચાલી રહ્યું છે અને આ તમામ બ્રિજો રેલવે ટ્રેકને પાર કરીને ઈસ્ટ અને વેસ્ટને સીધા ઈસ્ટર્ન એક્સપ્રેસ વેથી એલબીએસ માર્ગથી સીધું જોડાણ કરશે, જેનાથી પૂર્વીય ઉપનગરમાં રસ્તા પર થતા ટ્રાફિકજામની સમસ્યાથી રાહત મળશે. આ પ્રોજેક્ટ પાછળ ₹ ૨૯.૪૩ કરોડનો ખર્ચ થશે અને એમાંથી રૂ. ૧૦૫.૮ કરોડનો કોન્ટ્રેક્ટ આપી દેવામાં આવ્યો છે, એવું એક અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. પહેલાં બ્રિજને ભાંડુપ પૂર્વના રેલવે

સ્ટેશન સુધી જ બનાવવામાં આવવાનો હતો, પણ છેલ્લી ઘડીએ તેને ઈસ્ટર્ન એક્સપ્રેસ હાઈવે સાથે જોડવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે. આને કારણે લોકોને રાહત મળશે. ભાંડુપ જોકેડબ્લ્યુમાં બની રહેલા નવા બ્રિજ ઈસ્ટર્ન એક્સપ્રેસ હાઈવે (વીર સાવરકર માર્ગ)થી પશ્ચિમમાં એલબીએસ માર્ગને સીધો જોડશે. બ્રિજની કુલ લંબાઈ ૫.૩૦ મીટર છે અને પહોળાઈ ૧૦.૫ મીટર છે. બ્રિજ ઉપર જ દોઢ મીટરની ફૂટપાથ પણ બનાવવામાં આવશે. રેલવે ટ્રેક પર બ્રિજની લંબાઈ ૮૯ મીટરની હશે. પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર બ્રિજને બનાવવા માટે મોન્સૂનને બાદ કરતાં ૩૦ મહિનામાં પૂરો કરવામાં આવશે. ભાંડુપમાં બનાવ જઈ રહેલા નવા બ્રિજને લઈને હાલના સાંસદ મનોજ શેટ્ટે ૧૫ જાન્યુઆરીએ પાલિકા કમિશનર ઈકબાલ સિંહને પત્ર લખીને બ્રિજને ભાંડુપ પૂર્વ ઈસ્ટર્ન એક્સપ્રેસ હાઈવેથી સીધું જોડાણ કરવાની માગ કરી હતી અને હવે તેને મંજૂરી મળી ગઈ છે. ■

‘મુંબઈ સમાચાર’ ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોચના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોના જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી શનિવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

ભાષા વૈભવ...

હિન્દી - ગુજરાતી જોડી જમાવો

A	B
મગદ	મિંદા
મર્સના	વરાળ
માંપના	નાસભાગ
માટા	પારખવું
માપ	ઓટ

ઓળખાણ પડી?

અનેક ટોચના એવોર્ડની હકદાર હોલીવુડ ફિલ્મોની મોહક અભિનેત્રીની ઓળખાણ પડી? ૧૯૯૦ના દાયકામાં લિયાનાર્દો કેપ્રિયો સાથેની યાદગાર ફિલ્મમાં તેનું રોજનું પાત્ર અવિસ્મરણીય છે.

અ) સાન્ડ્રા બુલેક બ) કેટ વિન્સલેટ ક) ડેમી મૂર ડ) શેરોન સ્ટોન

ગુજરાત મોરી મોરી રે

‘વશ’, ‘૩ એક્કા’, ‘માધવ’, ‘રાડો’ નામની ચારેચાર ગુજરાતી ફિલ્મોમાં અભિનય કરનારા કલાકારનું નામ જણાવો. પહેલી ફિલ્મ તેણે માત્ર ૧૨ વર્ષની ઉંમરે કરી હતી.

અ) મલ્હાર ઠક્કર બ) હિતેન્દ્ર કુમાર
ક) યશ સોની ડ) હિતુ કનોડિયા

જાણવા જેવું

‘માય નેમ ઈઝ ખાન’ના શૂટિંગની વ્યસ્તતાને કારણે શાહરૂખ ખાનએ રાજકુમાર હિરાણીની ‘શ્રી ઈડિયટ્સ’નો રોલ કરવાની ના પાડી હતી. ત્યારબાદ એ રોલ આમિર ખાનને મળ્યો હતો. ફિલ્મને વિસ્વભરમાં મળેલા આવકાર પછી શાહરૂખે આવી મહાન ફિલ્મમાં કામ કરવાની ના પાડવા બદલ પોતાને ફોર્થ ઈડિયટ (મૂર્ખ) ગણાવ્યો હતો.

ચતુર આપો જવાબ

શાહિદ કપૂર અને અક્ષય કુમાર સાથે હિટ ફિલ્મો આપી પ્યાતિ મેળવનારી અભિનેત્રીનું નામ કહી શકશો? ગયા વર્ષે તે પોતાની હિટ ફિલ્મના હીરો સાથે પરણી ગઈ હતી.

અ) કેટરિના કૈફ બ) નેહા શેહી ક) કિયારા અડવાણી ડ) તાપસી પન્નુ

નાંદી રાખો

મદદ એ ખૂબ જ મોંઘી વસ્તુ છે જેની દરેક પાસેથી આશા રાખી શકાતી નથી, દરેક વ્યક્તિ દિલથી ધનવાન નથી હોતી. એટલે જ મદદ કરનારનું મૂલ્ય વિનું અંકાય છે.

માઈન્ડ ગેમ

ફિલ્મોમાં કામ કર્યું હોવા છતાં ટીવી સિરિયલ ‘સર્કસ’, ‘સૈલાબ’, ‘જુનુન’, ‘ઈમ્પિહાન’ વગેરેમાં કામ કરી ખાસ્સી લોકપ્રિયતા મેળવનારી અભિનેત્રીને ઓળખી કાઢો.

અ) અનિતા સરીન બ) રેણુકા શહાણી
ક) દિવ્યા શેક ડ) રાખી ટંડન

ગયા શુક્રવારના જવાબ

A	ભાષા વૈભવ	B	ઓળખાણ પડી? જયંત
કલ્પા	કાચબો	કાર્થિકો	માઈન્ડ ગેમ
મિલહી	કાર્થિકો	મિસકોલી	બરેલી કી બરફી
જુગુ	આગિયો		
જીગુ	તમરું, કંસારી		ચતુર આપો જવાબ
ગુજરાત મોરી મોરી રે			માથું ખંજવાળો
કરિયાવર			અંદાજ

ફોન્ટેન-સર્કલ (સાતમા પાનાનું ચાલુ)

પાસાને આવરતા ખબરઅંતર જાણવા હોય તો આ સેક્ષન ખરા અભ્યાસ - મમંજી એવા અમૃત ગંગરને મળવું પડે. મુંબઈના અમૃતભાઈ સિનેમાના અનેકવિધ પાસાને આવરતી નવ પરિચય પુસ્તિકા લખી છે. ભારત સરકાર સંચાલિત મુંબઈના ‘નેશનલ મ્યુઝિયમ ઓફ ઈન્ડિયન સિનેમા’ના સ્થાપક કન્સલ્ટન્ટ ક્યુરેટર, કન્ટન્ટ ડેવલપર-સલાહકાર તરીકે એમણે યશસ્વી કામગીરી બજાવી છે.

મુંબઈ સ્થિત આ રાષ્ટ્રીય સ્તરના મ્યુઝિયમને અમૃતભાઈએ અવરતરતાં તેમજ પાંગરતાં જોવું છે.

દાદાસાહેબ ફાલકે-પૂર્વ અને પશ્ચાત્તા વિશાળ કાળખંડને આવરનારું દેશનું સૌથી પ્રથમ અને બે મહાનમાં વિસ્તરેલું ફિલ્મ મ્યુઝિયમ છે. એને વિકસાવવાની મુખ્ય જવાબદારી કલકત્તાના ‘નેશનલ કાર્ટિસિલ ઓફ સાયન્સ મ્યુઝિયમ્સ’ની હોવાથી અમૃતભાઈને અઢી વર્ષ સુધી કલકત્તા રહેવું પડ્યું હતું.

અમૃતભાઈ કહે છે તેમ આ મ્યુઝિયમની અનેક વિશેષતા છે. એક તો ક્યુરેટોરિયલ કલ્પના મુજબ તેમાં ભારતીયતા અને મ્યુઝિયમના મૂળભૂત સિદ્ધાંતનું સિંચન થયું છે. દાખલા તરીકે, મોશન (ગતિ) વિશેના આપણાં પરંપરાગત ઐતિહાસિક ખ્યાલો અને તેને લગતી પરિભાષા. તેને અમે સંકડો વરસોથી ચાલતી આવેલી પટચિત્રની પરંપરાથી જોડી છે. શબ્દ વ્યુત્પત્તિની રીતે જોઈએ તો ‘ચિત્રપટ’ શબ્દ ‘પટચિત્ર’માંથી આવ્યો છે. આપણી દૃશ્યકલામાં પણ ચિત્રો અને શબ્દોની સાથે મોશન (ગતિ)નો ભાવ છે.

આ મ્યુઝિયમનું અન્ય રસપ્રદ પાસું છે એની ‘ઇન્ટરક્ટિવ’ ગોટવણ. ઉદાહરણ તરીકે, ધ્વનિ વિભાગમાં મુલાકાતી કોઈ પણ ફિલ્મનું એની પસંદગીનું ગીત ગાઇ, તેનું રેકોર્ડિંગ કરીને પાછું સાંભળી શકે છે. સંગીતપ્રિય ભારતીય પ્રજાની આ લાક્ષણિકતાને આ સંગ્રહાલય દર્શાવે છે. એ જ રીતે, અહીં ભાષાઓનું વૈવિધ્ય વગેરે આગવી વિશેષતાઓ પણ છે, જે તમને વિસ્તૃત અન્ય ફિલ્મ મ્યુઝિયમોમાં જોવા નહીં મળે તમારી દ્રષ્ટિએ વિસ્તૃત શ્રેષ્ઠ ફિલ્મ સંગ્રહાલય કયું? તમારી દ્રષ્ટિએ એની વિશેષતા શું?

એના જવાબમાં અમૃતભાઈ કહે છે કે ૧૯૩૬માં સ્થપાયેલું પેરિસનું ‘સિનેમાથેક ફ્રાંસે’ને શ્રેષ્ઠ કહી શકાય. ૨૦૧૯માં આપણું મ્યુઝિયમ

ઇનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) સુભાષ મોમાયા (૨) મુલરાજ કપૂર (૩) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૪) શીરોન ઔરંગાબાદવાલા (૫) અબદુલ્લા એક મુનીમ (૬) પ્રતીમા પમાણી (૭) ધીરેન્દ્ર ઉદેશી (૮) નીતા દેસાઈ (૯) પ્રદીપ આશર (૧૦) ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૧૧) ડો. પ્રકાશ કટકિયા (૧૨) બુશરૂ કાપડિયા (૧૩) બુશરૂ કાપડિયા (૧૪) ભારતી બુચ (૧૫) નિખિલ બંગાળી (૧૬) અમીશી બંગાળી (૧૭) પુષ્પા પટેલ (૧૮) વિભા મહેશ્વરી (૧૯) નંદકિશોર સંજાણવાલા (૨૦) મીનખ કાપડિયા (૨૧) પ્રવીણ વોરા (૨૨) જ્યોતિ ખાંડવાલા (૨૩) લજિતા ખોના (૨૪) વર્ષા સુર્યકાંત શ્રોફ (૨૫) મનીષા શેઠ (૨૬) ફાલ્ગુની શેઠ (૨૭) ભાવના કર્વે (૨૮) મહેન્દ્ર લોહાવિયા (૨૯) કલ્પના આશર (૩૦) હર્ષા મહેતા (૩૧) મહેશ દોશી (૩૨) વિણા સંપટ (૩૩) દેવેન્દ્ર સંપટ (૩૪) રજનીકાંત પટવા (૩૫) સુનીતા પટવા (૩૬) પુષ્પા ખોના (૩૭) અંજુ ટોલિયા (૩૮) અલકા વાણી (૩૯) દિલીપ પરીખ (૪૦) અરવિંદ કામદાર (૪૧) સુરેષા દેસાઈ (૪૨) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૪૩) નિતીન બજરિયા (૪૪) નયના ભિરીશ મિસ્ત્રી (૪૫) જ્યોત્સ્ના ગાંધી (૪૬) હિના દલાલ (૪૭) રમેશ દલાલ (૪૮) ઈનાક્ષી દલાલ (૪૯) હેમા હરીશ ભટ્ટ (૫૦) શીલા શેઠ (૫૧) ગિરીશ શેઠ (૫૨) મહેશ સંઘવી

અસ્તિત્વમાં આવ્યું એ પહેલાં જ મેં ત્રણેક વખત એની મુલાકાત લીધી હતી. આ મ્યુઝિયમના સ્થાપક વડા હેન્દ્રી લેંબોઆ મુંબઈના અમૃતભાઈ સિનેમાના અનેકવિધ પાસાને આવરતી નવ પરિચય પુસ્તિકા લખી છે. ભારત સરકાર સંચાલિત મુંબઈના ‘નેશનલ મ્યુઝિયમ ઓફ ઈન્ડિયન સિનેમા’ના સ્થાપક કન્સલ્ટન્ટ ક્યુરેટર, કન્ટન્ટ ડેવલપર-સલાહકાર તરીકે એમણે યશસ્વી કામગીરી બજાવી છે.

મુંબઈ સ્થિત આ રાષ્ટ્રીય સ્તરના મ્યુઝિયમને અમૃતભાઈએ અવરતરતાં તેમજ પાંગરતાં જોવું છે.

દાદાસાહેબ ફાલકે-પૂર્વ અને પશ્ચાત્તા વિશાળ કાળખંડને આવરનારું દેશનું સૌથી પ્રથમ અને બે મહાનમાં વિસ્તરેલું ફિલ્મ મ્યુઝિયમ છે. એને વિકસાવવાની મુખ્ય જવાબદારી કલકત્તાના ‘નેશનલ કાર્ટિસિલ ઓફ સાયન્સ મ્યુઝિયમ્સ’ની હોવાથી અમૃતભાઈને અઢી વર્ષ સુધી કલકત્તા રહેવું પડ્યું હતું.

અમૃતભાઈ કહે છે તેમ આ મ્યુઝિયમની અનેક વિશેષતા છે. એક તો ક્યુરેટોરિયલ કલ્પના મુજબ તેમાં ભારતીયતા અને મ્યુઝિયમના મૂળભૂત સિદ્ધાંતનું સિંચન થયું છે. દાખલા તરીકે, મોશન (ગતિ) વિશેના આપણાં પરંપરાગત ઐતિહાસિક ખ્યાલો અને તેને લગતી પરિભાષા. તેને અમે સંકડો વરસોથી ચાલતી આવેલી પટચિત્રની પરંપરાથી જોડી છે. શબ્દ વ્યુત્પત્તિની રીતે જોઈએ તો ‘ચિત્રપટ’ શબ્દ ‘પટચિત્ર’માંથી આવ્યો છે. આપણી દૃશ્યકલામાં પણ ચિત્રો અને શબ્દોની સાથે મોશન (ગતિ)નો ભાવ છે.

આ મ્યુઝિયમનું અન્ય રસપ્રદ પાસું છે એની ‘ઇન્ટરક્ટિવ’ ગોટવણ. ઉદાહરણ તરીકે, ધ્વનિ વિભાગમાં મુલાકાતી કોઈ પણ ફિલ્મનું એની પસંદગીનું ગીત ગાઇ, તેનું રેકોર્ડિંગ કરીને પાછું સાંભળી શકે છે. સંગીતપ્રિય ભારતીય પ્રજાની આ લાક્ષણિકતાને આ સંગ્રહાલય દર્શાવે છે. એ જ રીતે, અહીં ભાષાઓનું વૈવિધ્ય વગેરે આગવી વિશેષતાઓ પણ છે, જે તમને વિસ્તૃત અન્ય ફિલ્મ મ્યુઝિયમોમાં જોવા નહીં મળે તમારી દ્રષ્ટિએ વિસ્તૃત શ્રેષ્ઠ ફિલ્મ સંગ્રહાલય કયું? તમારી દ્રષ્ટિએ એની વિશેષતા શું?

એના જવાબમાં અમૃતભાઈ કહે છે કે ૧૯૩૬માં સ્થપાયેલું પેરિસનું ‘સિનેમાથેક ફ્રાંસે’ને શ્રેષ્ઠ કહી શકાય. ૨૦૧૯માં આપણું મ્યુઝિયમ

અસ્તિત્વમાં આવ્યું એ પહેલાં જ મેં ત્રણેક વખત એની મુલાકાત લીધી હતી. આ મ્યુઝિયમના સ્થાપક વડા હેન્દ્રી લેંબોઆ મુંબઈના અમૃતભાઈ સિનેમાના અનેકવિધ પાસાને આવરતી નવ પરિચય પુસ્તિકા લખી છે. ભારત સરકાર સંચાલિત મુંબઈના ‘નેશનલ મ્યુઝિયમ ઓફ ઈન્ડિયન સિનેમા’ના સ્થાપક કન્સલ્ટન્ટ ક્યુરેટર, કન્ટન્ટ ડેવલપર-સલાહકાર તરીકે એમણે યશસ્વી કામગીરી બજાવી છે.

મુંબઈ સ્થિત આ રાષ્ટ્રીય સ્તરના મ્યુઝિયમને અમૃતભાઈએ અવરતરતાં તેમજ પાંગરતાં જોવું છે.

દાદાસાહેબ ફાલકે-પૂર્વ અને પશ્ચાત્તા વિશાળ કાળખંડને આવરનારું દેશનું સૌથી પ્રથમ અને બે મહાનમાં વિસ્તરેલું ફિલ્મ મ્યુઝિયમ છે. એને વિકસાવવાની મુખ્ય જવાબદારી કલકત્તાના ‘નેશનલ કાર્ટિસિલ ઓફ સાયન્સ મ્યુઝિયમ્સ’ની હોવાથી અમૃતભાઈને અઢી વર્ષ સુધી કલકત્તા રહેવું પડ્યું હતું.

અમૃતભાઈ કહે છે તેમ આ મ્યુઝિયમની અનેક વિશેષતા છે. એક તો ક્યુરેટોરિયલ કલ્પના મુજબ તેમાં ભારતીયતા અને મ્યુઝિયમના મૂળભૂત સિદ્ધાંતનું સિંચન થયું છે. દાખલા તરીકે, મોશન (ગતિ) વિશેના આપણાં પરંપરાગત ઐતિહાસિક ખ્યાલો અને તેને લગતી પરિભાષા. તેને અમે સંકડો વરસોથી ચાલતી આવેલી પટચિત્રની પરંપરાથી જોડી છે. શબ્દ વ્યુત્પત્તિની રીતે જોઈએ તો ‘ચિત્રપટ’ શબ્દ ‘પટચિત્ર’માંથી આવ્યો છે. આપણી દૃશ્યકલામાં પણ ચિત્રો અને શબ્દોની સાથે મોશન (ગતિ)નો ભાવ છે.

આ મ્યુઝિયમનું અન્ય રસપ્રદ પાસું છે એની ‘ઇન્ટરક્ટિવ’ ગોટવણ. ઉદાહરણ તરીકે, ધ્વનિ વિભાગમાં મુલાકાતી કોઈ પણ ફિલ્મનું એની પસંદગીનું ગીત ગાઇ, તેનું રેકોર્ડિંગ કરીને પાછું સાંભળી શકે છે. સંગીતપ્રિય ભારતીય પ્રજાની આ લાક્ષણિકતાને આ સંગ્રહાલય દર્શાવે છે. એ જ રીતે, અહીં ભાષાઓનું વૈવિધ્ય વગેરે આગવી વિશેષતાઓ પણ છે, જે તમને વિસ્તૃત અન્ય ફિલ્મ મ્યુઝિયમોમાં જોવા નહીં મળે તમારી દ્રષ્ટિએ વિસ્તૃત શ્રેષ્ઠ ફિલ્મ સંગ્રહાલય કયું? તમારી દ્રષ્ટિએ એની વિશેષતા શું?

એના જવાબમાં અમૃતભાઈ કહે છે કે ૧૯૩૬માં સ્થપાયેલું પેરિસનું ‘સિનેમાથેક ફ્રાંસે’ને શ્રેષ્ઠ કહી શકાય. ૨૦૧૯માં આપણું મ્યુઝિયમ

ગયા વખતનો ઉકેલ

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧
૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮
૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫
૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦	૪૧	૪૨

શબ્દલાલિત્ય

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧
૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮
૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫
૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦	૪૧	૪૨

આડી ચાવી

૧. વારસો મેળવનાર (૫)
૨. કુટુંબ, કબીલો (૪)
૩. મહાદાને દક્ષિણવતું તે (૩)
૪. ઢોલ જેવું ફૂલી ગયેલું (૪)
૫. આદર, પ્રતિષ્ઠા (૨)
૬. ખરાબ, હીન (૨)
૭. કયાં (૨)
૮. ભૂમ, રાડ (૨)
૯. પિતા, બાપુ (૩)
૧૦. અવકાશને લગતી આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થા (૨)
૧૧. સાસુ (૨)
૧૨. પાંદડાં વિનાનું (ઝાડ) (૩)
૧૩. અમરતો, એમ જ (૩)
૧૪. ઇચ્છા (૩)
૧૫. લોકગીતની શરૂમાં આવે (૨)
૧૬. કૂર, અત્યાચારી (૩)
૧૭. એક રાગ (૩)
૧૮. ઓરમાના, અપરમાના (૩)
૧૯. નોકર --- (બ.વ.) (૩)
૨૦. નવરાત્રિમાં વાગે (૨)
ઊભી ચાવી
૧. આકાશનો રંગ (૩)
૨. ખરબચડું (૨)
૩. લાકડા પર લગાવવામાં આવે (૫)
૪. રટણ, જીદ (૨)
૫. --- રે પોપટ રામ રામના (૨)
૬. ફિલ્મની પટ્ટી (૨)
૭. પહોંચ, પાવતી (૩)
૮. મહત્વનું, અગત્યનું (૫)
૯. કુખ્યાત (૪)
૧૦. વિશ્વાસ પાત્રતા (૬)
૧૧. ધર્મગુરુ, વડીલ (૩)
૧૨. અ સાથે સાથે, એક સાથે (૪)
૧૩. નિવેદન (લખેલું) (૩)
૧૪. મહેનત કરનાર (૪)
૧૫. સંતોષનો સ્વાસ (૪)
૧૬. પવિત્ર (૩)
૧૭. ---બોલા જુદાલાલ-ગુ. નાટક (૨)
૧૮. તાવમાં પીવાનું પીણું (૨)

સુઝોકુ-૫૦૭૮

૧	૨	૩	૪	૫	૬
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮
૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪
૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦

સુઝોકુ-૫૦૭૭

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪
૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨
૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦

અહીં એક ચોરસ આપ્યું છે જેમાં નવ બોક્સ છે અને દરેકમાં નવ પાનાં છે. ૧) દરેક બોક્સમાં એકથી નવ સુધીનો આંક આવવો જોઈએ. ૨) દરેક આડી અને ઊભી હરોળમાં આંક આવવો જોઈએ. અહીં પણ કોઈ આંક રહી ન જવો જોઈએ.

ફોન્ટેન-સર્કલ (સાતમા પાનાનું ચાલુ)

પાસાને આવરતા ખબરઅંતર જાણવા હોય તો આ સેક્ષન ખરા અભ્યાસ - મમંજી એવા અમૃત ગંગરને મળવું પડે. મુંબઈના અમૃતભાઈ સિનેમાના અનેકવિધ પાસાને આવરતી નવ પરિચય પુસ્તિકા લખી છે. ભારત સરકાર સંચાલિત મુંબઈના ‘નેશનલ મ્યુઝિયમ ઓફ ઈન્ડિયન સિનેમા’ના સ્થાપક કન્સલ્ટન્ટ ક્યુરેટર, કન્ટન્ટ ડેવલપર-સલાહકાર તરીકે એમણે યશસ્વી કામગીરી બજાવી છે.

મુંબઈ સ્થિત આ રાષ્ટ્રીય સ્તરના મ્યુઝિયમને અમૃતભાઈએ અવરતરતાં તેમજ પાંગરતાં જોવું છે.

દાદાસાહેબ ફાલકે-પૂર્વ અને પશ્ચાત્તા વિશાળ કાળખંડને આવરનારું દેશનું સૌથી પ્રથમ અને બે મહાનમાં વિસ્તરેલું ફિલ્મ મ્યુઝિયમ છે. એને વિકસાવવાની મુખ્ય જવાબદારી કલકત્તાના ‘નેશનલ કાર્ટિસિલ ઓફ સાયન્સ મ્યુઝિયમ્સ’ની હોવાથી અમૃતભાઈને અઢી વર્ષ સુધી કલકત્તા રહેવું પડ્યું હતું.

અમૃતભાઈ કહે છે તેમ આ મ્યુઝિયમની અનેક વિશેષતા છે. એક તો ક્યુરેટોરિયલ કલ્પના મુજબ તેમાં ભારતીયતા અને મ્યુઝિયમના મૂળભૂત સિદ્ધાંતનું સિંચન થયું છે. દાખલા તરીકે, મોશન (ગતિ) વિશેના આપણાં પરંપરાગત ઐતિહાસિક ખ્યાલો અને તેને લગતી પરિભાષા. તેને અમે સંકડો વરસોથી ચાલતી આવેલી પટચિત્રની પરંપરાથી જોડી છે. શબ્દ વ્યુત્પત્તિની રીતે જોઈએ તો ‘ચિત્રપટ’ શબ્દ ‘પટચિત્ર’માંથી આવ્યો છે. આપણી દૃશ્યકલામાં પણ ચિત્રો અને શબ્દોની સાથે મોશન (ગતિ)નો ભાવ છે.

આ મ્યુઝિયમનું અન્ય રસપ્રદ પાસું છે એની ‘ઇન્ટરક્ટિવ’ ગોટવણ. ઉદાહરણ તરીકે, ધ્વનિ વિભાગમાં મુલાકાતી કોઈ પણ ફિલ્મનું એની પસંદગીનું ગીત ગાઇ, તેનું રેકોર્ડિંગ કરીને પાછું સાંભળી શકે છે. સંગીતપ્રિય ભારતીય પ્રજાની આ લાક્ષણિકતાને આ સંગ્રહાલય દર્શાવે છે. એ જ રીતે, અહીં ભાષાઓનું વૈવિધ્ય વગેરે આગવી વિશેષતાઓ પણ છે, જે તમને વિસ્તૃત અન્ય ફિલ્મ મ્યુઝિયમોમાં જોવા નહીં મળે તમારી દ્રષ્ટિએ વિસ્તૃત શ્રેષ્ઠ ફિલ્મ સંગ્રહાલય કયું? તમારી દ્રષ્ટિએ એની વિશેષતા શું?

એના જવાબમાં અમૃતભાઈ કહે છે કે ૧૯૩૬માં સ્થપાયેલું પેરિસનું ‘સિનેમાથેક ફ્રાંસે’ને શ્રેષ્ઠ કહી શકાય. ૨૦૧૯માં આપણું મ્યુઝિયમ

કવર સ્ટોરી (સાતમા પાનાનું ચાલુ)

વચકાથી એ ભાંગી ન પડી, નિરાશ ન થઇ. પ્રિયંકાના જ શબ્દો છે કે ‘મને સમજાઈ ગયું કે મારે એકઠે એકથી શરૂઆત કરવાની છે. મેં એ પ્રમાણે કર્યું. મારા દેશમાં એક મેગેઝિનના કવર પર હું છ વાર ચમકી હતી અને યુએસમાં મેગેઝિનવાળા મારી સાથે મીટિંગ ગોઠવવા પણ તૈયાર નહોતા. બહુ કપરો સમય હતો, પણ મેં એ સમય સ્વીકારી લીધો. હું ખૂબ મહત્વાકાંક્ષી છું. ઝડપથી આગળ વધવામાં માનું છું અને દરેક સમસ્યાનો ઉકેલ મારી પાસે હોય છે એવું માનું છું. ક્યારેક એવી પરિસ્થિતિ ઊભી થાય કે ઉકેલ મળે જ નહીં. ત્યારે એ વાત પડતી મૂકી દેવાની.’

‘ન્યૂ યોર્કમાં વિતાવેલા પ્રારંભના દિવસો કેવા એકલવાયા અને નિરૂત્સાહ કરનારા હતા’ એનો ઉલ્લેખ કરી અભિનેત્રી જણાવે છે કે ‘મને ભરાઈ આવ્યું હોય, રાતના ઊંચ ન આવતી હોય ત્યારે બે વાગ્યે કોઈને ફોન કરી મને હળવું કરી શકાય એવો સમ ખાવા પૂરતો એક મિત્ર પણ નહોતો. નવાસવા લોકો માટે ન્યૂ યોર્કમાં રહેવું આસાન નથી. અનેક પડકારોનો સામનો કરવાનો હોય છે.’

જો કે, મુશ્કેલીઓમાંથી જ માર્ગ શોધી કાઢવાની કુશળતા પ્રિયંકામાં પહેલેથી જ છે. અભિનેત્રી ‘પ્રોબ્લેમ સોલ્વર’ (સમસ્યાનો ઉકેલ લાવનાર) વ્યક્તિ તરીકે જાણીતી છે. સ્વભાવનું આ લક્ષણ પ્રિયંકા માટે યુએસમાં આશીર્વાદ સાબિત થયું. કોઈ પાસા અવગણ્યા પડે તો હતાશ થયા વિના અન્ય સંભાવનાની દિશામાં આગળ વધતી રહેતી. હિંમત ધાર્યા વિના આગળ વધતા રહેવું એ ભારતીય લાક્ષણિકતા છે અને એના જોરે જે નવા મુકામે પહોંચી શકી છે.

ડિસેમ્બર ૨૦૧૮માં તો પ્રિયંકા અમેરિકન સિંગર-એક્ટર નિક જોનાસ સાથે પરણી ગઈ અને આજની તારીખમાં બે વર્ષની દીકરી છે. અંગત અને વ્યાવસાયિક જીવનની વિષમતાને પ્રિયંકા પાછળ છોડી આવી છે.

ફોન્ટેન (નવમા પાનાનું ચાલુ)

માટે તેઓ જે કોસ્મેટિક પગલાં લે છે તેના માટે ટ્રોલ કરનારાઓને કોઈને ટ્રોલ કરવાનો શું અધિકાર છે? જે રીતે સ્કિન કિલરનો ઉપયોગ ત્વચામાં ખાડાઓ અને ખરબચડી સ્કિન ભરવા માટે થાય છે, તે જ રીતે આ કિલરને હાયપ્યુરોનિક અથવા હાયપ્યુરોનિક ઇન્જેક્શનથી પણ દૂર કરી શકાય છે. આ ઇન્જેક્શન આપવામાં આવે છે જ્યાં સ્કિન કિલરનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

હકીકતમાં હાયપ્યુરોનિક એસિડ શરીરમાં કુદરતી રીતે હાજર હોય છે. જ્યાં સુધી સ્કિન કિલરની કાયમી અસરનો સંબંધ છે, તે સામાન્ય રીતે ૬ મહિનાથી ૧૨ મહિના સુધી જ રહે છે, એટલે કે એક ઇન્જેક્શનની અસર વધુમાં વધુ ૬ મહિનાથી ૧૨ મહિના સુધી રહે છે. તેથી જે લોકો સતત તેમના ચહેરાને સંપૂર્ણ અને મુલાયમ બનાવવા માગે છે, તેઓએ નિયમિતપણે ત્વચા કિ

કવર સ્ટોરી
હેમા શાસ્ત્રી

હિન્દીમાં હીરોઈન હોલિવૂડમાં ઝીરોઈન

‘મિસ વર્લ્ડ’ નોખિતાબ કે હિન્દી ફિલ્મ ઉદ્યોગની ટોપ થતી હોય છે. ૧૮ વર્ષની ઉંમરે ૨૦૦૦ની સાલની સૌંદર્ય સ્પર્ધામાં ‘મિસ વર્લ્ડ’નો ખિતાબ મેળવનારી પોસીનાનામનાડાંકા હિન્દી ફિલ્મજગતમાં ‘અંદાઝ’ (૨૦૦૩)થી સંભળવાના શરૂ થયા. દસ વર્ષમાં અભિનેત્રી એની બ્યુટી કોન્ટેસ્ટમાં પાછળ રાખી દેનારી ‘મિસ યુનિવર્સ’ લારા દત્તા કરતાં હિન્દી ફિલ્મોમાં ઘણી આગળ વધી ગઈ. ટોચન બેનર, ટોચના એક્ટર સાથે ફિલ્મો કરી, પણ અચાનક ૨૦૧૭માં એણે પશ્ચિમની બારી ખોલી અને પડોંચી ગઈ હોલિવૂડ. બધું અચાનક - અણધાર્યું બની ગયું.

‘મિસ વર્લ્ડ’ નોખિતાબ કે હિન્દી ફિલ્મ ઉદ્યોગની ટોપ થતી હોય છે. ૧૮ વર્ષની ઉંમરે ૨૦૦૦ની સાલની સૌંદર્ય સ્પર્ધામાં ‘મિસ વર્લ્ડ’નો ખિતાબ મેળવનારી પોસીનાનામનાડાંકા હિન્દી ફિલ્મજગતમાં ‘અંદાઝ’ (૨૦૦૩)થી સંભળવાના શરૂ થયા. દસ વર્ષમાં અભિનેત્રી એની બ્યુટી કોન્ટેસ્ટમાં પાછળ રાખી દેનારી ‘મિસ યુનિવર્સ’ લારા દત્તા કરતાં હિન્દી ફિલ્મોમાં ઘણી આગળ વધી ગઈ. ટોચન બેનર, ટોચના એક્ટર સાથે ફિલ્મો કરી, પણ અચાનક ૨૦૧૭માં એણે પશ્ચિમની બારી ખોલી અને પડોંચી ગઈ હોલિવૂડ. બધું અચાનક - અણધાર્યું બની ગયું.

ગયા વર્ષે હોલિવૂડ હેડવાના નિર્ણય પાછળની હકીકત એણે જાહેર કરી હતી : મારે ફિલ્મો કરવી હતી, ચેલેન્જિંગ રોલ કરવા હતા, પણ મને લાગ્યું કે હિન્દી ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીમાં હું હોસિયામાં ઘેરેલાઈ રહી છું. કોઈ મને સાઈન કરવા નહોતું માગતું. કેટલાક લોકો સાથેના સંબંધોમાં કડવાશ આવી ગઈ હતી. મને પોલિટિક્સ રમતા નથી આવડતું અને એટલે હું કંટાળી ગઈ. એવામાં યુએસથી મ્યુઝિક વીડિયોનીઓફર આવી અને મેં એ તક ઝડપી લીધી.

જો કે, સંગીતના સૂરમાં મેળ પડ્યો નહીં અને કોઈએ યુએસમાં એક્ટિંગ માટે કોશિશ કરવાની સલાહ આપી. અમેરિકન બ્રોડકાસ્ટિંગ કોર્પોરેશનની ‘કવોન્ટિકો’ ટીવી સિરીઝમાં કામ મળ્યું અને ઉત્તરી ગયેલી ગાડી વિદેશી પાટા પર ફરી ચાલતી થઈ. અત્યારે એની ‘હેડ્સ ઓફ સ્ટેટ’ નામની અમેરિકન ફિલ્મનું શૂટિંગ ચાલુ છે અને બીજા પ્રોજેક્ટ પર વાતચીત ચાલી રહી હોવાનું પ્રિયંકા જણાવે છે.

અલબત્ત, અત્યારે એ જે સ્થાને છે ત્યાં સુધી પહોંચવા આકરો સંઘર્ષ કરવો પડ્યો છે. જે આંતરરાષ્ટ્રીય મેગેઝિનની ભારતીય આવૃત્તિમાં એને રાજવી શૈલીનું કવરેજ મળ્યું હતું એ જ મેગેઝિનની અમેરિકન આવૃત્તિના કવર પૃષ્ઠ પર એનાથી છેલ્લું રાખવાનું પસંદ કરે છે. પ્રિયંકાએ તો હોલિવૂડને જ કમભૂમિ બનાવી હોવાથી હવે પાછું વળીને જોવાને અવકાશ જ નથી. હા, વારે-તહેવારે પીસી (એનું હુલામણું નામ) ભારત દર્શને આવે છે. વિજ્ઞાન વગેરે કરે છે, હિન્દી ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીમાં દાણો ચાંપી જુએ છે, પણ વાત વાતચીતના દારથી આગળ વધી હોવાનાકોઈ વાવડ નથી.

પ્રિયંકા યોપડાનું તાજેતરનું એકરનામું વિદેશની ભૂમિ પર વાવટો લહેરાવવા ઉત્સુક કલાકારોમાટે એક સંદર્ભ તરીકે ઉપયોગી સાબિત થઈ શકે એમ છે. પ્રેરણા પૂરી પાડી શકે એમ છે અને નવી પાટી પર નવો એકડો ઘૂંટવાનો હોય ત્યારે બધા પ્રયાસ નવેસરથી કરવા પડે છે એની સમજણ પૂરી પાડે છે. હિન્દી ફિલ્મોમાં ટોપ હીરોઈને જેવી નામના હોલિવૂડમાં ઝીરો સાબિત

અલબત્ત, અત્યારે એ જે સ્થાને છે ત્યાં સુધી પહોંચવા આકરો સંઘર્ષ કરવો પડ્યો છે. જે આંતરરાષ્ટ્રીય મેગેઝિનની ભારતીય આવૃત્તિમાં એને રાજવી શૈલીનું કવરેજ મળ્યું હતું એ જ મેગેઝિનની અમેરિકન આવૃત્તિના કવર પૃષ્ઠ પર એનાથી છેલ્લું રાખવાનું પસંદ કરે છે. પ્રિયંકાએ તો હોલિવૂડને જ કમભૂમિ બનાવી હોવાથી હવે પાછું વળીને જોવાને અવકાશ જ નથી. હા, વારે-તહેવારે પીસી (એનું હુલામણું નામ) ભારત દર્શને આવે છે. વિજ્ઞાન વગેરે કરે છે, હિન્દી ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીમાં દાણો ચાંપી જુએ છે, પણ વાત વાતચીતના દારથી આગળ વધી હોવાનાકોઈ વાવડ નથી.

અલબત્ત, અત્યારે એ જે સ્થાને છે ત્યાં સુધી પહોંચવા આકરો સંઘર્ષ કરવો પડ્યો છે. જે આંતરરાષ્ટ્રીય મેગેઝિનની ભારતીય આવૃત્તિમાં એને રાજવી શૈલીનું કવરેજ મળ્યું હતું એ જ મેગેઝિનની અમેરિકન આવૃત્તિના કવર પૃષ્ઠ પર એનાથી છેલ્લું રાખવાનું પસંદ કરે છે. પ્રિયંકાએ તો હોલિવૂડને જ કમભૂમિ બનાવી હોવાથી હવે પાછું વળીને જોવાને અવકાશ જ નથી. હા, વારે-તહેવારે પીસી (એનું હુલામણું નામ) ભારત દર્શને આવે છે. વિજ્ઞાન વગેરે કરે છે, હિન્દી ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીમાં દાણો ચાંપી જુએ છે, પણ વાત વાતચીતના દારથી આગળ વધી હોવાનાકોઈ વાવડ નથી.

અલબત્ત, અત્યારે એ જે સ્થાને છે ત્યાં સુધી પહોંચવા આકરો સંઘર્ષ કરવો પડ્યો છે. જે આંતરરાષ્ટ્રીય મેગેઝિનની ભારતીય આવૃત્તિમાં એને રાજવી શૈલીનું કવરેજ મળ્યું હતું એ જ મેગેઝિનની અમેરિકન આવૃત્તિના કવર પૃષ્ઠ પર એનાથી છેલ્લું રાખવાનું પસંદ કરે છે. પ્રિયંકાએ તો હોલિવૂડને જ કમભૂમિ બનાવી હોવાથી હવે પાછું વળીને જોવાને અવકાશ જ નથી. હા, વારે-તહેવારે પીસી (એનું હુલામણું નામ) ભારત દર્શને આવે છે. વિજ્ઞાન વગેરે કરે છે, હિન્દી ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીમાં દાણો ચાંપી જુએ છે, પણ વાત વાતચીતના દારથી આગળ વધી હોવાનાકોઈ વાવડ નથી.

ડ્રેસ-સર્કલ
ભરત ઘેલાણી

ફિલ્મ મ્યુઝિયમોની અનોખી દુનિયા

આદિ આદમના જમાનાથી માનવ માત્રને સંઘરવાની આદત પડી ગઈ છે, જેમાંથી સંગ્રહાલયો સર્જાયાં. હવે એમાંથી કેટલાંક અવનવાં ફિલ્મ મ્યુઝિયમોની કથા જાણવા જેવી છે

આપણું મન મર્કટ જેવું છે. જલદી સ્થિર રહે જ નહીં. એક કામ કરતાં કરતાં બીજું કંઈ કરવાની ઈચ્છા જાગે. તમને વાર્તા વાંચવાનો શોખ હોય તો અચાનક થાય : ચાલો, આ વાર્તા પરથી ફિલ્મ બનાવીએ કવિતા વાંચતાં - લખતાં પેઈન્ટિંગ કરવાનું મન થઈ આવે થાય - આનું થાય - જન્મજાત સ્વભાવ છે. માણસમાત્રના DNA માં આ છે. એ જ રીતે, DNAને કારણે જાણતા-અજાણતા કશું ને કશું અને એ પણ કોઈ ખાસ પ્રયોજન વિના સંઘરતા રહેવું આદિમાનવનો સ્વભાવ બની ગયો અને એ જ કારણથી એ પ્રાચીન પુસ્તક સંગ્રહાલય બનતો ગયો. અને આ જ સંગ્રહાલયોને પાછળથી આપણે વિરાસતનું રૂપરૂપ નામ આપ્યું.

‘નેશનલ મ્યુઝિયમ ઓફ ઇન્ડિયન સિનેમા’ - મુંબઈ

પ્રાચીન વસ્તુઓને વારસારૂપે એક જ સ્થળે વ્યવસ્થિત ગોઠવણી થતી ગઈ તેને લીધે એમાંથી કમશ: મ્યુઝિયમ-સંગ્રહાલય અસ્તિત્વમાં આવતા ગયા અને વિવિધ વિષયોને લઈને આવાં સંગ્રહાલય વધતાં જ ગયા પછી એવા પ્રશ્ન પૂછાતા થઈ ગયા કે આજના આ ડિજિટલના યુગમાં આટલી વિશાળ જગ્યા રોકી-માનવ કલાકો તેમજ ધનનો આવો વ્યય કરી વર્ષો જૂની વસ્તુઓને હવે શા માટે ને કોને ખાતર સાચવી રાખવી જોઈએ? હા, એ ખરું કે આવતી પેઢીની જાણ માટે આપણી સંસ્કૃતિ-ઈતિહાસને અકબંધ રાખવા જોઈએ તો એની સાચવણી માટે આપણી પાસે અતિ આધુનિક ડિજિટલ ટેકનોલોજી ક્યાં નથી ?? તમે ધારો ત્યારે સૈકાઓ પહેલાંની પુરાણી વસ્તુ-એનો ઈતિહાસ એક માત્ર કિલક કરવાથી લેપટોપ પર હાજર થઈ જાય.

‘પેરિસનું સિનેમાથેક ફાંસે’ મ્યુઝિયમ

આમ છતાં જાતભાતનાં મ્યુઝિયમો વચ્ચે ફિલ્મયાદગીનો એક વિશેષ વર્ગ છે. એમને ફિલ્મનિર્માણની પરંપરાગતથી લઈને આધુનિક પદ્ધતિ સુધી અને વિશ્વની નમૂનેદાર ફિલ્મો વિશે પણ જાણવા - જોવામાં વિશેષ રસ છે. આવા ફિલ્મવિશ્વનો ચિત્રાર દેતા કેટલાંક સિને-મ્યુઝિયમ જાણીતા છે. એમાંનાં કેટલાંકની ઝલક જોઈએ તો સહેજે છે કે હોલીવૂડ સર્વપ્રથમ યાદ આવે.

ઈટાલીના મશહૂર દિગ્દર્શક ફેડરિકો ફેલિનીની સ્મૃતિમાં આગવું ફિલ્મ મ્યુઝિયમ

લોસ એન્જિલિસમાં આવેલા આ મ્યુઝિયમમાં ૧૦ હજારથી વધુ ફિલ્મો તેમ જ ત્યાંના ટેલિવિઝન ઉદ્યોગની યુનંદી સ્મૃતિઓનો ઈતિહાસ તાદ્રશ્ય કરવામાં આવ્યો છે. સેક્સી મેર્લિન મનરોથી લઈને કરડા માલેન બ્રાન્ડો જેવાં અદાકારોએ એમની યાદગાર ભુમિકા દરમિયાન ધારણ કરેલાં વસ્ત્રો સુધ્ધાં અહીં પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યાં છે. ફિલ્મને લગતાં શ્રેષ્ઠ ગણાય એવાં વિશ્વનાં પ્રથમ ૧૦ મ્યુઝિયમની યાદીમાં હોલીવૂડ ફિલ્મ ઉદ્યોગની જેમ ફ્રાન્સ - જર્મન - ઓસ્ટ્રેલિયા-ઈટાલી-ચીન સાથે દુબઈ

ફિલ્મો તેમ જ ત્યાંના ટેલિવિઝન ઉદ્યોગની યુનંદી સ્મૃતિઓનો ઈતિહાસ તાદ્રશ્ય કરવામાં આવ્યો છે. સેક્સી મેર્લિન મનરોથી લઈને કરડા માલેન બ્રાન્ડો જેવાં અદાકારોએ એમની યાદગાર ભુમિકા દરમિયાન ધારણ કરેલાં વસ્ત્રો સુધ્ધાં અહીં પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યાં છે. ફિલ્મને લગતાં શ્રેષ્ઠ ગણાય એવાં વિશ્વનાં પ્રથમ ૧૦ મ્યુઝિયમની યાદીમાં હોલીવૂડ ફિલ્મ ઉદ્યોગની જેમ ફ્રાન્સ - જર્મન - ઓસ્ટ્રેલિયા-ઈટાલી-ચીન સાથે દુબઈ

આંધળો પ્રેમ વ્યક્તિને નિર્માલ્ય બનાવે છે-સાચો પ્રેમ સ્વમાની...

સાત્વિક્મ શિવમ્
અરવિંદ વેકરિયા

બસ! આમ ‘વાત મધરાત પછીની’ હવે ‘સુપર હીટ’ થઈ ગયું. એક અનોખો લગાવ આ રિવાઈલની ઇચ્છા ન હોવા છતાં, થોડા ફેરફાર અને જયંત ગાંધીની મહેરબાનીથી આ નાટક માટે અનોખો પ્રેમ પણ થઈ ગયો. કહે છે કે આંધળો પ્રેમ વ્યક્તિને નિર્માલ્ય બનાવે છે, સાચો પ્રેમ સ્વમાની. મને આ નાટક માટે સાચો પ્રેમ અને સાચો સ્વમાની જાણે બનાવી દીધો. હવે ‘હાઉસ ફૂલ’ નાં બોર્ડ કાયમ ઝુલતા થઈ ગયા. એમાં ચંદ્રવદન ભટ્ટ સાહેબની દીર્ઘ દુરંદેશી અને જયંત ગાંધીનાં જોક્સનું પીઠબળ ભાગ ભજવતું હશે એ હું આજે બધા વાચકો સામે સ્વીકાર કરું છું. જયંત ગાંધીએ કોઈ પણ અપેક્ષા વગર આ રીતે એમના જોક્સ મારા નાટકમાં બિન્દાસ વાપરવાની મને પરવાનગી આપી. એટલું જ નહીં, એમને કઈ નવું સુઝે તો સામેથી ફોન કરી મને ફોન પર જ સંભળાવવાનું એ ક્યારેય ચુકતા નહીં. આ ઉપરાંત એમની ઇચ્છા કદાચ સળવળી હશે, કોને ખબર પણ એક નાટક એમને મારી પાસે ડિરેક્ટ કરાવવું જ હતું. એ વિષય મારા સ્વભાવથી વિપરિત હતો. એ વિષયમાં કોમેડીનો કોઈ અવકાશ જ નહોતો. સ્વાભાવિક છે કે એમના જોક્સને પણ કોઈ અવકાશ ન હોય અને

એમનાં લખેલા જોક્સને તો ખાસ.. એમને મરાઠી નાટક ‘નાતી ગોતી’ બહુ ગમ્યું હતું. એ પારખું છે, મને કહે ‘આ નાટક મારે તારી પાસે કરાવવું છે.’ એ માટે વરલી પાસે આવેલા સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ સ્ટેડિયમ-NSCI નેશનલ સ્પોર્ટ્સ ક્લબ ઓફ ઇન્ડિયામાં ઘણી મીટિંગો કરી. એનું પણ એક કારણ નિમિત્ત હતું. એમના નિર્માણમાં (કદાચ) મેં એમની અને સિલ્વેસ્ટર ડી’કુન્ડા સાથે ભરત દાબોલકર...મેં નાટક કરેલું ‘ઇટ્સ નોટ ફની’.

ખબર નહીં, મારા માટે ભરત દાબોલકરે શું માની લીધું હશે અથવા શક્ય છે જાણીતા દિગ્દર્શકોએ ‘ના’ પાડી હશે. એમણે ‘નાતી ગોતી’ની સ્ક્રીપ્ટ મને વાંચી જવા કહ્યું. મેં સ્ક્રીપ્ટ વાંચી અને કદાચ હું પણ બીજા દિગ્દર્શકોની હરોળમાં બેસી ગયો. એનું કારણ હતું. એ નાટક ‘મર્સી કિલિંગ’ નાં વિષય પર આધારિત હતું. આજે તો આવા ‘બોલ્ડ’ વિષય સ્વાભાવિક બની ગયા છે, પણ એ વખતે એ વાત પ્રેક્ષકો પચાવી શકશે કે નહિ? એ વાત પર પૂરી શંકા હતી. જયંત ગાંધીની એ છતાં એ નાટકનું નિર્માણ કરવાની ઇચ્છા હતી. વાર્તા કઈક આવી હતી:

પતિ- પત્ની ને બાળક... પત્ની સવારે જોબ પર નીકળી જતી. ત્યારે બાળકને સંભાળવાની જવાબદારી પતિની રહેતી. પતિ સાંજના નોકરી પર જતો ત્યારે પત્ની આવીને એ બાળકની સંભાળ રાખતી. એમાં કશું ખોટું નહોતું, પણ બાળક તદ્દન ‘એબનોર્મલ’ હતું. તકલીફ કહો કે કષ્ટ એ ઉભય પક્ષે હતું. પતિએ ગંભીર નિર્ણય લઈ બાળકને અ-કુદરતી રીતે દુનિયામાંથી વિદાય કરવાનો વિચાર પત્નીને કહ્યો. પણ મા-તે-મા, એ કઈ રીતે આ ‘મર્સી કિલિંગ’ની વાત સ્વીકારે? એણે તો કહ્યું કે ‘એવું હશે તો હું મારી નોકરી છોડી દઈશ. જેને નવ-નવ મહિના પેટમાં અરમાનો સાથે રાખ્યો છે એને માટે આનું પાપ કેમ કરું? હા, બંનેનાં પગાર થકી મહિનો પૂરો કરીએ છીએ પણ એનો અર્થ...નવ મહિનાની પીડા અને વેણ ઊપરે ત્યારે સહન કરવો પડતો મીઠો સંતાપ જો તમે અનુભવ્યો હોત તો આવી વાત ન કરત.’ આ વાતથી બાળક ઉપર પ્રેમ તો

રહ્યો, પરંતુ પતિ-પત્ની વચ્ચે રોજનો ખટરાગ ઊભો થઈ ગયો. પતિની ઇચ્છા અને પત્નીની અપેક્ષા વચ્ચે આ યુદ્ધ ચાલતું જ રહેતું. ઈચ્છાઓનું પ્રમાણ જ્યારે વધી જાય ત્યારે લોભનો જન્મ થાય છે અને અપેક્ષાઓ પૂરી ન થાય ત્યારે સામેની વ્યક્તિનાં દોષ દેખાવા લાગે છે. આ જ વાત રોજ પતિ-પત્ની વચ્ચે બનતી રહેતી. પત્ની એક મા હતી અને એ માનતી હતી કે ઉદેશ શુભ ન હોય તો આનું જ્ઞાન પણ પાપ બની જાય. ખેર, મેં ત્રણેક મીટિંગ પછી આ નાટક કરવાની ઘસીને ના પાડી દીધી. કદાચ મારો બીજા જેવો જ જવાબ સાંભળીને થોડું દુ:ખ જયંત ગાંધીને જરૂર થયું હશે એવું હું માનું છું. એમણે કરેલી એમની જોક્સની લહાણી માટે એમને સલામ, પણ જ્યાં પ્રેક્ષકો સ્વીકારે નહિ એ વાતને માત્ર મારા નીજ આર્થિક લોભ ખાતર અને જે વાત મન જ સ્વીકારે નહિ એ પ્રોજેક્ટ હું કઈ રીતે સ્વીકારું? કદાચ એ વિષય આજ સુધી તખ્તા પર રજૂ નથી થયો. મરાઠીમાં આ વિષય ચાલ્યો, પણ ગુજરાતી માટે મારા અને અન્ય દિગ્દર્શકોનાં વિચારો સરખા ચાલ્યા હશે.. આજે કદાચ આ વિષય રજૂ થાય પણ ખરો, કોને ખબર! અસલી વિચાર જે પ્રેક્ષકોને ગમે નહિ એ ન કરવો અને નકલી વિચાર એટલે ચાલો, થોડું આર્થિક ઉપાર્જન કરી લઈએ.. આ બંનેમાં ફરક છે. નકલી ઝવેરાત ખરીદવા માટે પણ પૈસા તો સાચા જ જોઈએ, જે બતાવે છે કે ખોટા ઉપર વચસ તો સાચાનું જ રહે છે.

કદાચ જયંત ગાંધી માનતા હશે કે મારા પૈસા બચી ગયા. શક્ય છે કે આજે આ વિષય હીટ પણ જાય. સમય સમયની વાત નોખી જ રહેવાની. મને જોક્સ વાપરવાની જયંત ગાંધીએ છૂટ આપી એ એક લાગણીની જ વાત હતી. નહિ તો મારે ક્યા એવો સંબંધ હતો? આ તો એક જાણીતા દિગ્દર્શકે મને એના તરફ આંખણી ચીંધી અને વાંકી વાળ્યા વગર હાસ્યનું ધી નીકળી ગયું. મેં તો નક્કી કરેલું કે એક જ નિયમ ઉપર જિંદગી જીવવી. જેની સાથે લાગણી રાખો એને ક્યારેય અંધારામાં ન રાખો, હું કદાચ ખોટો

પણ હોઉં, પણ આજ સુધી એ વિષય તખ્તે આવ્યો નથી એ પરથી લાગે છે કદાચ હું સાચો છું.

વાત જરા ફાટાઈ ગઈ. નાટક ‘વાત મધરાત પછીની’ કેટલું ચાલશે એની કોઈ કલ્પના કરી શકાય એમ નહોતી.

પ્રેક્ષકો ‘હાઉસ ફૂલ’ નાં બોર્ડ ઝુલાવતા રહેશે ત્યાં સુધી તો નાટક ચાલતું જ રહેશે. ભટ્ટસાહેબની નજીક રહ્યાં પછી મને ખબર પડી ગઈ હતી કે જે દિવસે ‘રંગફોરમ’ પૈસા તોડશે લગભગ એ શો પછીના શોનું બંધન ભટ્ટ સાહેબ તરત તોડી નાખશે, પ્રેક્ષકોની નાડ એ તરત પારખી લેતા. ‘ભાચરેખા’ માટે આખો નવો સેટ બનાવ્યો, જે.ડી. અને આતિશ કાપડીયાને રિહર્સલ પણ ખૂબ કરાવ્યા, છતાં પહેલા શો પછી નાટક બંધ પણ કરી દીધું, વધુ નહિ ચાલે કે ચાલશે જ નહિ એ એમના અનુભવનો નિયોડ હતો કે બીજું કંઈ? ભટ્ટસાહેબનું વિઝન એક જ હતું કે ખોટી આશામાં જીવવું જ નહિ. એમાં જ લાખના બાર હજાર થઈ જતા હોય છે. અરીસામાં સુખ અને સંસારમાં સુખ હોતું જ નથી. એ ફક્ત દેખાય છે આ વાત એમણે વર્ષોથી આત્મસાત કરી લીધી હશે અને એટલે તો નિર્ણય ફટાફટ લેતા. એક રાતે મને તુષારભાઈનો ફોન આવ્યો કે....

****

છૂટવું હતું બહુ પણ અંતે ભૂંસાઈ ગયું, બાળપણ આમે’ય ચોકથી જ લખાયેલું હતું. !

****

સબમ રિયાજ
કોરોના સમયે..... ભૂરો: બાપુ, તમારે ત્યાં લગામ ‘જેરદાર સોશિયલ ડિસ્ટન્સ’ હતું, હો.! બાપુ: અંદરો અંદર જેને ફાવતું ન હોય એવાને જ તેડાવ્યા હતા.

હેન્રી શાર્સ્કી ફેશ બેક

‘પત્ની અચલા સચદેવ જેવું શરમાતી નથી’

૧૮ વર્ષની ઉંમરે પહેલી જ ફિલ્મમાં માનો રોલ કર્યા પછી પાંચ દાયકાની કારકિર્દીમાં બહેન, માતા અને દાદીનો રોલ કરનારા અભિનેત્રી ‘અચ મેરી ઝોહરાજબી’ ગીતથી અવિસ્મરણીય બન્યાં

(ડાબેથી) ‘વક્ત’નો યાદગાર રોલ અને ‘બમ્બઈ કા બાબુ’માં દેવ આનંદની માતાની ભૂમિકા

હિન્દી ફિલ્મ ઈતિહાસ ઉથલાવતી વખતે અનેક મજેદાર તથ્યો નજર સામે આવે છે. જૂની રંગભૂમિના ઈતિહાસમાં ‘નાયક’ લોકોની હાજરી ઊંડીને આંખે વળે છે. એ જ રીતે હિન્દી ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીમાં બોલપટ દોર શરૂ થવા પૂર્વે અને ત્યારબાદ પણ થોડાં વર્ષો સુધી દેસાઈ લોકોનું (ખાસ કરીને ગુજરાતી) યોગદાન ખાસતું જોવા મળે છે. હિન્દી ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીના ઈતિહાસમાં ૧૯૩૮ના વર્ષની નોંધ કલકત્તાની ન્યૂ થિયેટર્સ ફિલ્મ કંપનીની બે યાદગાર ફિલ્મ ‘સ્ટ્રીટ સિંગર’ (બાબુલ મોરા નૈહર છૂટો હી જાય) અને ‘ધરતી માતા’ (દુનિયા રંગરંગીલી બાબા)ના રિલીઝ વર્ષ તરીકે તેમ જ જયંત દેસાઈ, ધીરુભાઈ દેસાઈ, રમણિક દેસાઈ, ચીમનલાલ દેસાઈ અને કીકુભાઈ દેસાઈ એમ પાંચ દેસાઈ ફિલ્મકર્તાની ફિલ્મ રિલીઝ વર્ષ તરીકે પણ જાણીતું છે. ધીરુભાઈ દેસાઈની ‘ફેશનેબલ વાઈફ’ નામની રિલીઝ થયેલી ફિલ્મથી અચલા સચદેવ નામના અભિનેત્રીની કારકિર્દીનો પ્રારંભ થયો હતો. ફિલ્મ રસિકો જેમને મન્ના ડેના અવિસ્મરણીય ગીત ‘અચ મેરી ઝોહરાજબી’ ગીતથી વધુ ઓળખે છે એ અચલા સચદેવની આજે જન્મ જયંતી (૨૧ એપ્રિલ, ૧૯૨૦) છે અને ત્રીજી મે તેમની પુણ્યતિથિ છે. એ નિમિત્તે તેમની ફિલ્મ સફરની કેટલીક મજેદાર વાતો જાણીએ અને માણીએ.

+ અભિનેત્રીની આવડત નહીં પણ ચહેરાના રૂપરંગ જોઈ કલાકારોને અને વિશેષ તો અભિનેત્રીઓને રોલ આપવામાં આવતા એ દરમિયાન અચલા સચદેવને પહેલી જ ફિલ્મ ‘ફેશનેબલ વાઈફ’માં ૧૮ વર્ષની ઉંમરે માતાનો રોલ ઓફર થયો અને પૈસાની જરૂરિયાતને કારણે તેમણે એ સ્વીકારી પણ લીધી. અચલાજીનો ચહેરો રૂપાળો નહોતો, પણ એમાં ગજબની માસૂમિયાત હતી અને એ જ કારણે તેમને માતૃશ્રીનો રોલ મળ્યો હોવો જોઈએ. જોકે, એ ફિલ્મથી એવો સિક્કો પડી ગયો કે હિરોઈન બનવાનો વિચાર તરફ મૂકી દેવામાં આવ્યો અને બહેન, મા અને દાદી - નાનીના રોલમાં જ કારકિર્દીએ આકાર લીધો.

‘ફેશનેબલ વાઈફ’માં સિમ્પલ મધરનો રોલ કરનારા અચલા સચદેવને કારકિર્દીના અંત ભાગમાં કરણ જોહરની ‘કબી પુશી કબી ગમ’માં અમિતાભ બચ્ચનની માતા અને શાહરૂખ - રીતિકની દાદીનો રોલ કર્યો હતો.

+ જોગાનુજોગ કેવો છે જુઓ. એક વરિષ્ઠ ફિલ્મ વિવેચકે નોંધ્યું છે કે ‘જે દિવસે અચલા સચદેવનું અવસાન થયું એ જ દિવસે કોઈ ટીવી ચેનલ પર મન્ના ડેને શ્રદ્ધાંજલિ આપતો કાર્યક્રમ ચાલી રહ્યો હતો. આ જ મના ડે એ ‘વક્ત’ માટે ગાયેલું ‘અચ મેરી ઝોહરાજબી, તુજે માલુમ નહીં, તૂ અબી તક હૈ હસીં ઓર મૈ જવાં, તુજ પે કુરબાન મેરી જાન, મેરી જાન’ અચલા સચદેવની કારકિર્દીનું સૌથી અને કદાચ એકમાત્ર ક્યારેય નહીં વિસરાય એવું પરફોર્મન્સ છે. અચલાજીએ ૨૦૦૫થી વધુ ફિલ્મ કરી હોવાની નોંધ છે, પણ અચલાજીનો ઉલ્લેખ થતા ‘વક્ત’ના આ ગીત સિવાય બીજું કોઈ ઉદાહરણ નજર આંખ સામે નથી તરવરતું. હા, ક્યારેક તેમનો ચહેરો સુલોચનાજીનું સ્મરણ કરાવે છે, પણ તેમની હાજરીમાં શાલીનતા છે. તેઓ પડદા પર ક્યારેય પ્રભાવી નથી લાગ્યા ને એટલે જ અનેક ફિલ્મો કરી હોવા છતાં બહુ ઓછા સ્મરણમાં રહ્યાં છે. ગીતમાં અચલાજી પોતાની તારીફ સાંભળી જે રીતે શરમાઈ જાય છે એને કારણે આ ગીત સાંભળ્યા પછી તેમનો ચહેરો સ્મરણપટ પર કાયમ

માટે અંકિત થઈ જાય છે.’ ગીતમાં અચલાજીની અદાકારી એ હદે પ્રભાવી રહી હતી કે અનેક પુરુષો તેમની પાસે આવતા અને મીઠી ફરિયાદ કરતા કે તેઓ અનેક વાર તેમની પત્નીઓને ‘વક્ત’ જોવા લઈ ગયા હતા, પણ અચલાજીની જેમ શરમાઈ જતા તેમને ક્યારેય આવડ્યું નહીં. તારીફનો પુલ નહીં તારીફનું નગર કહેવું પડે એવી આ પ્રશંસા છે.

+ અભિનેત્રીની કારકિર્દી સાથે કેટલીક રસપ્રદ બાબત સંકળાઈ છે. ૧૯૩૮ની ‘ફેશનેબલ વાઈફ’માં કામ કર્યા પછી ૧૯૫૮માં આવેલી ‘ફેશનેબલ વાઈફ’માં પણ અચલા સચદેવની હાજરી હતી. મજાની વાત તો એ છે કે બંને ફિલ્મમાં હિરોઈનની માતાનો રોલ તેમણે કર્યો છે. એકસરખું નામ અને એક સરખો રોલ જેવું સામ્ય બીજું જરૂર મુશ્કેલ છે. બીજી એક મજેદાર વાત છે કે અચલાજીએ ૧૯૫૦માં આવેલી ‘દિલરખા’માં દેવ આનંદની બહેનનો રોલ કર્યો હતો. આ એ સમયની ફિલ્મ છે જેમાં પડદા પર હિરોઈન રેહાના પછી દેવ આનંદનું નામ આવે છે. દેવ સાહેબની બહેનનો રોલ કર્યા પછી ‘મંઝિલ’, ‘બમ્બઈ કા બાબુ’ જેવી ફિલ્મોમાં તેમણે દેવ સાબની માતાનો રોલ કર્યો હતો.

+ લાગણીપ્રધાન માતા કે સહનશીલતાની મૂર્તિ જેવી માતાના રોલમાં અચલા સચદેવ વધુ શોભે છે એવી માન્યતા બંધાઈ ગઈ હતી. એમના

ચહેરા પર કાયમ નજરે પડેલો સૌમ્ય ભાવ અને કારુણ્ય માટે તેમણે અંગત જીવનના અનુભવ જ વાબદાર હોવાનું કારણ આપ્યું હતું. અચલાજીનો જન્મ અખંડ ભારતના લાહોર શહેરમાં થયો હતો. આઝાદી મળી એ પહેલાના કારમા અને કપરા કાળમાં તેમના મુસ્લિમ મિત્રોએ જ લાહોરમાં ફાટી નીકળેલા હુલ્લસ વખતે તેમનું રક્ષણ કર્યું હતું. ૧૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૪૭ના દિવસે અચલાજી અને તેમનો પરિવાર લાહોર છોડી દિલ્લી પહોંચ્યો હતો. દિલ્લીમાં ભયંકર નરસંહાર જોઈ તેઓ ખૂબ ડરાકાઈ ગયાં અને એ દ્રશ્યોએ તેમના દિલ દિમાગ પર ઘેરી અસર કરી હતી. આ કારણસર તેઓ કેમરા સામે સહેલાઈથી આંસુ સારી લાગણીભીના થઈ શકતાં હોવાની કબૂલાત તેમણે કરી હતી.

+ અચલાજી સમયપાલનના જબરા આગ્રહી હતા. રાજેશ ખન્ના સાથેની એક ફિલ્મના શૂટિંગ દરમિયાન મેકઅપ કર્યા પછી ચાર કલાક રાહ જોવી પડી હોવાથી તેઓ ખૂબ અકળાયાં હતાં. આવું સતત ચાલુ રહ્યું એટલે અચલાજી ફિલ્મ છોડી પૂના જતાં રહ્યાં હતાં. આ વાતની રાજેશ ખન્નાને જાણ થતા તેમણે માફી માગતો પત્ર અચલાજીને લખ્યો અને એ મળ્યા પછી અચલા સચદેવ આવાં અને ફિલ્મ પૂરી કરી હતી. (અચલા સચદેવની વધુ રસિક વાત આવતા હવે)

ફિલ્મનામા

આરકે - આરકે और એક આરકે.!

વાત રાજ કપૂર- ઋષિ કપૂર અને રણબીર કપૂરની

‘હિન્દી ફિલ્મોમાં મારી જાતને ખૂબ વૈભવશાળી માણસ માનું છું. આ વૈભવ ધનનો નથી, પણ મને વારસામાં મળેલી અકલ્પનીય વિરાસતને કારણે હું વૈભવશાળી છું... મેં મારા દાદા- પિતા-કાકા અને ભાઈથી લઈને ભત્રીજા કરિશ્મા-કરિના અને પુત્ર રણબીર સુધીની ચાર પેઢીને અભિનયના ક્ષેત્રમાં સક્રિયપણે કામ કરતાં જોઈ છે... મારા માતાના ભાઈઓ અને મારા મામા પ્રેમનાથ- રાજેન્દ્ર નાથ અને નરેન્દ્ર નાથ પણ અભિનય કરતાં તો મારા માસા પ્રેમ ચોપડા પણ એક સ્ટાર એક્ટર છે... દિલીપકુમાર- દેવ આનંદ- રાજેન્દ્રકુમાર- મનોજકુમાર આ બધા જ સ્ટાર એક્ટર તો મેરે ચાચા થે...!’

શો-શરાબા

દિવ્યકાંત પંડ્યા

શું કેમેરા પણ સિનેમામાં ફિરદાર હોઈ શકે ખરો?

ફાઉન્ડ ફૂટેજ ફિલ્મના ઇતિહાસ અને ભવિષ્ય વિશે વધુ મજેદાર વાતો

(ભાગ - ૨)

સિનેમા ક્ષેત્રે ઓછી ખેડાયેલી અને ખાસ તો ભારતીય દર્શકોને જેની ઓછી જાણ છે તેવી મેડિંગ ટેકનોલોજી કે ફાઉન્ડ ફૂટેજ વિશે આપણે અમુક ઉદાહરણ સાથે ગયા સમાહ વાત કરી, પણ આ ફાઉન્ડ ફૂટેજ શરૂઆતથી લઈને ફિલ્મમેકરના વિચારો અને હોર જોનર કે ફીચર ફિલ્મ પ્રકાર સિવાય પણ તેની હાજરી જેવા અનેક મુદ્દા પર આપણે ચર્ચા કરવાની હજુ બાકી છે. લેડસ કન્સેપ્ટ!

આ પદ્ધતિના મૂળ સીધી રીતે તો નહીં, છતાં સાહિત્યમાં તેની ફિલ્મમાં શરૂઆત થઈ એ પહેલાં જોવા મળે છે. એપિસ્ટોલરી નોવેલ નામનો એક પ્રકાર છે. તેમાં પાત્રો વચ્ચે પત્રો દ્વારા વાતચીત થતી હોય અને આખી નોવેલ ફક્ત પત્રોના સ્વરૂપમાં જ લખાઈ હોય. મતલબ લેખક દ્વારા આખી વાર્તા સીધી જ પાત્રોના હાથમાં સોંપી દેવામાં આવે. જેમ ફાઉન્ડ ફૂટેજ ફિલ્મમાં પણ કેમેરા પાત્ર સાથે જોડી દેવામાં આવે છે. આ પ્રકારની નવલકથાઓ પણ હોરર ફિક્શન જોનરમાં જ શરૂઆતના સમયમાં વધુ લખવામાં આવતી. અને એ જ કારણસર એવું માનવામાં આવે છે કે ફિલ્મમાં આ પ્રકારની પ્રેરણા ત્યાંથી જ આવી.

ફાઉન્ડ ફૂટેજ પ્રકાર સૌપ્રથમ જોવા મળ્યો શર્લી કલાર્ક દિજર્જિટ ‘ધ કનેક્શન’ (૧૯૬૧)માં. ફિલ્મ બની હતી એ જ નામના નાટક પરથી. તેનું કથાબીજ કંઈક એવું હતું કે એક ફિલ્મમેકર ફિલ્મ ઇન્ડસ્ટ્રીના લોકો કે જેઓ ડ્રગ્સની દુનિયાના શિકાર છે એમને મળે છે અને એમની સાથે વાતો કરે છે. અને આ બધી જ વાતો તે રેકોર્ડ કરે છે. જ્યારે આ નાટક પરથી શર્લીએ પોતાની પહેલી ફિલ્મ બનાવવાનું નક્કી કર્યું ત્યારે પરંપરાગત શૈલીના બદલે એણે ફિલ્મમેકર પાત્રના કેમેરાને જ

કેન્દ્રમાં રાખીને ફિલ્મ બનાવવાનું નક્કી કર્યું. અને એ રીતે શરૂઆત થઈ સિનેજગતમાં ફાઉન્ડ ફૂટેજ ફિલ્મસની. એ પછી ૧૯૬૯ની સાલમાં બની મિલ્ટન મોઝેઝ ગિન્સબર્ગ દિજર્જિટ ‘કમિંગ આર્ટ’ એ પછી બની ૭૦ના દાયકાની શરૂઆતમાં ઓર્સન વેલ્સ દિજર્જિટ ‘ધ અધર સાઈડ ઓફ ધ વર્લ્ડ’. જોકે કે, એ ફિલ્મ રિલીઝ થઈ શકી છેક ૨૦૧૮ની સાલમાં.

આ ત્રણે ફિલ્મ બની તો ખરી, પણ તેનાથી ફાઉન્ડ ફૂટેજ પ્રકારને વધુ ફૂટેજ ન મળ્યું. આ પદ્ધતિને જેટલી પણ પુષ્ટિ મળી છે તેમાં મહત્વનું યોગદાન

છે ૧૯૮૦માં રિલીઝ થયેલી રજેરો દિયોદાતો દિજર્જિટ ફિલ્મ ‘કેનિબલ હોલોકોસ્ટ’નું. આ ઇટાલિયન ફિલ્મમાં પણ આપણે વાત કરી એ ‘ધ બ્લેર વિય પ્રોજેક્ટ’ની જેમ જ કેમેરાનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.

આમાં પણ એક ફિલ્મમેકિંગ ટીમ એમેઝોનના જંગલમાં કેનિબલ ટ્રાઈબ એટલે કે મનુષ્યનું માંસ ખાતા જંગલી માણસો વિશે શૂટિંગ કરવા જાય છે અને ગાયબ થઈ જાય છે. જ્યારે હેરલ્ડ મનરો નામનો એક એન્થ્રોપોલોજિસ્ટ (માનવશાસ્ત્રના જ્ઞાતા) પોતાની રેસ્ક્યુ ટીમ સાથે ફિલ્મમેકિંગ ટીમને શોધવા નીકળે છે ત્યારે એને શૂટ કરેલા કેમેરામાં એમની સાથે યું બન્યું તેની ફૂટેજ મળે છે ને બસ, એ ફૂટેજ એટલે જ ફિલ્મ.

ફાઉન્ડ ફૂટેજ પદ્ધતિ કે જોનરની ફિલ્મ્સ જો કે એક નવતર પ્રયોગ ઉપરાંત બીજા કારણસર પણ એક સંસ્કૃતિ છે. એ કારણે એટલે ફિલ્મનું બજેટ. પ્રોડ્યુસર્સ માટે જો ફિલ્મ આ પદ્ધતિથી બનતી હોય તો સામાન્ય કરતાં કેમેરા સાધનોની ઓછી જરૂર પડે. સેટ પર લાઈટિંગ વગેરેની ધમલ ઓછી કરવી પડે. એમ પણ મોટાભાગે હોરર ફિલ્મ્સ હોય એટલે એ સ્વાભાવિક જ લાગે. મેકિંગ અને વિષય જ એવો હોય કે ફિલ્મનું શૂટિંગ પણ સામાન્ય કરતાં ઘણા ઓછા દિવસોમાં પૂર્ણ થઈ જાય, જેમ કે ‘ધ બ્લેર વિય પ્રોજેક્ટ’નું શૂટિંગ ફક્ત આઠ જ દિવસમાં પૂર્ણ થઈ ગયું હતું. મતલબ આ પદ્ધતિની માંગ પ્રમાણે એમના માટે ફિલ્મ ઓછા ખર્ચે બની જતી હોય છે. જોકે આ પદ્ધતિને વખોડવાવાળા એવું પણ કહે છે કે અમુક લોકો પોતાની ફિલ્મમેકિંગની ઓછી આવડતને છુપાવવા આ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે, જ્યારે ફિલ્મ ખરેખર સિનેમેટિક રીતે દર્શકો સમક્ષ કશુંક નવું રાખતી હોવી જોઈએ એટલે એક બહુ જ મોટો દર્શકોનો અને ઇન્ડસ્ટ્રીનો વર્ગ છે જે ફાઉન્ડ ફૂટેજ તકનીકનો વિરોધ કરે છે અને કહે છે કે એ સિનેમા માટે હાનિકારક છે.

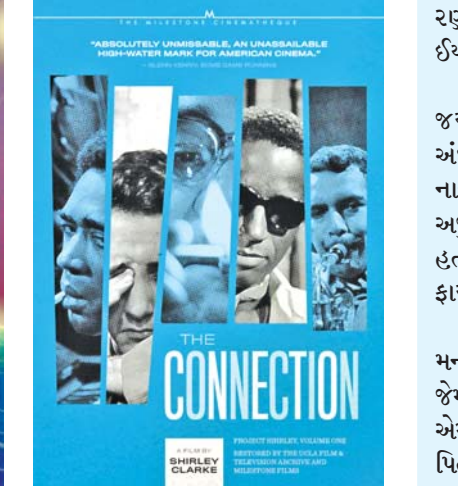
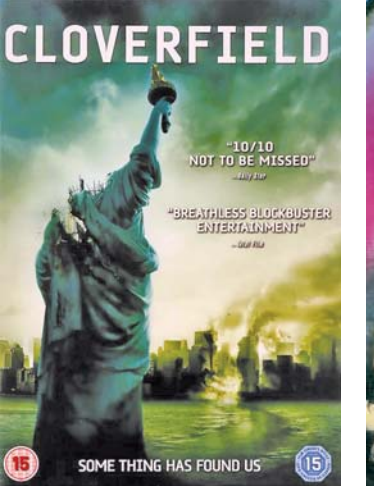
અલબત્ત, આ જોનરના ફિલ્મમેકર્સનું કહેવું અલગ છે. ‘પેરાનોર્મલ એક્ટિવિટી’ના દિજર્જિટ ઓરેન પેલીનું કહેવું છે કે આ પ્રકારમાં દર્શકોને ફિલ્મ તરફ ખેંચવાની અલગ જ ક્ષમતા છે. અહીં દર્શકોને એવું લાગે કે પોતે ફિલ્મ નથી જોઈ રહ્યા, પણ એ ખુદ એમની સામે સાચે જ બની રહેલી એક ઘટનાનો અંશ છે. ‘કલોવરફિલ્ડ’ (૨૦૦૮) નામની આ જોનરની

ફિલ્મના દિજર્જિટ મેટ રિવ્ઝનું કહેવું છે કે ફાઉન્ડ ફૂટેજ ફિલ્મ બનાવવી પણ ચેલેન્જિંગ કામ છે. તેમાં વાસ્તવિકતા અને સિનેમેટિક નેરેટિવ બંનેનું માપસર મિશ્રણ રાખવું ખૂબ જરૂરી છે અને એટલે જ એ સચવાય ત્યારે ફિલ્મ ખૂબ જ પ્રભાવી બને.

પહેલી ભારતીય ફાઉન્ડ ફૂટેજ ફિલ્મ ‘લવ, સેક્સ ઓર ઘોખા’ થકી દિજર્જિટ દિબાકર બેનજીએ આ જોનરમાં એ ઉપરાંત પણ ઘણી નાવીન્યતા ઉમેરી છે. દિબાકરે બદલાયેલા સમય સાથે ફૂટેજના જ્ઞાતને પણ બદલીને ફિલ્મ કેમેરાના બદલે સીસીટીવી કેમેરા, ડીએસએલઆર, સ્ટિંટ ઓપરેશન કેમેરાના વપરાશની શરૂઆત ભારતમાં કરી બતાવી છે. દિબાકર બેનજીનું કહેવું છે કે આ બદલાવ થકી હું આ જોનરમાં વાર્તાની દ્રષ્ટિએ સમાજ અને મીડિયા પ્રત્યેનો દ્રષ્ટિકોણ પણ ઉમેરી શકું છું. આ ઉપરાંત હજુ એક પ્રયોગ જે દિબાકર બેનજીએ કર્યો એ છે એન્થોલોજી ફિલ્મ્સ. એક જ ફિલ્મમાં ત્રણ ફિલ્મનો સમાવેશ. હમણાં રિલીઝ થયેલી ‘લવ, સેક્સ ઓર ઘોખા’ ર’માં પણ એન્થોલોજી જોવા મળે છે.

લવ, સેક્સ ઓર ઘોખા’ પછી પણ ભારતમાં આ જોનરની ફિલ્મ્સ બની છે કે આ પદ્ધતિનો વતે ઓછે અંશે વપરાશ ફિલ્મમાં થયો છે. આ ફિલ્મની યાદીમાં છે : ‘રાણીણી એમએમએસ’ (૨૦૧૧), ‘અ ક્વેશન માર્ક’ (૨૦૧૨), ‘ધ લાસ્ટ હોપ’ (૨૦૧૨), ‘વાઝિયે’ (૨૦૨૨), વગેરે. અને રહી વાત ફીચર ફિલ્મ્સ અને હોરર જોનર સિવાય પણ આ પદ્ધતિના ઉપયોગની તો હોરર સિવાય કાઇમ અને એક્શન ફિલ્મ્સ ઘણી બની ચૂકી છે અને બનતી રહી છે. અને એના પરથી બીજા જોનરમાં નવીન રીતે આ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય એવા કિસ્સાઓ પણ ભવિષ્યમાં નોંધાશે જ એવી શક્યતા છે.

ફીચર ફિલ્મ્સ સિવાય ટીવી શોઝ, મ્યુઝિક વીડિયોઝ, વેબ શોઝના ફોર્મેટમાં પણ ફાઉન્ડ ફૂટેજ જોવા મળે જ છે. પણ તેના વિશે વિગતે વાત ફરી ક્યારેક.

‘હિન્દી ફિલ્મોમાં મારી જાતને ખૂબ વૈભવશાળી માણસ માનું છું. આ વૈભવ ધનનો નથી, પણ મને વારસામાં મળેલી અકલ્પનીય વિરાસતને કારણે હું વૈભવશાળી છું... મેં મારા દાદા- પિતા-કાકા અને ભાઈથી લઈને ભત્રીજા કરિશ્મા-કરિના અને પુત્ર રણબીર સુધીની ચાર પેઢીને અભિનયના ક્ષેત્રમાં સક્રિયપણે કામ કરતાં જોઈ છે... મારા માતાના ભાઈઓ અને મારા મામા પ્રેમનાથ- રાજેન્દ્ર નાથ અને નરેન્દ્ર નાથ પણ અભિનય કરતાં તો મારા માસા પ્રેમ ચોપડા પણ એક સ્ટાર એક્ટર છે... દિલીપકુમાર- દેવ આનંદ- રાજેન્દ્રકુમાર- મનોજકુમાર આ બધા જ સ્ટાર એક્ટર તો મેરે ચાચા થે...!’

ઋષિ કપૂર કેટલી ઊંચી વિરાસતમાં ઉછરેલો મોટા થયા હતા તેનો ખ્યાલ આ શબ્દો આપે છે. હવે આ વાંચો.

અમારી વચ્ચે જે અંતર છે, એ અસ્સલ એવું જ છે, જેવું મારું અને મારા પિતા વચ્ચે હતું. રણબીર અને હું એકબીજાને જોઈએ તો છીએ, પણ એકબીજાને મહેસૂસ નથી કરી શકતા. કમ સે કમ, હું તો નથી જ કરી શકતો. ક્યારેક ક્યારેક મને લાગે છે કે હું પણ મારા પોતાના પુત્રને દોસ્ત બનાવવાનો અવસર ચૂકી ગયો છું. રણબીરે જ એક ઈન્ટરવ્યુમાં કહેલું કે, ‘મારા પિતા એક દોસ્ત નથી. એ એક પિતા છે. હું એમની પીઠ પર ધબકો નથી મારી શકતો કે નથી એમની સાથે મજાક કરી શકતો એ રણબીર એની માતા નીતુનો દોસ્ત છે, પણ મારો દોસ્ત નથી. આ એક એવું સત્ય છે, જેનો મને સખત અફસોસ છે...’

૩૦ એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના દિવસે જેમની યાંચી પુણ્યતિથિ હતી એ ઋષિ કપૂરનો આ સ્વીકાર કોઈ ઈન્ટરવ્યુમાં પ્રગટ થયો નથી, પણ આ એકરાર એમણે સ્વયં પોતાની બાયોગ્રાફીમાં કર્યો છે. હિન્દી સિનેમાવાળાઓએ લખેલી - લખાવેલી બાયોગ્રાફીમાં કદાચ સૌથી વધુ ઇમાનદાર લાગી હોય તો તે ઋષિની બાયોગ્રાફી છે. બાયોગ્રાફીની સમરી આપતી હોય તેમ અંતમાં લખાયેલું નીતુ સિંઘ-કપૂરનું નિવેદન એટલું બેબાક અને સશક્ત છે કે તેના પર પણ સ્વતંત્ર લેખ લખી શકાય તેમ છે.

નીતુ સિંઘ-કપૂરે બેઘડક લખ્યું છે કે આ માણસને (પતિ ઋષિને) છોડી દેવાનો વિચાર મને દરેક દિવસે આવ્યો છે... નેચરલી, ઋષિ કપૂરે બાયોગ્રાફીમાં શો મેન પિતા રાજ કપૂરથી માંડીને ટેલેન્ટેડ પુત્ર રણબીર કપૂર સુધીની વાતો પણ બિન્દાસપણે લખી છે. રાજ કપૂર અને કપૂર ઘરાનાની લેગસીના દેખીતા વારસદાર અને ઓળખ લૂંચી કપૂર જ બન્યા. જો કે પ્રથમ ફિલ્મ ‘બોબી’ વખતે સૌથી વધુ ડાંટ (કપકો - ગુસ્સો) રાજ કપૂર તરફથી ઋષિને જ મળતો હતો. ભૂલ નહીસવી હિરોઈન ડિમ્પલ કાપડિયા કરે કે સન્કી મામા પ્રેમનાથ અવળચંડાઈ કરે કે બીજા એક્ટર મોડા પડે કે ટેકનિશ્યન ભૂલ કરે તો રાજ કપૂર પોતાનો ગુસ્સો પુત્ર ઋષિ પર જ કાઢતાં, પણ પછી રાજ કપૂરને પોતાના આ સફળ અભિનેતા પુત્ર માટે વિશેષ માન થઈ ગયું હતું.

ઋષિના ઘેર શિલ્પિમા પછી પુત્રનો જન્મ થયો ત્યારે પણ સૌથી વધુ ખુશી દાદા રાજ કપૂરને જ થઈ હતી, કારણકે કપૂર ઘરાનાનો એ પ્રથમ વારસદાર પુત્ર (રણબીર કપૂરને બે દીકરી જ હતી) હતો. એ સમયે એમણે પોત્રને એક સોનાનો સિક્કો બેટમાં આપ્યો હતો, પણ... પિતા પ્રત્યેનો અહોભાવ તો કાયમી રહે એમ ઋષિએ પુત્રનું નામ જ રણબીર પાડી દીધું. બહુ ઓછાં લોકોને ખબર છે કે શો- મેન રાજ કપૂરનું મૂળ નામ રણબીર રાજ કપૂર હતું (શમ્મી કપૂર એટલે સમશેર કપૂર અને શશી કપૂર એટલે બલબીર કપૂર).

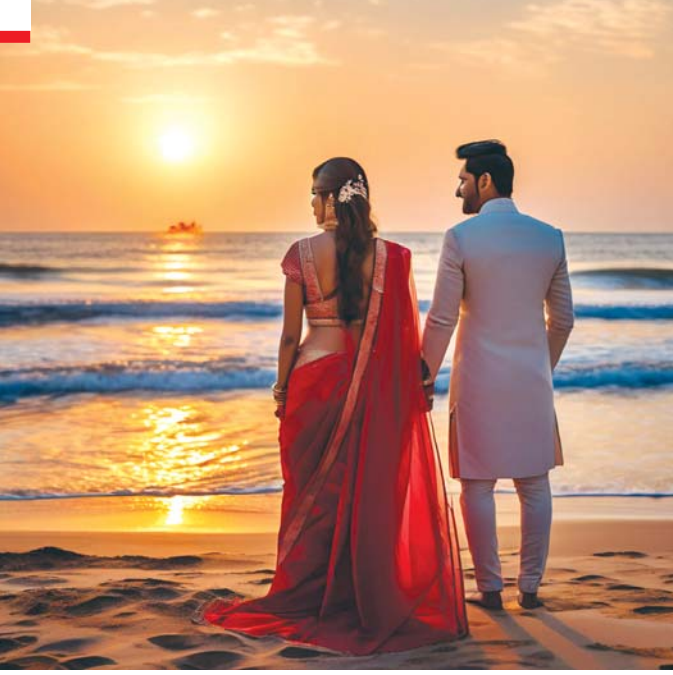
એ રીતે જોઈએ તો રણબીર કપૂર થકી ઈન્ડસ્ટ્રીને બીજો આરકે મળી ગયો છે. આ નવો આરકે અભિનયનો શો- મેન છે. રણબીર કપૂરે સાવરિયા’ (૨૦૦૭) થી ૨૦૨૪ સુધીમાં ‘એનિમલ’ સહિતની ૨૨ ફિલ્મોથી એ સાબિત કરી દીધું છે કે, એ એક મેથડ એક્ટર છે, પણ શરમાતની એની ફિલ્મોની પસંદગી ઋષિ કપૂરને ખૂબ અકળાવતી હતી. એ ઈચ્છતા હતા કે પોતાની જેમ પુત્ર પણ રોમાન્ટિક રોલ કરે, કારણકે આવા એક્ટરની કેરિયર લાઈફ લાંબી હોય છે, પણ રણબીર કપૂરે તો ટપોરીથી લઈને સરદાર (‘સેલ્સમેન ઓફ ધ ઈયર’) સુધીના રોલ કરવા માંડ્યા હતા.

પ્રથમ ફિલ્મ ‘સાવરિયા’ પણ એની ફલોપ હતી. રણબીર કપૂરે જ્યારે રાજનીતિ’ (પ્રકાશ ઝા) સાઈન કરી ત્યારે ઋષિ કપૂર અંદરનાથી ખૂબ અપસેટ થઈ ગયા હતા, કારણ કે અજય દેવગન, નાના પાટેકર, કેટરિના કેફ, મનોજ બાજપાઈ, નસીરૂદીન શાહ, અર્જુન રામપાલ જેવા એક્ટરોનો ફિલ્મ ‘રાજનીતિ’માં જમાવડો હતો. આ ફિલ્મ ફલોપ જાય કે હિટ થાય, તેનાથી રણબીરને કોઈ ફાયદો થાય તેમ નહોતું પણ... ‘બકી’ ફિલ્મથી ઋષિ ખુદ પુત્રની પસંદગી અને અભિનય પ્રતિભાને મનોમન સ્વીકારતા થયા. પછી તો એમને એ પણ સમજાયું કે પિતાની જેમ પુત્ર પણ (પોતાના કરતાં) અત્યંત તેજસ્વી જ છે. બેશક, આ વાત એમણે ક્યારેય રણબીરને કહી નહોતી, પણ લખીને સ્વીકાર્યું કે મને મારા પિતા-રાજ કપૂર અને મારા પુત્ર રણબીર માટે પણ- મેન છે.

ટૂંકી વાર્તા દુર્ગેશ ઓઝા

સંપેદનાનો સાગર

હિમાલય મનભરીને સાગરના સૌંદર્યને પી રહ્યો. એ ગાઘા સુરસમ્રાટ સાગરના લયબદ્ધ ઊંછળતાં મોજાં તેના હૃદયના તારને રણજણાવી રહ્યા. કેટલાં વર્ષો પછી તે પોતાના વતનમાં પાછો ફર્યો હતો! સમૃદ્ધિની છોળમાં સ્નાન કરવા માટે મહાનગરોમાં ફરી વળેલો હિમાલય પોતાની સૂઝબૂઝથી અદ્ભુત ભૌતિક સંપત્તિનો માલિક બન્યો હતો. પરંતુ આ અનેરા સાગરવેલવ સામે તેની કોઈ વિસાત નથી એવું તે દૃઢપણે અનુભવી રહ્યો.

‘જાણે તીર્થોત્તમ માને છોડીને કોઈ ઉત્તમ તીર્થની શોધમાં વ્યર્થ બહાર રજળતો ભ્રમિત માણસ-હિમાલય સ્વયંને જ ચકાસી રહ્યો. સાગરનો ખોળો મળતા જ ભ્રમનો ઓળો પૂરઝાપે હટવા લાગ્યો. સાગરના પાણીની ખારાશમાં મીઠાશ અનુભવાતી હતી. ચંદ્રનું પ્રતિબિંબ સાગરજળને પ્રકાશથી ગળખાઈ ફરી દે એમ હિમાલયનો ચહેરો પણ ખીલી ઊઠ્યો. પ્રખર તાપથી અકળાયેલા કોઈ મુસાફરને વૃક્ષની શીતળ છાંયનો આશ્રય મળતા જ જે શાંતિને રાહત મળે એવી કોઈ અદ્ભુત અનુભૂતિ તેને હવે થઈ રહી હતી. તેનામાં રહેલો કલાકાર જાગી ઊઠ્યો. મોજાંમાં ભીંજાતાં ભીંજાતાં જેમ પગ તળેથી રેતી સરકે એમ તેનો સઘળો ભૌતિક વળગાડ ઓસરવા લાગ્યો.’ કુદરતની સમીપ જવું એટલે તમામ પ્રકારની અમાનવીય વૃદ્ધિ દૂર થયું... આવું કશુંક તે વિચારી રહ્યો. સાગરમાં મોજાંમાંથી એક અજબ પ્રકારનું સંગીત બહાર આવી રહ્યું હતું જે તેણે મન દઈને સાંભળ્યું. ને પછી તો હિમાલય લગભગ દરરોજ દરિયાકિનારે આવીને સૂરમાં સૂર મેળવવા લાગ્યો.

આમ ભોળાભટક ન રહેવા. ચોકમાં બધા ભેગા મળીને અલકમલકની વાતો કરે છે. તને મજા આવશે. પેલો મગનો ફિરકી ઉતારી બધાની વાટશે. આ પાણીમાં શું દાટયું છે? ઊક, ઊભો થા. પેમશંકરે બંધુ હસીને તેને આવવાનો દુરાગ્રહ કર્યો.

પણ ઊંચેરા હિમાલયને આવા નીચાણભર્યાં વ્યવહારોમાં જરાય રસ નહોતો. તે ગાડરિયા પ્રવાહમાં તણવા નહોતો માંગતો. તે બોલી ઊઠ્યો, ‘જુઓ આ સાગર...કોઈનીય પંચાત કર્યા વગર કેવો ઊછળે છે? હા, કદાચ એટલે જ આટલો ઊંચે ઊછળી શકે છે. પાકરી પંચાયોને પાણીયું પકડવાનો તો જીવન પાણીદાર બની જાય. સોરી, મને મને તમારી એ ધડમાથા વગરની સ્વાર્થાં બાબતોમાં સમય વેડફવો ન પોષાય. તમતમારે સિધાવો.

...થોડે દૂર નાનાં નાનાં ભૂલકાં...હમણાં બંધુ હતું-ન હતું થઈ જશે એ જાણવા છતાં રેતીમાં આડાઅવળા લીટા કરી ચિત્રો સર્જી રહ્યાં હતાં. તો ક્યારેક પોતાના બૂટમોજાં વગેરે ઉતારી દરિયાના મોજાંમાં સ્વયંને ઉતારી રહ્યાં હતાં ને તતમનને ભીના કરી રહ્યાં હતાં. પોતાને ને બીજાને ભીંજવી દેનારાં બાળકો બંને હાથોથી હાલક ઉડાડી તમામ પ્રકારની ચિંતા અને પીડા ઉડાડી રહ્યા હોય એવું લાગતું હતું. નાચતાંકુદતાં, ઠેકડા મારતાં, કાલીધેલી વાતો કરતાં, કલ્પનાની સુષ્ટિમાં નિમગ્ન બની રેતીનો ઢગલો પંચાયોને પાણીયું પકડવાનો તો જીવન બનાવતાં, દરિયાકાંઠે વિવિધ પકારની રમતો રમતાં એ નાનાં નાનાં બાળકો વર્તમાનમાં પૂણે રીતે જીવી રહ્યાં હતાં. એક એક પળને માણી રહ્યાં હતાં. ને એટલે જ એમના ચહેરા પ્રસન્નતા અને હળાશથી ચમકી ઊઠ્યા હતા. એમની આંખોમાં આનંદ હતો, વિસ્મય હતું. મહોરો વગરના આ ચહેરા પર છલકાતી તાજગી હિમાલયને પણ ભાવવિભોર બનાવી ગઈ. તેને થયું...’ માણસ થોડી ક્ષણો માટે પણ જો નિસંગો સંગ કરે તો કુસંગનો રંગ સડસડાટ ઊતરવા લાગે, અડધી જીવનપીડા તો એમ જ નાસી છૂટે. એકબીજાને હેરાન કરવાની કે પછાડવાની વૃત્તિ જ છૂટી જાય.

હાંડી ને વિચાર્યું, ‘આખરાની ખિસકોલી સાકરનો સ્વાદ શું જાણે? આવા બીમાર આખું ગામ વાતું કરે છે. પણ મારે શું? પણ હવે તું મારી સાથે ચાલ.

મજાનો ખજાનો લૂંટવાની મજા જ કંઈક અનેરી છે...! ત્યાં ફરી કોઈએ ખલેલ પહોંચાડી, પણ સાગરના ખારા રણમાં વરસાદી મીઠાશ ભળે એવી આ વિધેયાત્મક ખલેલ બની રહેવાની હતી. એક મીઠાગો સ્વર ગુંજી ઊઠ્યો, ‘તમે... તમે હિમાલય તો નહીં ને?’

‘હા, પણ જેમાંથી ગંગા જેવી નયનરમ્ય નદી નીકળે છે તે હિમાલય નહીં... હો કે! હું ન ભૂલતો છોઉં તો તમે... વિશાખા...?’

‘લે તમને તો મારું નામ પણ યાદ છે!’

‘કેમ ન હોય? બચપણના એ દિવસો, એ ધીંગામસ્તી કેમ ભૂલાય? મારા માટે તો બચપણ જ જીવનનું સાચું સગપણ છે, જે તમને ઘેર છે, ઉઘાડે છે. કોઈપણ પ્રકારના બોજ વિનાનું મસ્તીખોર, ખુલ્લા આકાશ જેવું મુક્ત બચપણ જીવનની મોંઘેરી મૂકી છે. કોઈનું આવું બચપણ છીનવી લેવું એ હત્યા બરોબર છે. માણસ કિશોર અવસ્થામાં પ્રવેશે પછી તે મોટાને મળતા ફાયદા, તેની જીવનશૈલી વગેરે જુએ છે કે તેની કલ્પના કરે છે. ને પછી મન કરે છે કે હું જલદી મોટો થઈ જાઉં. પણ જ્યારે એ મોટો થઈ જાય છે ત્યારે એ જ માણસ એમ વિચારે છે કે મને મારું બચપણ પાછું જીવવા મળે તો કેવું સાચું? કોઈ લોટા દે મેરે બીતે હુએ દિન. રજા કે તહેવાર આવતા જ અણગમો દર્શાવતા, પૈસા, નફો, ધંધો વગેરે પાછળ જ અંધ થઈ દોડતા માણસને રજા, તહેવારના આનંદનું મહત્ત્વ કેટલું છે તે સમજવા બાળક બનવું પડે. જો અંતરથી રાજી રહેવું હોય તો ગમે તે પરિસ્થિતિમાં માણસે પોતાનું બાળકપણું ગુમાવવું જ જોઈએ. મારું શેશવનની એ યાદો હજી આ સાગરના સંગીતની જેમ હૈયામાં રણજાણે છે. સાગર જોઈને હું સાચુકલો માણસ બની ગયો છોઉં એમ લાગે છે. જાણે કિનારો મોજાંને દૂર ગયેલું મોજું ફરી સાગરમાં મળી ગયું, ભળી ગયું.’

‘વાહ, તમે તો કલાકાર બની ગયા કે શું? મેં તો સાંભળેલુંકે તમે તો અદ્ભુત પૈસા માટે...?’

‘હા વિશાખા, તમારી બંને વાતોમાં તથ્ય છે, પરંતુ જીવનમાં એક અદ્ભુત વળાંક આવ્યો છે. પહેલાં હું માત્ર ધંધાદારી માણસ હતો, પણ હવે માત્ર માણસ બનવાની દિશા તરફ આગળ વધી રહ્યો છું. માણસનો મૂળ હેતુ એટો તો શાંતિ અને આનંદ મેળવવાનો હોય છે. પરંતુ ઘણીવાર સંપત્તિ ભેગી કરવી એ જ તેનું ધ્યેય બની જાય છે ને પેલો મૂળ હેતુ અંધારામાં ઓગળી જતા

લૂંટારુની માફક ક્યાંય છૂ થઈ જાય છે. પણ સદનસીબે આવું ન બન્યું. જીવનમાં કશુંક ખૂટવું લાગ્યું ને મેં પૈસા પાછળની આંધળી દોટ છોડી દીધી. હું આનંદના મૂળ સ્રોત તરફ પાછો વળ્યો. પહેલાં હું માત્ર મગજની ફૂટપટ્ટીથી બધી બાબતોને માપતો. પરંતુ આ સાગર તથા સાગરપેટા માણસોના સંગાથ પછી હું હૈયાની વાત માનું છું. હવે તો મગજનેય મારું હૃદય ગમવા માંડ્યું છે. આંતરિક સમૃદ્ધિ વિનાની ભૌતિક સંપત્તિ એકડા વિનાના મીઠા જેવી છે. પણ એ તો જેને સમજાય તેને જ....

‘હું થોડુંધણું સમજી શકી તમને. ‘પરેપર? તો તો મારું સદ્ભાગ્ય. ‘હા હિમાલય, એટલે તો તમને પૂછવાનું મને મન થયું.’

‘તો કરો ઊલટતપાસ ચાલુ. આ ગુનેગાર હાજર છે. હિમાલય દહુકસો ને બંને મોકળા મને હસી પડ્યાં. અચાનક એક જબરજસ્ત મોજું આવ્યું, જેમાં બંને ભીંજાઈ ગયાં. સંબંધનું કાર ઉઘડીવડી વિશાખાના ચહેરા પર થીકક પડતું ગડાટ હાસ્ય...તો થીકક સાવ ગંભીરતા! હિમાલય પૂછી બેઠો, ‘વિશાખા, તમે ઢળતી સાંજે આ તરફ? જો કે આ તો મારી ધારણા માત્ર છે, પણ મને એવું લાગે છે કે તમારા હાસ્ય પાછળ કશીક વેદના કરડો ભરડો લઈને બેઠી છે.’

વિશાખા એકદમ ચમકી ગઈ, હસી પડી ને પછી ધીરગંભીર અવાજે કહી રહી, ‘હા, ઢળતી સાંજ; મારા જીવનની... જો કે ઢળતી સંધ્યાના રંગો પણ અનુપમ હોય છે. ને આ કંઈ મારી ઢળતી સાંજ ન કહેવાય. હજી યોવનનું પુષ્પ અકબંધ છે. પરંતુ ક્યારેક આંધી કે વાવાઝોડાંને લીધે સૂરજ ઢંકાઈ જાય ને ઉઘાડ વિના એમ જ સાંજ ઢળી જાય એવી મારી સ્થિતિની વાત કરું છું. પણ જવા દો એ જૂની વાત. એમાં ઊંડા ઊંડા વિચારો મજા નથી. આ સમાજે મને ઊંડા પાણીમાં ઉતારી સતાવી છે ને એના અડપણું હજીએ અવિરત ચાલુ છે. હા, મારા લીલાં-પીળાં વસ્ત્રો જોઈને લોકો લાલ-પીળા થઈ જાય છે. જો કે હવે મને એની નથી પડી. હું છેલ્લાં બે વરસથી નિયમિતપણે અહીં આ જીવંત સાગરકાંઠે આવું છું ને હિંમતનું ભાથું બાંધીને જાઉં છું. ભૂતકાળની કડવી વાતો શા માટે યાદ કરવી? બીત ગઈ બાત ગઈ.’

‘વિશાખા, આપણે એક જ ગામના. વળી સાથે રમ્યા, સાથે જમ્યા...ને બચપણના મિત્રો પણ ખરા, એટલે ‘તમે’ સંબોધનો અંચળો ફગાવી દઉં છું. તું પણ ફગાવી દેજે. મિત્ર પાસે

પેટછૂટી વાત કરવાથી હૈયું ઊળવું થાય છે. તારા આંસુ લૂછી નાખ. ચિંતા કરતા ચિંતા કઠણ છે. એને માથે ઊંચકીને ફરવા કરતા સ્વજન સમક્ષ હૈયું ઠાલવી નીચે મૂકી દો તો પીડા ઓછી થાય ને સુખના પવનની લહેર અનુભવાય એમ પણ બને. ઘણા દિવસો પછી સ્વજન મળવાની લાગણી જન્મી છે. હું દુરાગ્રહ નહીં કરું, પણ જો હું તને સ્વજન જેવો લાગતો છોઉં તો...’

‘હિમાલય, લાંબા સમયગાળા પછી આટલું બધું પહેલીવાર ફક્ત ‘‘તારી’’ સાથે જ બોલી છું. સચ્ચાઈ જાણી ચોકી ને ઊઠતો છું. વિધવા છું. રંગીન વસ્ત્રોમાં સજ્જ મોડર્ન વિધવા.’

‘વિશાખા...’

‘હા, તારે સાંભળવી છે ને મારી વાત? હું સંભળાવીશ. જરૂર મારું હૈયું ખોલીશ. કહી વિશાખાએ થોડીવાર માટે આંખ બંધ કરી. અતીતમાં ઊંચકી કર્યું ને પછી શરૂઆત કરી. ‘હિમાલય, માબાપની છત્રછાયા તો મેં ટૂંકા ગાળામાં જ ગુમાવી દીધી હતી. લોકલાજે કાકા-કાકીએ મને આશરો તો આપ્યો પણ... નોકરાણી પણ કદાચ મારા કરતા વધુ સારી સ્થિતિમાં રહી શકે એમ. પ્રેમાળ પિતાને પ્રેમ ખાતર નહીં, પણ તેની મરણમૂડી પોતાને મળશે એ લાલચથી રાખતા પુત્રની માફક...સમજી ગયો ને? એ બંને તો મારું ભણતર અટકાવી દેવા માગતા હતાં, પણ ફરી લોકલાજ મદદે આવી.’

આ લોકલાજ પણ એક અજબ ચીજ છે નહીં? કોલેજની છેલ્લી પરીક્ષા પૂરી થઈ ને મારી જીવનપરીક્ષા શરૂ થઈ. રણની આંધીમાં અટવાયેલા ભૂખ્યા-તરસ્યા મુસાફરની જેમ હું અથડાવા લાગી. એ અપમાનની, અસહ્ય ત્રાસની કે વાવાઝોડાંને લીધે સૂરજ ઢંકાઈ જાય ને ઉઘાડ વિના એમ જ સાંજ ઢળી જાય એવી મારી સ્થિતિની વાત કરું છું. પણ જવા દો એ જૂની વાત. એમાં ઊંડા ઊંડા વિચારો મજા નથી. આ સમાજે મને ઊંડા પાણીમાં ઉતારી સતાવી છે ને એના અડપણું હજીએ અવિરત ચાલુ છે. હા, મારા લીલાં-પીળાં વસ્ત્રો જોઈને લોકો લાલ-પીળા થઈ જાય છે. જો કે હવે મને એની નથી પડી. હું છેલ્લાં બે વરસથી નિયમિતપણે અહીં આ જીવંત સાગરકાંઠે આવું છું ને હિંમતનું ભાથું બાંધીને જાઉં છું. ભૂતકાળની કડવી વાતો શા માટે યાદ કરવી? બીત ગઈ બાત ગઈ.’

‘વિશાખા, આપણે એક જ ગામના. વળી સાથે રમ્યા, સાથે જમ્યા...ને બચપણના મિત્રો પણ ખરા, એટલે ‘તમે’ સંબોધનો અંચળો ફગાવી દઉં છું. તું પણ ફગાવી દેજે. મિત્ર પાસે

હું પામી શકી. ફટકિયાં મોતી વચ્ચે એક સાચું મોતી. અતિ મારડૂડ કરતા મારા પતિ સુરેશને તે વારતી ત્યારે મારી સાથે તેને પણ મારી મળાવી લાગેલી. મારે મન તો રણમાં પાણીનું પરબ એટલે આ મા.

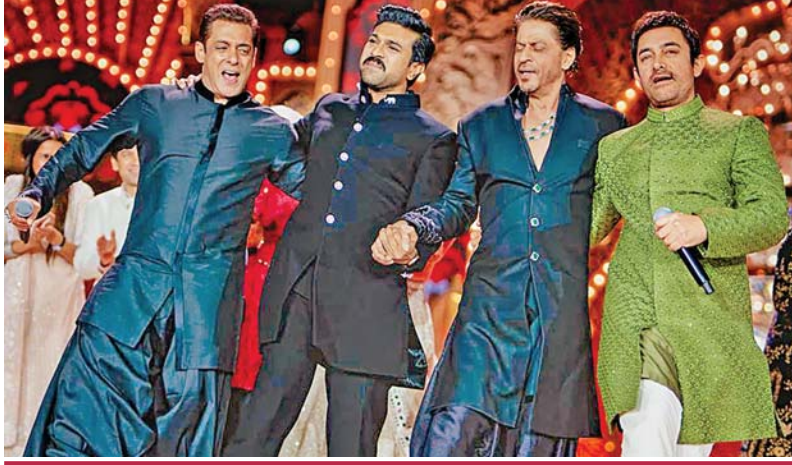
‘એક મિનિટ વિશાખા એક મિનિટ...એક વાત સમજાતી નથી. તું તો આટલી બધી ભણેલીગણેલી, સમજી, વિચારશીલ યુવતી... તો પછી તે આ બધું ચૂપચાપ શા માટે?!

‘હિમાલય, મને હવે જ કે તને આ પ્રશ્ન થશે, થવો જ જોઈએ. પરંતુ હિંમ... મારામાં રહેલી ચેતના ત્યાં સુધીમાં પ્રગટ નહોતી થઈ. હું ઊઠતી હતી, પણ જાગી નહોતી શકતી. ઉપરાણપરી આઘાતે મને જડ થી બનાવી દીધી હતી. ને બીજું એક કારણ... ત્યાં સુધીમાં હું આ ‘‘સાગર માટે પહોંચી નહોતી શકી. એ દિવસ... આ બધાથી ત્રાસી જઈને મેં સાગરમાં સમાઈ જવા દોટ મૂકી. ખારા દરિયામાં મોત મીઠું કરવું હતું. પણ એ ઊછળતા સાગર મારામાં રહેલી દિવ્યતાને ઢંકોળીને જગાડી. બંધિયાર વાતાવરણ છૂટતા જ વરસોથી દબાયેલી સ્વતંત્રતા પીંજરું તોડવા મથી રહી... ને મેં દૃઢ નિર્ણય કર્યો.’

‘પતિને છોડવાનો નિર્ણય...?’

‘ના હિમાલય, તને કદાચ નવાઈ લાગશે, ન પણ લાગે. પણ મેં સુરેશને સુધારવાનો, એને સૌંધે રતને લાવવાનો રસ્તો પસંદ કર્યો. સાગરને જોયા પછી લાગ્યું કે મેં અત્યાર સુધી કિનારે બેસીને માત્ર છબચબિયાં જ કર્યાં હતાં. સુરેશને સુધારવાના પ્રયત્નો નિષ્ફળ જતા હતા. શેઠની શિખામણ ગાંધા સુધી એવું ને હું નિરાશ થઈ જતી. પણ પછી મેં સાગરના તળિયે ડૂબી મારતા મરજીવાની પેઠે સુરેશના ઊંડાણમાં જવાનો પ્રયત્ન કર્યો. દરિયો જેમ સાક્ષીભાવે, કશી ફરિયાદ વિના જેન ઊછળે છે તેમ હું મારા પ્રયત્નોને એક ખેલ કે પ્રયોગ સમજીને નિષ્કાંપૂર્વક વધારતી ગઈ. હું નિષ્ફળ જતી તોય સફળ થવાનું સપનું સેવતી. ઘણીવાર મને થતું કે મારા અમુક પગલાંનો સારો પડ્યો પડશે, પણ બદલામાં જ્યારે મને માર પડતો ત્યારે પહેલાંની માફક રડવાને બદલે કે સામું બોલવાને બદલે હું પ્રગાઢ મૌન ધારણ કરતી, સુરેશ સામે સહજપણે જોઈ રહેતી. હું નિષ્ફળ જતી, તોય હસી પડતી... ને પ્રહાર માટે ઊંચો થયેલો સુરેશનો હાથ ક્યારેક એકાએક ધંબી જતો. એની કૂરતાએ એની માનવતાને ડુબાડી દીધી હતી જે ફરી તરીને ઉપર આવશે જ એવું લાગી રહ્યું. (જુઓ પાનું ૬) ►►

વિશેષ ડી. જે. નંદન

બોલીવૂડ સેલિબ્રિટીઝ કેવી રીતે જીવે છે સેવન સ્ટાર લાઈફસ્ટાઈલ

કોઈ ફિલ્મનો પ્રમોશનલ મંચ હોય, કોઈ પાર્ટી હોય, કોઈ પ્રેસ કોન્ફરન્સ હોય કે પછી કોઈ મહત્ત્વની ઈવેન્ટ, બોલીવૂડના સ્ટાર હંમેશાં બિલકુલ નવા અને આકર્ષક રીતે પોતાને પેશ કરે છે. ભાગ્યે જ કોઈ જાણીતા બોલીવૂડ સ્ટારે કદી પહેરેલા ડ્રેસનું પુનરાવર્તન કર્યું હશે. તેઓ હંમેશાં નવા ડ્રેસમાં નજરે પડે છે અને બધા એક્સેસરીઝ પણ નવા રૂપાળા હોય છે. આ બધા ડ્રેસ લેટેસ્ટ ફેશનના હોય છે. એ કહેવાની અજરૂર નથી કે તેમના પ્રશંસકોની મોટી જમાત આ ચકાચકાં અંદાજ પર આકરીને થઈ જાય છે. જો કે તમને એ વાત નહીં બખર હોય તે આ બધા ચમકવાળા ડ્રેસ પોતાની નહીં પરંતુ ભાડાથી લીધેલા હોય છે. તાજેતરમાં આયુષ્માન ખુરાનાએ એક ઈન્ટરવ્યુમાં કહ્યું હતું કે બોલીવૂડ સેલેબ્સ કાયમ ટૂંકી વેર પરિધાન કરે છે. આ ડ્રેસ તેમના પોતાના નથી પરંતુ ભાડે લીધેલા હોય છે. જોકે ભાડે લઈને ડ્રેસ ખરીદવાનો બોલીવૂડનો સિલસીલો ૭૦ વર્ષ જૂનો છે.

મોટા કલાકારો ફિલ્મોમાં અલગ સેટમાં નવા ભાડાનાં કપડાં પહેરે છે એટલું જ નહીં, પરંતુ બીજા સમારોહમાં પણ તેમના ખાસ ડિઝાઇનરોના કપડા ભાડેથી લઈને પહેરે છે. જોકે વાત ફક્ત કપડાં સુધી સીમિત રહી નથી. સત્ય તો એ છે કે બોલીવૂડની સેલિબ્રિટીઓ દાગીના, પર્સ, બુટથી લઈને ચશ્માં પણ ભાડાનાં પહેરે છે. સામાન્ય માનવીની નજરમાં તારકો જે ‘સેવન સ્ટાર’ લાઈફસ્ટાઈલ જીવતા દેખાય છે તે હકીકત નહીં, પરંતુ વચ્ચુંઅલ રિયાલિટી હોય છે આ તારકો કપડાં અને દાગીનાં બરાબર માપસર ભલે પહેરતા હોય, પરંતુ ૧૦૦માંથી ૯૯ મોકામાં આ ભાડાના હોય છે. આમાં પણ કોઈ બેમત થયે છે બોલીવૂડ સિતારા સામાન્ય માનવી કરતાં વધુ ડ્રેસ અને એક્સેસરીઝ પહેરે છે, પરંતુ જાહેરમાં તેઓ ભાડાની વસ્તુઓ વધારે પહેરે છે.

બોલીવૂડની જાણીતી હીરોઈન કે હીરો દિવસમાં ત્રણ વાર ઘરથી બહાર નીકળે છે ત્યારે તેમનો ડ્રેસઅપ નવો અને પહેલાથી અલગ હોય છે. આને માટે તેમની એક ટીમ છે જે તેમનો શણગાર અને સજાવટ કરે છે. આ બધો ખર્ચ તેઓને ઉપાડવો પડે છે. આથી

ટીમનો ખર્ચ ઉપાડવાની સાથે નવા કપડાનો ખર્ચ કરવાનું તેમને પણ પરવડતું નથી. તારકો દિવસમાં ઓછામાં ઓછી બે વાર આખો ગેટઅપ ચેન્જ કરે છે. આજ કારણથી અનેક વર્ષોથી કલાકારો કપડાં, દાગીનાં અને એક્સેસરીઝ ભાડાની લે છે. બુટ અને ચશ્માંની ખરીદી સેલિબ્રિટીઝ માટે મુશ્કેલ નથી. જોકે દર પખવાડિયામાં બુટ અને ચશ્માં નવી ડિઝાઇન અને સ્ટાઈલના પહેરાવવા હોય તો એ ભાડે જ લેવા પડે. આ જ કારણથી બોલીવૂડ સેલિબ્રિટી પ્રોફેશનલ કે પર્સનલ કાર્યક્રમમાં હોય કે ટાઉન શહેરના પ્રવાસે હોય ત્યારે સોર્સિંગનું એક આખું તંત્ર સાથે ચાલે છે. જેની મદદથી તેઓ વારંવાર નવા અને સ્ટાઈલિસ્ટ કપડાં પહેરે છે અને એક્સેસરીઝ કેરી કરે છે. એ પણ રસપ્રદ વાત છે કે જૈશ્વર્થા રાયથી માંડીને શાહિદ કપૂર અને મીરા રાજપૂત સુધીના પોતાના લગ્નમાં જે આભૂષણો પહેરે છે એ પણ ભાડાનાં હોય છે. થોડા દિવસ પહેલાં જાણીતા ઉદ્યોગપતિ મુકેશ અંબાણીના ઘરમાં તેમના પુત્રના મેરેજ વખતે જે મોટા ઈવેન્ટ થયા એમાં દેશવિદેશના હજારો મહાનુભાવો હાજર રહ્યા હતા. અંબાણી કુટુંબની મેરેજ સેરીમનીમાં હાજરી આપનારા બધા બોલીવૂડ સિતારા એકથી એકને ટપે એવા ટ્રેન્ડી પોશાકો સાથે મોંઘી એક્સેસરીઝ કેરી કર્યાં એ ભાડાનાં છે.

જોકે બોલીવૂડના બહારના લોકોને આ વાત ગળે તરશે નહીં, તેમનો સવાલ એ છે કે મોટા ભાગના અવસરો પર ભાડાની વસ્તુઓ કેવી રીતે પહેરાય. અંબાણીના ખર્ચ કરવાનું તેમને પણ પરવડતું નથી. તારકો દિવસમાં ઓછામાં ઓછી બે વાર આખો ગેટઅપ ચેન્જ કરે છે. આજ કારણથી અનેક વર્ષોથી કલાકારો કપડાં, દાગીનાં અને એક્સેસરીઝ ભાડાની લે છે. બુટ અને ચશ્માંની ખરીદી સેલિબ્રિટીઝ માટે મુશ્કેલ નથી. જોકે દર પખવાડિયામાં બુટ અને ચશ્માં નવી ડિઝાઇન અને સ્ટાઈલના પહેરાવવા હોય તો એ ભાડે જ લેવા પડે. આ જ કારણથી બોલીવૂડ સેલિબ્રિટી પ્રોફેશનલ કે પર્સનલ કાર્યક્રમમાં હોય કે ટાઉન શહેરના પ્રવાસે હોય ત્યારે સોર્સિંગનું એક આખું તંત્ર સાથે ચાલે છે. જેની મદદથી તેઓ વારંવાર નવા અને સ્ટાઈલિસ્ટ કપડાં પહેરે છે અને એક્સેસરીઝ કેરી કરે છે. એ પણ રસપ્રદ વાત છે કે જૈશ્વર્થા રાયથી માંડીને શાહિદ કપૂર અને મીરા રાજપૂત સુધીના પોતાના લગ્નમાં જે આભૂષણો પહેરે છે એ પણ ભાડાનાં હોય છે. થોડા દિવસ પહેલાં જાણીતા ઉદ્યોગપતિ મુકેશ અંબાણીના ઘરમાં તેમના પુત્રના મેરેજ વખતે જે મોટા ઈવેન્ટ થયા એમાં દેશવિદેશના હજારો મહાનુભાવો હાજર રહ્યા હતા. અંબાણી કુટુંબની મેરેજ સેરીમનીમાં હાજરી આપનારા બધા બોલીવૂડ સિતારા એકથી એકને ટપે એવા ટ્રેન્ડી પોશાકો સાથે મોંઘી એક્સેસરીઝ કેરી કર્યાં એ ભાડાનાં છે.

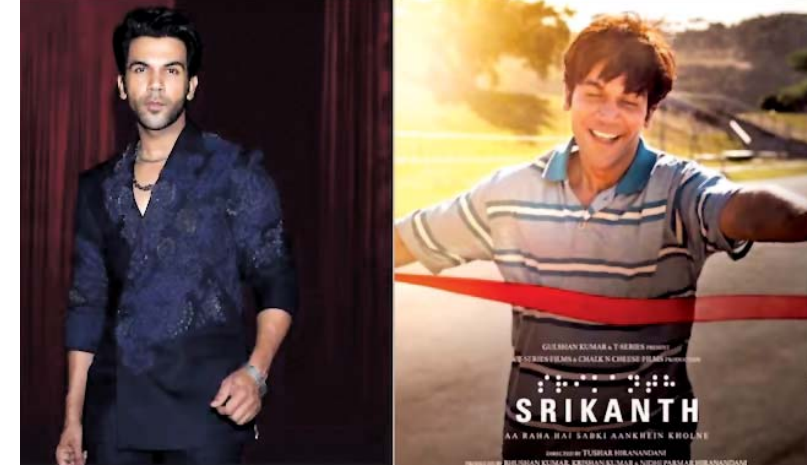
ફોકસ દિવ્યજ્યોતિ નંદન

બોલિવૂડના ફેમસ એક્ટર રાજકુમાર રાવ આ દિવસોમાં ટ્રોલ આર્મીના નિશાન પર છે. તેનું કારણ છે તેનો દેખાવ. કોઈપણ રીતે દરેક ફિલ્મમાં તેના દેખાવ અને સમર્પણની પ્રશંસા કરવામાં આવે છે, પરંતુ આ વખતે તેની આગામી ફિલ્મ ‘શ્રીકાંત’ માટે. દેખાવની વાત કરીએ તો તે અન્ય કારણોસર ટ્રેન્ડમાં છે. એવી અફવા છે કે તેને આ લુક માટે પ્લાસ્ટિક સર્જરી કરાવી છે અને તે શરૂઆતમાં મૌન હતો તેથી તેને સત્ય તરીકે સ્વીકારવામાં આવ્યું. પરંતુ જ્યારે તેને આ વાત પર ટ્રોલ થવા લાગી તો રાવે આગળ આવીને કહ્યું કે તેને કોઈ પ્લાસ્ટિક સર્જરી નથી કરાવી.

હા, આ ફિલ્મમાં તેનો ચહેરો વધુ પરિપક્વ છે અને તેની દાઢી થોડી લાંબી છે અને તેના ચહેરાની ખરબચડી સ્કિન દેખાતી નથી, તો તેનું કારણ પ્લાસ્ટિક સર્જરી નહીં પણ સ્કિન ક્રિલર છે. રાજકુમાર રાવના કહેવા પ્રમાણે ‘આજે નહીં, આઠ વર્ષ પહેલાં મેં મારી દાઢી પર ફિલર્સ કરાવ્યા હતા, કારણ કે હું આત્મવિશ્વાસુ દેખાવા માગતો હતો, બસ. વાસ્તવમાં સ્કિન ક્રિલર એ જેલ જેવો પદાર્થ છે, જે ત્વચાની નીચે ઇન્જેક્ટ કરવામાં આવે છે, જે ત્વચામાં હાઇડ્ર્યુરોનિક એસિડનું પ્રમાણ વધારે છે. આના કારણે ત્વચામાં ખૂબ ભેજ લાગે છે અને ચહેરાની કચચલીઓ અને ખરબચડી સ્કિન ગાયબ થઈ જાય છે. આ ત્વચાને કુદરતી રીતે સોફ્ટ લુક આપે છે.

સ્કિન ક્રિલરનો ઉપયોગ નવો નથી. દાયકાઓથી માત્ર બોલિવૂડ અને હોલીવૂડના અભિનેતાઓ અને અભિનેત્રીઓ જ તેનો ઉપયોગ કરી રહ્યાં નથી પરંતુ સામાન્ય લોકો પણ તેનો ઉપયોગ વધુ સારો દેખાવ મેળવવા માટે કરે છે. તેનાથી ત્વચામાં ખાસ કરીને ચહેરા પરના વ્યૂલ્ટવાના ચિહ્નો ગાયબ થઈ જાય છે. આછી કચચલીઓ અદૃશ્ય થઈ જાય છે અને મોટી કચચલીઓ નાની કચચલીઓમાં સંકોચાય છે. જો કે આ સ્થિતિ કાયમી રહેતી નથી. તેની જાળવણી માટે સમયાંતરે પ્રયત્નો કરવા પડે છે. રાજકુમાર રાવના કહેવા પ્રમાણે તેને આજથી નહીં, ઘણા વર્ષો પહેલા સ્કિન

કલાકારોને આકર્ષક લુક આપે છે સ્કિન ક્રિલર!

ક્રિલરનો ઉપયોગ કર્યો હતો, તેને આ વાત એક ઈન્ટરવ્યુમાં કહી હતી, જેના પછી લોકોએ હોબાળો મચાવ્યો હતો. આના પર કેમેરા પર આવતા રાજકુમાર રાવે કહ્યું કે તે નામ નહીં લે, પરંતુ તે એકલો નથી કે તેને ફરીથી તેની દાઢીમાં સ્કિન ક્રિલર કરાવ્યું. અહીં લગભગ દરેક જણ પોતાના ચહેરાને વધુ સારો દેખાવ આપવા માટે બધું જ કરે છે, પરંતુ સામાન્ય રીતે લોકોને આ વાતનો ખ્યાલ નથી હોતો, કારણ કે લોકો માની લે છે કે હીરો અને હિરોઈન સતત વધુ સારા દેખાવા માટે કરવામાં આવે છે. રાજકુમાર રાવના મતે અભિનય એક એવું માધ્યમ છે જે સતત વધુ સારા દેખાવની માગ કરે છે અને આ માગ અનુસાર, માત્ર બોલિવૂડ જ નહીં પરંતુ હોલીવૂડના કલાકારો પણ નિયમિતપણે યુવાન દેખાવા માટે મજબૂર બને છે અને આ માટે વિવિધ પ્રયાસો કરવા પડ

હેડ, રેફ્રી, ક્લાસેન અસલ હૈદરાબાદી સ્ટાઈલમાં રમ્યા, પણ માંડ ૨૦૧ રન બન્યા

હૈદરાબાદ: સનરાઇઝર્સ હૈદરાબાદે ગુરુવારે અહીં પોઇન્ટ્સ-ટેબલની નંબર-વન ટીમ રાજસ્થાન રોયલ્સ સામે ટોસ જીતીને બેટિંગ લીધા બાદ શરૂઆતના ઘબડકા પછી સન્માનજનક સ્થિતિ મેળવી હતી. આ સીઝનમાં ઘણા વિક્રમો કરનાર પેટ કમિન્સની ટીમે ૨૦ ઓવરમાં ત્રણ વિકેટે ૨૦૧ રન બનાવ્યા હતા.

આવી રહી હોવાથી તોલિંગ ટીમ-સ્કોર પર હવે લગામ આવી ગઈ છે. હૈદરાબાદના ૨૦૧ રનમાં ટ્રેવિસ હેડ (૫૮ રન, ૪૪ બોલ, ત્રણ સિક્સર, છ ફોર), નીતિશ કુમાર રેડ્ડી (૭૬ અણનમ, ૪૨ બોલ, આઠ સિક્સર, ત્રણ ફોર) અને હિન્દિય ક્લાસેન (૪૨ અણનમ, ૧૯ બોલ, ત્રણ સિક્સર, ત્રણ ફોર)ના મુખ્ય યોગદાનો હતા. અભિષેક શર્મા ફક્ત ૧૨ રન બનાવીને આવેશ પાનને વિકેટ આપી બેઠો હતો. આવેશે કુલ બે અને સંદીપ શર્માએ એક વિકેટ લીધી હતી. હૈદરાબાદની ટીમે આ સીઝનમાં પાંચમી વાર ૨૦૦-પ્લસ રન બનાવ્યા છે.

ટી-૨૦ સિરીઝમાં ભારતીય મહિલાઓની ૩-૦થી વિજયી સરસાઈ

સીલ્હટ (બાંગ્લાદેશ): હરમનપ્રીત કૌરના સુકાનમાં ભારતીય મહિલા ક્રિકેટ ટીમે ગુરુવારે અહીં યજમાન બાંગ્લાદેશને સતત ત્રીજી ટી-૨૦માં સાત વિકેટે હરાવીને પાંચ મેચવાળી શ્રેણીમાં ૩-૦થી વિજયી સરસાઈ મેળવી લીધી હતી. શેફાલી વર્મા (૫૧ રન, ૩૮ બોલ, આઠ ફોર) પ્લેયર ઓફ ધ મેચનો અવોર્ડ જીતી હતી.

બોલ, એક સિક્સર, પાંચ ફોર) વચ્ચે ૯૧ રનની ઓપનિંગ પાર્ટનરશિપ થઈ હતી. ૧૦૦ રનમાં બંને ઓપનર આઉટ થઈ ગઈ હતી, પરંતુ જીત માટે પછીથી જોઈતા રન દયાલન હેમલતા (નવ રન), હરમનપ્રીત (છ અણનમ) અને વિકેટકીપર રિચા ઘોષે (આઠ અણનમ) બનાવી લીધા હતા. એ પહેલાં, હરમનપ્રીતે ફીલ્ડિંગ બાંગ્લાદેશ સતત છઠ્ઠી ટી-૨૦ હાર્યું છે. આ વર્ષના પાછળના મહિનાઓમાં મહિલાઓની ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ બાંગ્લાદેશમાં જ રમાવાનો છે એટલે ભારતીય ટીમને આ શ્રેણીમાં સારી પ્રેક્ટિસ થઈ છે.

ભારતને પાકિસ્તાન ક્રિકેટ બોર્ડે બતાવી લાલચ, 'તમારા ક્રિકેટરો માટે લાહોરમાં લાલ જાજમ પાથરીશું'

કરાચી: ગયા વર્ષે ભારતમાં વન-ડેનો વર્લ્ડ કપ રમાયો એના થોડા જ દિવસ પૂર્વે પાકિસ્તાન વન-ડે એશિયા કપનું મુખ્ય યજમાન હતું, પરંતુ ભારતે પોતાની ટીમને પાકિસ્તાન ન મોકલવાનો અફર નિર્ણય લીધો એને પગલે પાકિસ્તાન ક્રિકેટ બોર્ડના આયોજનનો કચરો થઈ ગયો હતો. કારણ એ છે કે સ્પર્ધાના મુખ્ય દેશ ભારતની મેંચો (હાઇબ્રિડ મોડલ અનુસાર) શ્રીલંકામાં રાખવામાં આવી અને પાકિસ્તાનમાં આંગળીને વેઢે ગણાય એટલી જ મેંચો રમાઈ. પાકિસ્તાને ભારત સામેની મેંચ શ્રીલંકામાં રમવી પડી હતી. ભારતે કોલંબોની ફાઇનલમાં શ્રીલંકાને ૨૬૩ બોલ બાકી રાખીને ૧૦ વિકેટે હરાવીને ટ્રોફી જીતી લીધી હતી.

હવે આઇસીસીના શેડ્યુલ મુજબ ૨૦૨૫માં પાકિસ્તાનમાં વન-ડેની ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી યોજાવાની છે, પરંતુ પાકિસ્તાને ૩૨ છે કે એ માટે પણ ભારત પોતાની ટીમને પાકિસ્તાન નહીં મોકલે. ૨૦૦૮માં મુંબઈમાં પાકિસ્તાન-પ્રેરિત આંતકવાદીઓનો ટેરર-એટેક થયા બાદ (૧૬ વર્ષથી ભારતે કચારેય પોતાની ટીમને પાકિસ્તાન નથી મોકલી અને હજી ઘણા વર્ષો મોકલશે પણ નહીં. બીસીસીઆઇએ ક્રિકેટરને પાકિસ્તાન મોકલવા ભારત સરકારની પરવાનગી લેવી પડે અને સરહદ પરથી પાકિસ્તાને હજી પણ આંતકવાદી પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખી હોવાથી ભારત સરકાર પોતાના ક્રિકેટરને પાકિસ્તાન મોકલવા રાજ થશે જ નહીં.

હાર્દિક જો ફિટ હોય તો તેનો વિકલ્પ હોય જ નહીં: આગરકર

ચીફ સિલેક્ટરે કેએલ રાહુલ તેમ જ રિન્કુ ગિલની બાદબાકી વિશે પણ સ્પષ્ટતા કરી

ગઈ કાલે પત્રકાર પરિષદમાં રોહિત અને આગરકર (પીટીઆઈ)

મુંબઈ: ચીફ સિલેક્ટર અજિત આગરકરે ગુરુવારે વાનગે સ્ટેડિયમમાં પત્રકારો સાથેની વાતચીતમાં ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ માટેના ખેલાડીઓના સિલેક્શન અને નોન-સિલેક્શન વિશે ખુલાસા કરી દીધા હતા.

ભૂતપૂર્વ ભારતીય ફાસ્ટ બોલર આગરકરે ખાસ કરીને ઓલરાઉન્ડર અને વર્લ્ડ કપ માટે વાઇસ-કેપ્ટનપદે નિયુક્ત હાર્દિક પંડ્યાના સિલેક્શનનો બચાવ કર્યો હતો. આગરકરે કહ્યું, 'હાર્દિક જો રમવા માટે પૂર્ણપણે ફિટ હોય તો તેને છોડીને બીજો કોઈ વિકલ્પ છે જ નહીં. બીજું, તેના સમાવેશથી ટીમ ઘણી સંતુલિત થઈ ગઈ છે.'

હાર્દિક ભારત વતી છેલ્લે ઓક્ટોબર, ૨૦૨૩માં વન-ડેના વર્લ્ડ કપમાં બાંગ્લાદેશ સામેની મેંચમાં રમ્યો હતો. તેને પગની ઘૂંટીમાં ઈજા થઈ હતી અને આઇપીએલની શરૂઆત પહેલાં તે ફરી મેદાન પર આવી ગયો હતો.

આગરકરે હાર્દિકના સંબંધમાં વધુ પૂછતાં કહ્યું, 'અમે હાર્દિકની વાઇસ-કેપ્ટનશીપ મુદ્દે ખાસ કંઈ ચર્ચા કરી જ નહોતી. તે મુંબઈ ઇન્વિઝન્સ વતી બધી મેંચ રમ્યો છે અને વર્લ્ડ કપને હજી મહિનાનો સમય છે. તે ફિટ હોય તો

તેના જેવો બીજો કોઈ વિકલ્પ હોય જ નહીં. અમને ખાતરી છે કે તે બોલિંગની બાબતમાં પણ સુધારો કરશે. ખાસ કરીને તે કેપ્ટન રોહિતને ટીમ બેલેન્સ બનાવવામાં ખૂબ મદદગાર બની રહેશે.'

કેએલ રાહુલને વર્લ્ડ કપ ટીમમાં સ્થાન ન મળ્યું એ વિશે તેમ જ રિન્કુ સિંઘ તથા શુભમન ગિલને ૧૫ ખેલાડીઓની મુખ્ય ટીમને બદલે રિઝર્વ ખેલાડીઓની ટીમમાં સામેલ કરાયો એ સંબંધમાં પૂછવામાં આવેલા સવાલના જવાબમાં આગરકરે કહ્યું, 'રાહુલ ખૂબ જ સારો ખેલાડી છે. જોકે અમે મિડલ-ઓર્ડરના સ્પેશિયલ બેટરની તલાશમાં હતા, જ્યારે રાહુલ ટોપ-ઓર્ડરનો બેટર છે. ટેલન્ટેડ બેટર રિન્કુ સિંઘને ૧૫ ખેલાડીઓની ટીમની બહાર રાખવાનો નિર્ણય લેવાનું અમારા માટે ખૂબ મુશ્કેલ થઈ ગયું હતું. શુભમન ગિલની બાબતમાં પણ એવું જ બન્યું હતું. વધુ બે સ્પિનર સમાવીને અમે રોહિતને વધુ વિકલ્પો આપ્યા છે. અમારે વધારાનો બોલર લેવો હતો એટલે રિન્કુ અને ગિલને ૧૫ની ટીમમાં ન સમાવ્યા. છેવટે અમારે માત્ર ૧૫ને જ સિલેક્ટ કરવાના હતા.'

અમે વર્લ્ડ કપ માટે ૮૦ ટકા ટીમ આઇપીએલ પહેલાં જ નક્કી કરી લીધી હતી: રોહિત શર્મા

હિટમેને કહ્યું, 'અમને ચાર સ્પિનર જોઈતા હતા જે અમને મળ્યા'

મુંબઈ: ટી-૨૦ના આગામી વર્લ્ડ કપ માટે કેવા પ્રકારના ખેલાડીઓ પસંદ કરવા એ બાબતમાં સિલેક્ટર્સ તેમ જ કેપ્ટન રોહિત શર્મા સહિત ટીમ-મેનેજમેન્ટ (કોચ ટ્રવિસ અને બીજા સિનિયર પ્લેયર્સ)એ ઘણા સમયથી ઘણુંબહુ નક્કી કરી લીધું હતું અને એના અનુસંધાનમાં રોહિતે ગુરુવારે વાનગેમાં પત્રકારો સાથેની વાતચીતમાં કહ્યું, 'અમને ચાર સ્પિનર જોઈતા હતા અને એ અમને મળ્યા છે. ૧૫ ખેલાડીઓની ટીમ નક્કી કરવામાં વર્તમાન આઇપીએલમાંના પર્ફોર્મન્સની ભૂમિકા નહીંવત છે. અમે ૮૦ ટકા ટીમ આઇપીએલની શરૂઆત પહેલાં જ નક્કી કરી લીધી હતી. બાકીના થોડા નામ અમે આઇપીએલમાંના પર્ફોર્મન્સ પરથી ફાઇનલ કર્યા.'

વિશ્વકપની મેંચો અમેરિકા તથા વેસ્ટ ઇન્ડિઝના મેદાનો પર રમાશે. પ્રથમ મેંચ બીજી જૂને અમેરિકા-કેનેડા વચ્ચે રમાશે. ભારતની પહેલી મેંચ પાંચમી જૂને આયરલેન્ડ સામે રમાશે. ભારત-પાકિસ્તાનનો મુકાબલો નવમી જૂને (ભારતીય સમય મુજબ રાત્રે ૮.૦૦ વાગ્યાથી) થશે. આ બંને મેંચ ન્યૂ યૉર્કમાં રમાવાની છે.

ભારતે વર્લ્ડ કપ માટે જે ચાર

ભારતની વર્લ્ડ કપ ટીમના ચાર સ્પિનર (ડાબેથી) રવીન્દ્ર જાડેજા, અક્ષર પટેલ, કુલદીપ યાદવ અને યુઝવેન્દ્ર ચહલ.

સ્પિનર સિલેક્ટ કર્યા છે એમાં રવીન્દ્ર જાડેજા, અક્ષર પટેલ, કુલદીપ યાદવ અને યુઝવેન્દ્ર ચહલનો સમાવેશ છે. આ ચારમાં જાડેજા અને અક્ષર લેફ્ટ-હાન્ડ સ્પિનર અને ઓલરાઉન્ડર છે. રોહિતે જનલિસ્ટોને કહ્યું, 'ચાર સ્પિનર પસંદ કરવા પાછળના કારણમાં હું હમણાં પડવા નથી માગતો, પણ એટલું જરૂર કહીશ કે વર્લ્ડ કપ રમાવાનો છે ત્યાં અમે ઘણું રમ્યા છીએ. ત્યાં સ્થાનિક સમય મુજબ મેંચ સવારે ૧૦.૦૦ વાગ્યે શરૂ થશે અને એ બાબતમાં થોડું ટેકનિકલ કારણ છે. ચારમાંથી બે સ્પિનર ઓલરાઉન્ડર અને બીજા બે આક્રમક વિકલ્પ તરીકે અજમાવી શકાશે. આનાથી ટીમમાં

ઘણી સમતુલા આવી જશે. કઈ ટીમ સામે ચારમાંથી કયા સ્પિનરને રમાડવા એના સારા વિકલ્પો અમારી પાસે રહેશે.'

પેસ ઓલરાઉન્ડર શિવમ દુબેના સિલેક્શન વિશે રોહિતે કહ્યું, 'અમે તેને આઇપીએલમાંના પર્ફોર્મન્સને આધારે પસંદ કર્યો છે અને તે ભારત વતી થોડી મેંચો પણ રમી ચૂક્યો છે.

રોહિતે કહ્યું, 'અમે આઇપીએલની પહેલાં જ ૭૦થી ૮૦ ટકા ખેલાડીઓ નક્કી કરી લીધા એનું કારણ એ હતું કે આઇપીએલના પર્ફોર્મન્સ રોજ બદલાતા રહેતા હોય છે. કોઈ પણ ખેલાડી મેદાન પર આવીને સેન્યુરી ફટકારી જાય અથવા પાંચ વિકેટ લઈ જાય.'

ગાયકવાડને કેમ ન લીધો? ક્લોપ ગિલને કેમ સિલેક્ટ કર્યો?: શ્રીકાંત

ચેન્નઈ: જૂનના ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ માટેની ટીમમાં ઇન્ફોર્મ-બેટર ઋતુરાજ ગાયકવાડને ન લેવા બદલ અને શુભમન ગિલ ફોર્મમાં ન હોવા છતાં રિઝર્વ ખેલાડીઓના લિસ્ટમાં સમાવવા બદલ ભૂતપૂર્વ ભારતીય ઓપનર કિન્નપ્પામાયારી શ્રીકાંતે સિલેક્ટર્સની અને ક્રિકેટ બોર્ડની ટીકા કરી છે.

બુધવારે પંજાબ સામેની મેંચમાં ગાયકવાડે વધુ એક હાફ સેન્યુરી (૬૨ રન) ફટકારી અને એ સાથે તે આઇપીએલની વર્તમાન સીઝનના ટોચના બેટર્સમાં વિરાટ કોહલીના સ્થાને મોખરે થઈ ગયો હતો અને ઓરિન્જ કેપ તેના માથે આવી ગઈ હતી. બુધવારની મેંચને અંતે કોહલીના ૫૦૦ રન સામે ગાયકવાડે ૫૦૯ રન સાથે નંબર-વનનું સ્થાન પોતાના નામે કરી લીધું હતું. ગાયકવાડનો ૧૦ મેંચમાં પર્ફોર્મન્સ આ મુજબ રહ્યો છે: ૧૫, ૪૬, ૧, ૨૬, ૬૭*, ૬૯, ૧૭, ૧૦૮*, ૯૮ અને ૬૨.

ગાયકવાડનો સ્ટ્રાઇક-રેટ (૬૨ ૧૦૦ બોલ દીઠ બનાવેલા રન) ૧૪૬.૬૮ છે. આઇપીએલમાં રમી રહેલા ભારતીય ઓપનર્સમાં તેના ૫૦૯ રન શુભમન ગિલ (૩૨૦) અને રોહિત શર્મા (૩૧૫) અને યશસ્વી જયસ્વાલ (૨૪૯) કરતાં ઘણા વધુ છે.

એમ છતાં ચેન્નઈની ટીમના સુકાની ગાયકવાડને વર્લ્ડ કપની ટીમમાં તેમ જ ચાર પ્લેયરના રિઝર્વ લિસ્ટમાં સ્થાન નથી મળ્યું. શુભમન ગિલે ૩૨૦ રન બનાવ્યા છે અને ગાયકવાડ કરતાં ઘણા ઓછા હોવા છતાં તેને રિઝર્વ લિસ્ટમાં સામેલ કરાયો છે.

શ્રીકાંતે પોતાની યૂટ્યુબ ચેનલ પર કહ્યું છે, 'શુભમન ગિલ જરાય ફોર્મમાં નથી એમ છતાં તેને વર્લ્ડ કપના રિઝર્વ પ્લેયરના લિસ્ટમાં સ્થાન અપાયું છે. ગાયકવાડ વર્લ્ડ કપની ટીમમાં હોવો જ જોઈતો હતો. તેણે છેલ્લા ૧૭ ઇન્ટરનેશનલ ઇન્વિઝન્સમાં ૫૦૦થી વધુ રન બનાવ્યા જેમાં ઓસ્ટ્રેલિયા સામેની એક સેન્યુરી પણ સામેલ છે. શુભમન ગિલ તો સિલેક્ટર્સનો મનગમતો ખેલાડી છે. તે નિષ્ફળ જાય તો પણ તેને સિલેક્ટ કરવામાં આવે છે પછી ભલે ટેસ્ટ હોય કે વન-ડે કે ટી-૨૦. સિલેક્શનની બાબતમાં તરફેણવાદ ચાલી રહ્યો છે. ટીમ સિલેક્શન એટલે જ તરફેણવાદ.'

૨૦૨૩ના વન-ડે વર્લ્ડ કપમાં કેએલ રાહુલ સિલેક્ટર્સ માટે વિકેટકીપર તરીકે સૌથી પહેલી પસંદગી જેવો હતો, પરંતુ આગામી વિશ્વકપ માટેની ટીમમાં તે પણ નથી. આઇપીએલની વર્તમાન સીઝનમાં તેના નામે કુલ ૪૦૬ રન છે. તેણે ૧૧ કેચ પકડવા ઉપરાંત બે સફળ સ્ટમ્પ-આઉટ પણ કર્યા છે.

ક્રમ	ટીમ	મેંચ	જીત	હાર	પોઇન્ટ	રનરેટ
૧	રાજસ્થાન	૯	૮	૧	૧૬	૦.૬૯૪
૨	કોલકાતા	૯	૬	૩	૧૨	૧.૦૯૬
૩	લખનૌ	૧૦	૬	૪	૧૨	૦.૦૯૪
૪	ચેન્નઈ	૧૦	૫	૫	૧૦	૦.૬૨૭
૫	હૈદરાબાદ	૯	૫	૪	૧૦	૦.૦૭૫
૬	દિલ્હી	૧૧	૫	૬	૧૦	-૦.૪૪૨
૭	પંજાબ	૧૦	૪	૬	૮	-૦.૦૬૨
૮	ગુજરાત	૧૦	૪	૬	૮	-૧.૧૧૩
૯	મુંબઈ	૧૦	૩	૭	૬	-૦.૨૭૨
૧૦	બેન્ગલૂરુ	૧૦	૩	૭	૬	-૦.૪૧૫

નોંધ: (૧) તમામ આંકડા ગુરુવારની હૈદરાબાદ-રાજસ્થાન મેંચ પહેલાંના છે. (૨) દરેક ટીમે કુલ ૧૪ લીગ મેંચ રમવાની છે.

ઓસ્ટ્રેલિયાની વર્લ્ડ કપ ટીમમાં સ્ટીવ સ્મિથ, ફેઝર-મેકગર્ક કેમ નથી?

મેલબર્ન: ઓસ્ટ્રેલિયાએ ૨૦૨૪ના ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ માટે જે ટીમ જાહેર કરી છે એમાં કેટલાક આશ્ચર્યો છે. ખાસ કરીને પીઠ ખેલાડી સ્ટીવ સ્મિથ અને આઇપીએલમાં દિલ્હી કેપિટલ્સની ટીમ વતી ચમકી રહેલા ઓપનિંગ બેટર જેક ફેઝર-મેકગર્કની બાદબાકી પર ખૂબ ચર્ચાઓ થઈ રહી છે.

ટી-૨૦ વિશ્વકપ બીજી જૂનથી અમેરિકા અને વેસ્ટ ઇન્ડિઝમાં રમાશે.

૩૪ વર્ષનો સ્ટીવ સ્મિથ એક દાયકા પછી પહેલી વાર ઓસ્ટ્રેલિયા વતી વર્લ્ડ કપમાં રમતો નહીં જોવા મળે. તે ૨૦૧૦, ૨૦૧૬, ૨૦૨૧ અને ૨૦૨૨ના વર્લ્ડ કપમાં રમ્યો હતો.

જ્યોર્જ બેઇલીના અધ્યક્ષસ્થાનમાં ઓસ્ટ્રેલિયાના સિલેક્ટર્સે ટી-૨૦ વિશ્વકપ માટે ટીમ એવી બનાવી છે જેમાં ટોપ-ઓર્ડરમાં ટ્રેવિસ હેડ, મિયલ માર્શ (કેપ્ટન) અને ડેવિડ વોર્નર તેમ જ મિડલ-ઓર્ડરમાં ટિમ ડેલિવની હાજરી હોવાથી ટીમને બીજા કોઈ સ્પેશિયાલિસ્ટ બેટરની જરૂર નહોતી એટલે સ્મિથને પસંદ નથી કરવામાં આવ્યો. સ્મિથ પર ખૂબ ચર્ચા થઈ હતી. બીજું, સ્મિથની છેલ્લી ૨૦ ટી-૨૦ ઇન્ટરનેશનલમાં ફક્ત એક હાફ સેન્યુરી છે. ત્રીજું, ટીમને યોથા ફાસ્ટ બોલરની જરૂર હતી એટલે સ્મિથને પસંદ કરવાને બદલે નેથન એલિસને સિલેક્ટ કર્યો છે તેમ જ સ્પેશિયલ સ્પિનરને લેવાનો હોવાથી એસ્ટન એન્ડરને ટીમમાં સમાવ્યો છે.

બાવિસ વર્ષનો ફેઝર-મેકગર્ક દિલ્હીની ટીમ વતી આઇપીએલમાં ધમાલ મચાવી રહ્યો છે. છ મેંચમાં તેની ત્રણ હાફ સેન્યુરી છે: ૫૫, ૨૦, ૬૫, ૨૩, ૮૫ અને ૧૨. દિલ્હીની ટીમ તળિયેથી છઠ્ઠા નંબર પર આવી એમાં ફેઝર-મેકગર્કનું મોટું યોગદાન છે.

ઓસ્ટ્રેલિયાના કયા ખેલાડીઓ ૨૦૨૪ના વર્લ્ડ કપમાં રમ્યા હતા અને ૨૦૨૪માં પણ રમશે?

ડેવિડ વોર્નર (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), મિયલ માર્શ (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), મેથ્યુ વેડ (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), ટિમ ડેલિવ (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), માર્કસ સ્ટોઇનિસ (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), કેમરન ગ્રીન (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), એલન મેક્સવેલ (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), એસ્ટન એન્ડર (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), એમ ઝંખા (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), પેટ કમિન્સ (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), જોશ હંજલવુડ (૨૦૨૨, ૨૦૨૪), મિયલ સ્ટાર્ક (૨૦૨૨, ૨૦૨૪).

૨૦૨૪ના વર્લ્ડ કપના કયા પ્લેયરના સ્થાને કોને ૨૦૨૪ના વર્લ્ડ કપ માટે સિલેક્ટ કરાયા?

ઓરોન ફિન્ચના સ્થાને ટ્રેવિસ હેડ, સ્ટીવ સ્મિથના સ્થાને જોશ ઇંગ્લિસ, કેન રિચર્ડસનના સ્થાને નેથન એલિસ.

એમએસ ધોનીની ટીકા: બુધવારે અર્શદીપની ૨૦મી ઓવરમાં સિંગલ રન દોડી શકાય એમ હોવા છતાં ધોની ન દોડ્યો અને ડેરિલ મિયલને બેટિંગથી વંચિત રાખ્યો એ બદલ ધોનીની સોશિયલ મીડિયામાં ટીકા ઘઈ રહી છે. એ ઓવરમાં ત્રણ ડોટ-બોલ હતા અને છેલ્લા બોલે ધોની રનઆઉટ થયો હતો.

ઓરેન્જ કેપ હવે ગાયકવાડની: કોહલીની ઓરેન્જ કેપ ઋતુરાજ ગાયકવાડના કબજામાં આવી ગઈ છે. કોહલીના ૫૦૦ રન સામે ગાયકવાડના ૫૦૯ રન.

અમદાવાદમાં સ્પા સેન્ટરમાં દારૂ સાથે બર્થ ડે પાર્ટી: યુવતીઓ બોલાવી દારૂ પીરસાવ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેર નરોડા વિસ્તારમાં એક સ્પા સેન્ટરમાં દારૂની યોજાયેલી મહેફિલની તસવીરો અને વીડિયો વાહરલ થયા હતા. જેમાં દારૂની છોળો ઉછળતી અને મહિલાઓ પણ જોવા મળી રહી હતી. પોલીસે પાર્ટીના વાહરલ વીડિયોના આધારે તપાસ કરી બે શખ્સોની અટકાયત કરી વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી. પ્રામ માહિતી અનુસાર અમદાવાદ શહેરના નરોડા વિસ્તારના દહેગામ

સર્કલથી ટોલ ટેક્સ તરફ જવાના રસ્તાના વિશાલા કોમ્પ્લેક્ષમાં ચાલતા એક સ્પા સેન્ટરમાં બર્થ ડે પાર્ટી યોજાઈ હતી. સ્પા સેન્ટરમાં બર્થ-ડે પર દારૂ અને મહિલાઓ સાથે પાર્ટી યોજવામાં આવી હતી. પાર્ટીમાં યુવતીઓ પણ બોલાવવામાં આવી હતી અને દારૂ પણ પીરસવામાં આવ્યો હતો. પાર્ટીના વીડિયો વાહરલ થયા બાદ પોલીસે બે લોકોની અટકાયત કરી હતી. પોલીસે ગુનો નોંધી વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી.

અમદાવાદમાં નિયમનો ભંગ કરનાર ૧૧૦૦ રિક્ષાચાલકો સામે કાર્યવાહી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરમાં ટ્રાફિકના નિયમો ન પાળવા માટે રિક્ષાચાલકો વર્ષોથી જાણીતા છે. કેટલાક રિક્ષાચાલકોએ તો અમુક ચોક્કસ નિયમોની સાથે હવે પોલીસ કમિશનરના જાહેરનામાનું પણ ઉલ્લંઘન શરૂ કર્યું છે. પોલીસ કમિશનરે તાજેતરમાં રિક્ષા કે કેબ ડ્રાઇવરો માટે એક જાહેરનામું બહાર પાડ્યું હતું. જેમાં તમામ લોકોએ વાહન પર વાહનની અને માલિક કે ડ્રાઇવરની વિગતો લખવી ફરજિયાત કરાવ્યું હતું. રિક્ષાચાલકોને આ કામગીરી માટે

સમય પણ આપવામાં આવ્યો છતાં અનેક રિક્ષાચાલકોએ આવી વિગતો દર્શાવી ન હોવાથી ટ્રાફિક પોલીસે લાલ ઓખ કરી હતી. ટ્રાફિક પોલીસે પાંચ જ માસમાં કુલ ૧૧૦૦ રિક્ષાચાલકો સામે જાહેરનામા ભંગની કાર્યવાહી કરી હતી. પ્રામ માહિતી અનુસાર અમદાવાદમાં રિક્ષા, કેબ કે ટેક્સીમાં મુસાફરી કરતા નાગરિકો સાથે છે તરપિડી, ખિસ્સા કાતરવા, મોબાઇલ ચોરી, ડુંદ, ધાડ, છેડતી જેવા ગંભીર પ્રકારના ગુના ન બને તે માટે શહેર પોલીસ કમિશનરે

તાજેતરમાં એક જાહેરનામું બહાર પાડ્યું હતું. જેમાં આવા તમામ વાહન માલિકોએ મુસાફરોને દેખાવે તે રીતે હેલ્પલાઇન નંબરો, વાહન નંબર, માલિકનું નામ અને નંબર સહિતની વિગતો સીટ પાછળ અને વાહન પર લખાવવી ફરજિયાત કરી હતી. આ જાહેરનામું બહાર પાડ્યા બાદ રિક્ષા કે કેબમાલિકોને તેના માટે સમય પણ આપવામાં આવ્યો હતો. છતાંય નિયમનું પાલન ન કરનાર ૧૧૦૦ જેટલા રિક્ષામાલિકો સામે પોલીસે જાહેરનામા ભંગ બદલ કાર્યવાહી કરી હતી.

કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ મલ્લિકાર્જુન ખડગે આજે રાજકોટમાં પ્રચાર કરશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતમાં લોકસભાની ચૂંટણી માટે આગામી તા.૭ મેના રોજ યોજનાર લોકસભાની ચૂંટણી માટે ભાજપ-કોંગ્રેસ સહિતના સ્ટાર પ્રચારકો ગુજરાતમાં ઉતરી પડ્યા છે. કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય પ્રમુખ મલ્લિકાર્જુન ખડગે પણ અંતિમ રાઉન્ડમાં પ્રચાર માટે શુક્રવારે ગુજરાત આવશે. કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય પ્રમુખ

મલ્લિકાર્જુન ખડગે ઉતર- દક્ષિણ અને મધ્ય ગુજરાત તથા સૌરાષ્ટ્ર એમ ચારેય ઝોનમાં સભા સંબોધશે. રાજકોટમાં મલ્લિકાર્જુન ખડગે ચૂંટણી પ્રવાસે આવી રહ્યા છે અને રાજકોટને જાહેરસભા ફાળવવામાં આવી છે. શુક્રવારે સવારે ૧૧ વાગ્યે ઢેબર ચોક ખાતે જાહેર સભાને સંબોધન કરનાર છે. કોંગ્રેસ અધ્યક્ષની જાહેરસભા માટે શહેર જિલ્લા કોંગ્રેસે તૈયારી પૂર્ણ કરી દીધી હતી.

હિંમતનગર લૂંટ વિથ ડબલ મર્ડર કેસમાં ત્રણની ધરપકડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: સાબરકાંઠા જિલ્લાના હિંમતનગરના રામનગર વિસ્તારનો ડબલ મર્ડરનો ભેદ પોલીસે ઉકેલી દીધો હતો. પોલીસે ત્રણ લોકોની ધરપકડ કરી વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી. પ્રામ માહિતી અનુસાર હિંમતનગરના રામનગર વિસ્તારનો ડબલ મર્ડર સાથે રૂ. ૭૭.૨૫ લાખની લૂંટમાં પરિવારના સભ્યોની સંડોવણી હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. મંગળવારે બપોરના સુમારે પતિ-પત્નીની કટ્ટણ હત્યાને અંજામ આપવામાં આવ્યો હતો. ઘટનામાં પતિ વિકમસિંહ ભાટી અને પત્ની મીનાકુમારી ભાટીની હત્યા તીક્ષ્ણ હથિયારના ઘા ગ્રીકી હત્યા કરવામાં આવી હતી. જો કે આ બનાવની જાણ થતા જ ઘટના સ્થળે લોકોનાં ટોળાં ઉમટી પડ્યાં હતાં. પોલીસે મૃતદેહોને પોસ્ટમોર્ટમ અર્થે

ખરેડી આરોપીઓને પકડવા માટે તપાસ હાથ ધરી હતી. પોલીસને ઘરમાંથી દાગીના અને રોકડ બે ચુલકો પાસેથી રિકવર કર્યા હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. પ્રાથમિક તપાસમાં પુત્રવધૂએ જ આ લૂંટ વિથ મર્ડરની ઘટનાને અંજામ આપ્યો હોવાનું કાવતરું ઘડ્યું હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. મૃતક વિકમસિંહના દીકરા વનરાજસિંહની પત્ની મીનાલે રસોડામાં લોહીના ડાઘ વાળા પગલા પેડેલા તે જગ્યાએ કપડું મારીને નિશાન સાફ કરી દીધા હતા. મીતલની અલગ અલગ રીતે પૂછપરછ કરતાં મીતલે સસરા વિકમસિંહ ભાટી તથા સાસુ મનહરકુંબા તેમને અને તેમના દીકરાને માનસિક ત્રાસ આપતા હોઇ અને તેઓની સાથે ઝઘડો કરતા હતા એવું જણાવ્યું હતું. પોલીસે ત્રણેયની ધરપકડ કરી પૂછપરછ કરતા આરોપીઓએ કબૂલાત કરી હતી.

વલસાડમાં નબળું સંગઠન ભાજપની નૈયા ડુબાડશે?

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: હવે વલસાડ લોકસભા બેઠકની ચૂંટણી એકદમ નજીક આવી રહી છે. છતાં ભાજપના ઉમેદવાર ધવલ પટેલનું ભવિષ્ય ક્યાંય પણ ઉજળું દેખાતું નથી. બલકે દિવસે દિવસે અંધકારમય બની રહ્યું છે. ભારતીય જનતા પાર્ટીના ઉમેદવારની સંભવિત હારના મુખ્યપણે બે કારણો દેખાઈ આવે છે. વલસાડ જિલ્લા ભારતીય જનતા પાર્ટીનું સંગઠન એટલી બધી હદે નબળું છે કે એ વલસાડ જિલ્લામાં ચૂંટણીના ચોકઠાં ગોઠવવામાં નિષ્ફળ ગયું છે એટલું જ નહીં વલસાડ જિલ્લામાં આવેલા વિવિધ સ્તરના સંગઠનના પદાધિકારીઓ, વિવિધ સ્તરીય ચુંટાયેલા પ્રતિનિધિઓ તથા જૂના જોગીઓને ચૂંટણીમાં માળખામાં ગોઠવવામાં સરેઆમ નિષ્ફળ ગયાં છે. ભારતીય જનતા પાર્ટીની પ્રદેશ તથા

રાષ્ટ્રીય કક્ષાની નીતિ પ્રમાણે સંગઠનના જૂના અને પ્રતિભાશાળી લોકોને નબળા પાડવાની યોજનાઓ જ પાર્ટીને ભારે પડી રહી છે. છેલ્લા બાર બાર વર્ષોથી સેવા આપતા આવેલા ગુજરાત ભાજપના પ્રભાવશાળી મહામંત્રી તરીકે સેવા આપતા આવેલા ભરતસિંહ પરમારને માખીની જેમ કાઢીને સાઈડમાં ફેંકી દેવામાં આવ્યાં છે. જેમના અનુભવ અને કોઠાસૂઝથી વલસાડ જિલ્લામાં ભાજપને કોઈ સમસ્યાનો સામનો કરવો પડ્યો હતો નહીં. જિલ્લા ભાજપની ટીમમાં તથા વિવિધ સેલ અને મોર્ચાઓમાં લેન્ડ એન્ડ બિલ્ડિંગનાં વેપારથી સંકળાયેલા લોકો ૮૦ ટકાથી વધુ છે છતાં બિલ્ડર લોબી પણ ખૂબ નથી. ગુજરાતનાં ખૂણે ખૂણે ચર્ચાઓનો વિષય છે કે વલસાડ લોકસભાની જીત વાળી પાર્ટીની જ સરકાર દિલ્હીમાં બનતી હોય છે. છતાં જિલ્લા નેતૃત્વ ચૂંટણીનું માયગું ગોવવવામાં

સરિયામ નિષ્ફળ ગયો છે એટલું જ નહીં પ્રભાવશાળી અને અસરકારક ભાજપના આગેવાનો ને પણ સક્રિય બનાવવામાં પણ સરેઆમ નિષ્ફળ ગયાં છે. એક ટર્મથી વધુ સમયથી કાર્યરત જિલ્લા ભાજપ ટીમે મળતિયાઓને પોપવા સિવાય બીજું કશું કર્યું ઉમરગામ વગેરે સ્થળોએ સંઘ પરિવાર સાથે સંકળાયેલા આગેવાનોનો પણ સમય પર ઉપયોગ કરવામાં પણ જિલ્લા ભાજપ ટીમે તરફી સુધ્ધાં લીધી તો નથી જ સાથોસાથ એમનો ઉપયોગ કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે. ૧૯૯૬ થી ૨૦૧૯ સુધીની તમામ લોકસભાઓની ભારતીય જનતા પાર્ટી લેડેલી જેમાં ભાજપ સંગઠન પણ કામ કરતું હતું, પરંતુ એનાં કરતાં પણ વધારે કામ અને આયોજન આર. એસ. એસ. તથા વિશ્વ હિન્દુ પરિષદ તથા સંઘ પરિવારનાં સંગઠનો કરતાં આવેલા જે આ વખતે આંખે વળગે

તેવી રીતે દેખાતાં નથી. જે રીતે ભાજપની નેતાગીરીએ કોંગ્રેસના આગેવાનો ભાજપમાં જોડાયા હતાં તેવાં આગેવાનો ભાજપના ઉમેદવારના સમર્થનમાં મન મૂકીને કામ કરતા નથી જે પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિન પરથી સ્પષ્ટપણે દેખાઈ આવે છે. ભારતીય જનતા પાર્ટીના ઉમેદવાર ધવલભાઈ પટેલને હવે નરેન્દ્ર મોદીનું નામ અથવા કોઈ ચમત્કાર જ વલસાડ બેઠક પરથી ચૂંટાવી શકે. બીજી બાજુએ કોંગ્રેસનાં ઉમેદવાર અનંતભાઈ પટેલ માટે કોંગ્રેસીઓ બધા જ મતબેઠો સાઈડ પર મુકીને કામે લાગેલા છે સાથોસાથ આમ આદમી પાર્ટીના નેતાઓ તથા કાર્યકર્તાઓ પણ ખભેથી ખભો મેળવીને ઈન્ડિયા ગઠબંધનનાં ઉમેદવાર અનંતભાઈ પટેલને જીતાડવા તત્પરતા મહેનત કરી રહ્યા છે. ઘણા વર્ષો બાદ કોંગ્રેસ શહેરી વિસ્તારોમાં પોતાનું પ્રદર્શન સુધારશે એવું ચિત્ર ઊપસી રહ્યું છે.

મધ્ય ગુજરાતનાં ૧૪ મતદાન મથક પર ચૂંટણી પંચ વાયરલેસ સેટ ઊભા કરશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતમાં લોકસભાની ચૂંટણીને લઇ તંત્ર સજ્જ છે. મતદાન મથકોને લઇને પણ તૈયારીઓ અંતિમ ચરણમાં ચાલી રહી છે. મધ્ય ગુજરાતના અંતરિયાળ વિસ્તારમાં કેટલાક પડકારોનો પણ સામનો કરવો પડી રહ્યો છે. જેમાંનો એક પડકાર શેડો એરિયાની સમસ્યાનો છે. દાહોદ જિલ્લામાં ક્યાંક જંગલ વિસ્તાર છે તો ક્યાંક ડુંગરાળ વિસ્તાર પણ છે. આવી સ્થળોએ મોબાઇલ ફોનના નેટવર્કનો અભાવ છે. જેથી લોકસભાની ચૂંટણી દરમિયાન આવા જંગલ વિસ્તાર કે ડુંગરાળ વિસ્તારમાં મતદાન મથક ઉપરથી મતદાનના આંકડા મેળવવા તેમજ અન્ય કોઇ પણ માહિતી મેળવવી હોય કે સંદેશો પહોંચાડવો હોય તો સમસ્યા સર્જાઇ શકે છે. જેથી જિલ્લા ચૂંટણી તંત્ર દ્વારા આવા મતદાન મથકોને અલગ તારવવામાં આવ્યાં છે.

મધ્ય ગુજરાતના દાહોદ, પંચમહાલ, મહિસાગરમાં ૪૦ ગામ એવાં છે કે જ્યાંના લોકો આજે પણ મોબાઇલ વાપરતા નથી. મોબાઇલ નહીં વાપરવા પાછળનાં કારણોમાં અહીં આજ સુધી નેટવર્ક પહોંચી જ શક્ય નથી. દાહોદ ચૂંટણી પંચે આવા મતદાન મથકોની અલગ યાદી તૈયાર કરી તેમને ‘શેડો એરિયા’માં સ્થાન આપ્યું છે. અહીં સૌથી મોટા પડકાર પૈકી એક મોબાઇલ નેટવર્કનો સામે આવ્યો છે. જિલ્લાના કંતેપુરા તાલુકાના ગઢરા-૧ અને ગઢરા-૨ સાથે લીમખેડા તાલુકાનું સુરપુર-૧, સુરપુર-૨, નાના આંબલિયા, મંડર-૧, મંડર-૨, સરજુમી-૧, સરજુમી-૨, કટારાની પાલ્લી, પામીવેલા, હીરાપુર, ફોડણ અને જાલિયાપાડામાં મોબાઇલ ટાવરનું નેટવર્ક નહીં હોવાને કારણે તેમને વાયરલેસ સિસ્ટમથી સજ્જ કરી સમગ્ર ચૂંટણી પાર પાડવાનું આયોજન ઘડી કાઢવામાં આવ્યું છે.

રાજકોટના અટલ સરોવરની સુંદરતા જોવા લોકો ઉમટી પડ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: રાજકોટમાં ગુજરાત સ્થાપના દિવસે લોકો માટે અટલ સરોવર ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું હતું. જ્યાં પહેલા દિવસે જ મોટી સંખ્યામાં લોકો ઉમટી પડ્યા હતા. ટિકિટ લેવામાં લાંબી લાઇનો જોવા મળી હતી. અટલ બ્રિજ ખુલ્લો મુકાતા બ્રિજ પર પહેલા જ દિવસે લોકોએ ફાઉન્ટેઇન અને લેઝર શોની મહેફિલ લૂંટી હતી. યુવાનોએ અહીંયા ગરબા રમીને રમઝટ પણ બોલાવી હતી. પ્રાત્ન માહિતી અનુસાર રાજકોટ મનપા દ્વારા ભુધવારે રેસકોર્ડ-૨ ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું હતું. રેસકોર્ડ-૨માં આવેલા અટલ સરોવરને નિહાળવા માટે પાર્ટી પ્લોટ, ટોચ ટ્રેન, ફેરી ટિલ્ડ, એમ્ફી થિયેટર, પાર્ટી લોન, ફૂડ કોર્ટ, ગ્રામ હાટ, મોન્યુમેન્ટ ફ્લેગ વગેરે જેવી અનેક સુવિધાઓ અહીંયા છે.

પડ્યા હતા. રાજકોટ મનપા દ્વારા આ સ્થળને હરવા ફરવા માટે રૂવેલવ કરવામાં આવ્યું છે. પહેલા દિવસે જ લોકોએ અહીંયા ફાઉન્ટેઇન શો અને લેઝર શોની મજા માણી હતી. અટલ સરોવરની મુલાકાત લેવા માટે તંત્ર દ્વારા મોટા લોકોની ફી ૨૫ અને બાળકની ટિકિટનો દર ૧૦ રૂપિયા નક્કી કરવામાં આવ્યો છે. રાજકોટના લોકોને આકર્ષિત કરતું ફેરિસ ટિલ્ડ પણ છે. જેની ટિકિટ ૮૦ રૂપિયા છે. અહીંયા જે ટોચ ટ્રેન છે. જેની ટિકિટ ૮૦ રૂપિયા છે. અટલ સરોવરના ગાર્ડનમાં, લેન્ડસ્કેપિંગ, બોટનિકલ ગાર્ડન, બોટનિકલ ક્લબ, સાઇકલ ટ્રેક, પાર્કિંગ એરિયા, વોલ્ક-વે, પાર્ટી પ્લોટ, ટોચ ટ્રેન, ફેરી ટિલ્ડ, એમ્ફી થિયેટર, પાર્ટી લોન, ફૂડ કોર્ટ, ગ્રામ હાટ, મોન્યુમેન્ટ ફ્લેગ વગેરે જેવી અનેક સુવિધાઓ અહીંયા છે.

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં મતદાનનાં મહાપર્વને ઉજવવાનો સમય નજીક આવી રહ્યો છે. આપણું લક્ષ ૧૦૦ટકા મતદાનની નેમ સાથે જિલ્લા વહીવટી તંત્રએ મતદાન જાગૃતિ ફેલાવા સાથે વૃદ્ધો તથા અશક્ત નાગરિકો પોતાનો કિંમતી મત આપી શકે તે માટે તેમના ઘર સુધી મનકુટિર પહોંચાડી તેઓ પણ મતદાન કરી શકે તે માટે પ્રયાસરત છે. ગાંધીનગર જિલ્લાના ૯૫ વર્ષીય મણીબેન રેવરે મતદાન કરી સંદેશો પાઠવ્યો છે કે મતદાન એ મજબૂત લોકશાહીનો પાયો છે અને લોકશાહીનો સાચો ધબકાર છે. ગાંધીનગરના સેક્ટર-૨૭માં રહેતા મૂળ ભાવનગરના વતની મણીબેન રેવર જેઓ હાલમાં ૯૫ વર્ષની ઉંમરનાં છે, તેઓ મતદાન માટે પુવાનો માટે પ્રેરણાપત્ર બન્યાં છે. પોતાની ત્રણ પેઢી સાથે રહેતા આ મણિબા ઉંમરથી ભલે અશક્ત હોય પણ મતદાન કરવાનો તેમનો જોમ અને જુસ્સો પ્રશંસાને પાત્ર છે.

મણિબેનના ૭૨ વર્ષીય પુત્રે જણાવ્યું હતું કે, તેમના માતા નિરક્ષર હોવા છતાં હંમેશાં દેશ, લોકશાહી, દેશહિત જેવાં કાર્યોથી પ્રભાવિત રહ્યાં છે. અને પોતાનાં બાળકોને પણ દેશ પ્રત્યે ફરજ નિભાવવા સલાહ આપતા. આજે ૯૫ વર્ષે પણ તેમને લોકશાહીના આ અવસરે મતદાન કરવાનું ગર્વ છે. મણીબા જેવા અનેક વયસ્કો મતદાન મથકે પહોંચીને મતદાન કરી શકવા સમર્થ નથી હોતા. આ સમયે ચૂંટણી તંત્ર દ્વારા મતદાન માટે સામેથી આવા વયસ્કો અને અશક્ત મતદાર તરીકે ન જાણ્ય તેવા સંકલ્પ સાથે કાર્ય શરૂ કર્યું છે. જેના ભાગરૂપે ગાંધીનગર જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી અને કલેક્ટર મેહુલ દવે, પ્રાંત અધિકારી શ્રિજેશ મોડિયા સહિતના ચૂંટણી અધિકારી- કર્મચારી મત પેટી લઈને મણિબા સુધી પહોંચ્યા હતા. તેમના ઘરે મતદાન મથક ઊભો કરીને મતદાન કરવાની સુવિધા પૂરી પાડી હતી.

ગિરનાર પર પ્લાસ્ટિકની પ્રતિબંધિત વસ્તુઓ અંગે સ્પષ્ટતા કરવા સરકારને હાઈ કોર્ટનો આદેશ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગિરનાર પર્વત પરના મંદિરો ખાતે ગંદકી અને પ્લાસ્ટિકના દૂષણ મુદ્દે થયેલી જાહેરહિતની અરજીમાં હાઇ કોર્ટના ચીફ જસ્ટિસ સુનિતા અચવાલ અને જસ્ટિસ અનિરુદ્ધ પી.માધીની ખંડપીઠે રાજ્ય સરકારને સવાલ કર્યો હતો કે, તંત્ર દ્વારા પ્લાસ્ટિકના વપરાશ પર સંપૂર્ણપણે પ્રતિબંધ મુકાયો છે, પરંતુ કઇ વસ્તુઓને પ્રતિબંધ હેઠળ આવરી લેવાઇ છે એની સ્પષ્ટતા થવી જરૂરી છે. તે સિવાય જે પ્લાસ્ટિકનો કચરો અગાઉથી ઠલવાયો છે એના નિકાલની શું વ્યવસ્થા છે તે અંગે પણ જવાબ આપવામાં આવે.’ આ કેસની વધુ સુનાવણી ૧૦મી જુલાઇના રોજ મુકરર કરવામાં આવી હતી. રાજ્ય સરકાર તરફથી એડવોકેટ જનરલ કમલભાઈ ત્રિવેદીએ હાઇ કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે, હાઇ કોર્ટ આદેશ મુજબ ગિરનાર ઇકો સેન્સિટિવ ઝોન ખાતે પ્લાસ્ટિક પર સંપૂર્ણપણે પ્રતિબંધ મૂકવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે.

આ નિર્ણય હેઠળ ૨૨ ગામને આવરી લેવામાં છે. પ્લાસ્ટિક બેગ, બોટલ્સ સહિતની તમામ વપરાશની પ્લાસ્ટિકની વસ્તુઓ પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો હતો. ખંડપીઠે સવાલ કર્યો હતો કે, આ ઝુંબેશમાં કેટલી સફળતા મળી છે?’ સરકારે કહ્યું હતું કે, વિવિધ ક્ષેત્રો દ્વારા આ પ્રતિબંધનો વિરોધ પણ કરવામાં આવ્યો છે. તેમ છતાં મોબાઇલ સ્ક્રોલ બનાવવામાં આવી છે. જેનો બેઠક કરીને ગામેરગામ જઇને પ્રતિબંધની સૂચના આપવામાં આવે છે. ખંડપીઠે સવાલ કર્યો હતો કે, પ્લાસ્ટિકની કઇ વસ્તુઓ પ્રતિબંધિત કરવામાં આવી છે. પ્લાસ્ટિકની ડોલ બંધ કરી દેવાશે તો ઉપાધિ થશે. જે પ્લાસ્ટિકનો ઉપયોગ કરીને ફેંકી દેવાય છે એના પર પ્રતિબંધ મૂકવો જોઇએ. જો સંપૂર્ણ બંધ કરી દેશો તો વિરોધ તો થશે. કોઇ દુકાન પ્લાસ્ટિકની વસ્તુઓ વેચતી હશે તો તે બંધ કરાશે. આવું ન થવું જોઇએ. ઉપયોગ કરીને ફેંકી દેવાતા પ્લાસ્ટિક ઉપર જ પ્રતિબંધ

મૂકવો જોઇએ. આ ઉપરાંત જે પ્લાસ્ટિકનો કચરો અગાઉ ફેંકાયો અને બેગો થયો છે એના નિકાલની શું વ્યવસ્થા છે? સરકારે કહ્યું હતું કે, પ્લાસ્ટિકનો કચરો ડમ્પિંગ સાઇટ પર ઠલવાય છે.’ કોર્ટે પૂછ્યું કે, શું એ રિસાઇકલિંગમાં ન જાય તો મુશ્કેલી વધી જાય. આ કેસમાં એડવોકેટ અમિત પંચાલ દ્વારા આ જાહેરહિતની અરજીમાં એવી દાદ માગવામાં આવી હતી કે, ગિરનાર પર આવેલા દત્તાત્રેય અને અંબાજી મંદિર આસપાસ કચરા-ગંદકીના ઢગ થઇ ગયા છે. તેથી મંદિરની પવિત્રતા અને ભક્તોની અવરજવર અને સ્વાસ્થ્યને ધ્યાનમાં લઇ તંત્રને આદેશ કરી આ સ્થળથી તાકીદ સફાઇ કરવાનો આદેશ કરવો જોઇએ. મંદિરની નજીક કચરો ફેંકવા માટે ડસ્ટબીનની વ્યવસ્થા નથી, તેથી તંત્રે તે દિશામાં પણ કામ કરવું જોઇએ અને ભવિષ્યમાં પવિત્ર સ્થળોની સ્વચ્છતા જ જાળવાય તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઇએ.

અમદાવાદમાં પરિણીત યુવકનો પાર્કિંગમાં પેટ્રોલ છાંટીને આપઘાત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરના સેટેલાઇટના રત્નાકર નાઇન સ્કવેર પાસે પાર્કિંગમાં જ ૨૮ માર્ચે એક પરિણીત યુવકે પેટ્રોલ છાંટીને આપઘાતનો પ્રયાસ કર્યો હતો. આ યુવકનું ૩૪ દિવસની સારવાર બાદ મોત નિપજતા પોલીસની તપાસમાં યુવક પાસેથી એક ચિઠ્ઠી મળી હતી. જેમાં તેણે તેની પ્રેમિકા પર આભેય કર્યાં હતા. જેથી પોલીસે યુવતી વિરુદ્ધ ગુનો નોંધી વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી.

પ્રામ માહિતી અનુસાર અમદાવાદ શહેરના ઘાટલોડિયાના પારસમણી ફ્લેટમાં રહેતા ૩૦ વર્ષીય ભાએશ સાધુએ તેમના પિતાને એક યુવતી બ્લેકમેલ કરે છે અને મણિનગર પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ નોંધાવી હોવાનું જણાવ્યું હતું. જેથી પિતાએ આ બાબતે વધુ પૂછતા ભાએશે યુવતી તેની પાસેથી પૈસા પડાવી બ્લેકમેલ કરી સંબંધ રાખવાનું કહીને ઉછીના આપેલા નાણાં પરત આપતી ન હોવાનું જણાવ્યું હતું. ૨૮મી માર્ચે ભાએશ તે યુવતી સેટેલાઇટમાં જ્યાં નોકરી

કરતી હતી ત્યાં મળવા ગયા હતા. યુવતીએ મળવાની મનાહ કરતા ભાએશભાઇએ પાર્કિંગમાં જ પેટ્રોલ છાંટીને આપઘાતનો પ્રયાસ કર્યો હતો. ઘટનાની જાણ પરિવારને થતાં ભાએશને સારવાર માટે સોલા સિવિલમાં બાદમાં ખાનગી હોસ્પિટલમાં ખસેડાયા હતા. જ્યાં સારવાર દરમિયાન ભાએશભાઇને મૃત જાહેર કર્યા હતા. પોલીસે તપાસ કરતા એક ચિઠ્ઠી મળી હતી. પોલીસે ગુનો નોંધી વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી.

જિલ્લામાં મતદાન, મત ગણતરી સહિત સમગ્ર ચૂંટણી કામગીરી શાંતિપૂર્ણ પણે પાડવા માટે તંત્રએ કમર કસી લીધી છે. આ ઉપરાંત, ગત ૧૬મી એપ્રિલથી જાહેર કરવામાં આવેલી આદર્શ આચારસંહિતાની અમલવારી શરૂ કરી દેવાઇ છે ત્યારે કચ્છમાં અત્યાર સુધીમાં ૬૦૦ જેટલી ફરિયાદો નોંધાઇ છે. સૌથી વધુ ૧૯૫૦ હેલ્પલાઇન પર ૨૬૩ ફરિયાદ આવી છે તેમજ એન.જી.એસ.પી. પોર્ટલ પર ૨૩૪ ૭,૯૮૮,૬૨૯ મહિલા અને ૨૧૧ નોંધાઇ છે, જેમાંથી ૬૮ ફરિયાદો એફ.એસ.ટી. સર્વિલન્ટ ટીમને મોકલાવાઇ હતી. ટોલ ફ્રી નંબર ૧૮૦૦-૨૩૭-૨૩૮૯ પર અત્યાર સુધી માત્ર ૧૦ જ ફરિયાદ આવી છે.કુલ ૫ માધ્યમો પૈકી ૪ માધ્યમોમાં ૨૯મી એપ્રિલ સુધી ૬૦૦ ફરિયાદો આવી હતી, જેનો ઉકેલ તંત્ર દ્વારા લાવવામાં આવ્યો છે. ટી.વી અને સોશિયલ મીડિયા માધ્યમ વેગવાન બનાવ્યો છે. વિસ્તારની દ્રષ્ટિએ દેશના બીજા નંબરના સૌથી વિશાળ અને સંવેદનશીલ કચ્છ

અંકલેશ્વરમાં ભાજપના પ્રચાર દરમિયાન ઘર્ષણ રાજપૂતો સાથે ખેડૂતોએ પણ વિરોધ કર્યો

અમદાવાદ: રોજકોટ લોકસભાના ભાજપના ઉમેદવાર પરપોતમ રૂપાલાએ ક્ષત્રિયો વિશે કરેલા નિવેદનનો રાજ્યમાં ઠેર-ઠેર વિરોધ થઈ રહ્યો છે. ભરૂચના અંકલેશ્વરના વધુ એક ગામમાં ભાજપના કાર્યકરોને વિરોધનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. પુનગામમાં ચૂંટણી પ્રચાર માટે ગયેલા ભારતીય જનતા પાર્ટીના કાર્યકરોને પ્રચાર પાત્રે મૂકી ગામ બહાર નીકળવું પડ્યું હતું કારણ કે અહીં ભાજપ સામે સરકારી પ્રોજેક્ટના જમીન સંપાદનના વળતરથી નારાજ ખેડૂત અને

રાજપૂતોએ વિરોધ કર્યો હતો. આ દરમિયાન બંને પક્ષ વચ્ચે ઘર્ષણ થયું હતું. લોકસભા તેમજ વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણી હોવાથી પક્ષના ઉમેદવારો સહિત કાર્યકર્તાઓ ચૂંટણી પ્રચાર માટે રાત દિવસ એક કરી રહ્યા છે. આ ચૂંટણી પ્રચાર ભાજપના કાર્યકર્તાઓ માટે પડકાર રૂપ સાબિત થઈ રહ્યો છે કારણકે હવે રૂપાલા સામેના ક્ષત્રિયોના રોષનો ભોગ સમગ્ર ગુજરાત ભાજપને બનવું પડી રહ્યું છે. ઠેર-ઠેર ભાજપના ચૂંટણી પ્રચારમાં વિરોધ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

અંજાર શહેરની કેકેએમએસ ગર્લ્સ હાઇસ્કૂલ મધ્યે પ્રાંત અધિકારી અને મામલતદારની દેખરેખ તળે ડીસેપ્ટિંગ એન્ડ બિસીવિંગ સેન્ટર ખાતે ચૂંટણી ફરજ બજાવવા પોતાના વતનથી કચ્છ આવેલા સરકારી કર્મચારીઓ તેમજ મતદાનના દિવસે સુરક્ષાની

જવાબદારી જેમના શિરે છે તેવા પોલીસ, હોમગાર્ડ અને જીઆરડીના જવાનો માટે બેલેટ પેપરથી મતદાન ગત મંગળવારથી શરૂ કરાવ્યું હતું. આ બાબતે અંજાર પ્રાંત અધિકારી આઇએએસ સુનિલ અને મામલતદાર અર.આર.ખાંભરાએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ૨૬મી માર્ચના રોજ ૧૩૭૮ જેટલા ચૂંટણીકર્મીઓએ મતદાન કરવામાં આવશે, જેમાં અહીં હતાં, જયારે બીજા દિવસે વધુ ૧૫૮૩ જેટલા કર્મચારીઓએ મતદાન કર્યું હતું,